דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

יום שלישי, ד' בחשון תשמ"ח, 27 באוקטובר 1987 • גליון 19255

היום 14 עמודים • המחיר 1.10 ש"ח, באילת 95 אג'

קאסטים

היום בדבר

- מוראל העם ותסמונת איוב / שלמה גינוסר
- המסמך החדש – די ישן / דני רובינשטיין
- השלום נקבר בוול סטריט / יוסי מלמן
- העולם כולו נגדנו – אבל בכיסנו / חגי אשד
- כאב ראש אקדמי / חיים ביאור
- בורסה וכלכלה; ספורט; תחבורה ותיירות; צבא ובטחון

מזג האויר

(ס). – מזג האויר למחר: בהיר עד מעונן חלקית.
הטמפרטורות החזויות: ירושלים, 13־21, רמת הגולן, 13־24, נהריה, 17־27, צפת, 13־20, חיפה, 20־26, טבריה, 17־30, נצרת 13־23, עפולה, 14־27, שומרון, 14־22 ת"א, 17־27, לוד, 16־24, יריחו, 14־30, עזה, 18־26, באר שבע, 15־24, אילת, 20־30.

עוד יום שני שחור בשערי וול־סטריט

מדד דאו־ג'ונס נפל ב־156.83 נקודות (ב־8 אחוזים) • נפילות שערים גדולות בהונג־קונג, טוקיו, לונדון, ציריך וסידני • רייגן נפגש עם ראשי הקונגרס משתי המפלגות לדיון ראשון בקיצוץ ובהבראת הכלכלה

מאת אמנון דנקנר, סופר "דבר" בארה"ב וסוכנויות הידיעות

ניו־יורק (מיוחד ל"דבר"). – ביום המפולת השני הגרוע ביותר בתולדות הבורסה של ניו־יורק נפל מדד הדאו־ג'ונס בתום יום מסחר סוער ב־156.83, עד 1993.93, בנפח מסחר גדול של כ־389 מיליון מניות.

השוק בוול־סטריט נפל לאחר ששוקי טוקיו, הונג קונג, פרנקפורט ולונדון רשמו גם הם ירידות תלולות. בבורסת ניו־יורק היתה אתמול אוירה קשה ועצבנית ובפעם הראשונה הטילה הנהלת הבורסה הגבלות על העיתונות ואנשי בטחון ליוו את הכתבים ומנעו מהם לשוחח עם אנשים לא מוסמכים בתחומי בניין הבורסה.

על רקע המפולת נפגשו אתמול בבוקר הנשיא רייגן ויועציו עם הנהגת הקונגרס משתי המפלגות לדיון ראשון בנושא הקיצוץ בגרעון התקציבי. מנהיגי הקונגרס דיברו בתום הפגישה על תוכניות ארוכות טווח להבראת הכלכלה ושללו תיקונים חפוזים. סוכם, כי תערך פגישה נוספת היום ומשקיפים העריכו, כי הדיונים יימשכו עד תום השבוע הבא לפחות. גם הנשיא וגם מנהיגי הקונגרס צידדו בהפסקת אש תקשורתית ובהמנעות מהטחת האשמות הדדיות והבטיחו להירתם

(המשך בעמ' 2)

אשה זו צולמה אתמול בבורסה של לונדון מגיבה על ירידת שערי המניות. (צילום: א.פ.)

פירושו של "דבר"

הבצורת של אשכול

מאת אמנון דנקנר

להורו של שר האוצר לוי אשכול, מספרים, נכנס פקיד מודאג ואמר כי יש לו תחושת רעות – יש בצורת. איפה? שאל אשכול. בנגב, ענה הפקיד. אשכול חייך ואמר, לרגע נבהלתי, חשבתי שבאמריקה.

הרושם הוא שהפחד של אשכול מתממש עתה ובאמריקה

(המשך בעמ' 2)

בבורסה של ת"א דיברו על בלימה

מאת מאיר תרמור, סופרו הכלכלי של "דבר"

בבורסה התל־אביבית שוב השתנתה אתמול מפת הירידות והעליות.

125 מניות ירדו בשיעורים של עד 5 אחוזים, 76 מניות ירדו ביותר מ־5 אחוזים. בשערי 138 מניות (כשליש מן המניות האפשריות הנסחרות) לא היו שינויים, 47 מניות עלו בשיעורים של עד 5 אחוזים – שמונה מניות עלו ביותר מ־5 אחוזים.

אתמול דיברו בבורסה על בלימה, ולא על תיקה. עד לתיקון הדרך עוד ארוכה.

(המשך בעמ' 2)

שמיר ופרס מחדשים המחלוקת על הוועידה

מאת יוסי מלמן, סופרו המדיני של "דבר"

לאחר הפוגה שוב מתחדשים חילוקי הדעות בין ראש הממשלה יצחק שמיר וממלא־מקומו שמעון פרס בקשר לוועידה הבינלאומית. שמעון פרס הביע אתמול את דעתו, כי רק באמצעות ועידה בינלאומית שתפתח מו"מ ישיר אפשר יהיה להתקדם בתהליך השלום.

במהלך סיורו במכללת הדסה בירושלים אמר שמעון פרס, כי "ירדן עומדת על כינוס ועידה בינלאומית בגלל חששה מסוריה, ברה"מ ואש"ף, ובגלל רצונה להמשיך ולקבל סיוע כלכלי ממדינות ערב".

ברומזו אל עמדת ראש הממשלה אמר שמעון פרס: "אפשר להתעלם מירדן, אך בכך מוותרים על המו"מ".

לשכת ראש הממשלה, לעומת זאת, פרסמה אמש שוב הודעה המכחישה כאילו שינה או ריכך יצחק שמיר את התנגדותו לוועידה הבינלאומית.

בתגובה על הפרסומים בעניין זה הדגש בהודעה, שפרסם אבי פזנר, יועץ התקשורת לראש הממשלה, כי יצחק שמיר מתנגד לוועידה הבינלאומית ומתנגד לכל "מעורבות זרה" בתהליך השלום.

גופת ירחמיאל שפיגלר נמצאה בנהר הירדן

מאת אוריאל בן עמי, סופר "דבר"

גופתו של חייל המילואים הנעדר ירחמיאל שפיגלר מרזובות נמצאה אתמול במי הירדן, כ־1,500 מטר בבוזרה לגוד המערכת.

גופתו נמצאה כ־26 ק"מ מדרום לעין פשחה, שם נמצאה שלשום מכוניתו מדגם "דודג' אספן".

כ־150 חיילים עסקו בחיפושים אחר ירחמיאל שפיגלר הנעדר מאז יום שבת, לפני עשרה ימים. שפיגלר נסחף למרחק רב, ונמצא כשהוא לבוש מדי צה"ל. שרשרת וצמיד שענד – נמצאו על גופו.

בין החיילים הרבים שחיפשוהו היו גם אנשי היחידה לאיתור נעדרים, אנשי מצ"ח וחוקרים מהאוניברסיטה, גששים וחיילי נח"ל. צה"ל הסתייע במשך כל ימי החיפושים גם במסוקים.

גופתו של שפיגלר הועברה אתמול למכון הפאתולוגי באבו־כביר לצורך זיהויה הסופי.

ירחמיאל שפיגלר, בן 29, אב לתינוקת בת חמישה חודשים נסחף בשטפונות בעת שנסע במכוניתו לאחד מטוצבי צה"ל על הירדן, שבו שירת במילואים.

מחפשים מכונית ובה אשה – שזעקה לעזרה

מאת יוסי ליבוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

עשרות שוטרים, אנשי המשמר האזרחי וניידות משטרה רבות חיפשו אתמול בלילה אחר אשה שנראתה בשני מועדים שונים ברחובות חיפה כשהיא זועקת לעזרה מתוך מכונית חולפת.

בסביבות השעה 7.30 בערב הודיע שוטר שעבר ברחוב דריישוס בחיפה, כי מרכב שעבר לידו נשמעו זעקות לעזרה. פרטי הרכב שודרו לניידות המשטרה ברשת המשטרתית ומייד הוקמו מחסומים ברחבי העיר, אולם הרכב לא נמצא.

בשעה 9.40 בערב התקבלה במוקד המשטרתי הודעה מהשומר על בית־החולים הצבאי בחיפה, כי הבחין ברכב אמריקאי הנוסע לכוון בית הקברות בכפר סמיר ומתוכו נשמעו זעקות של בחורה הקוראת לעזרה.

השומר סיפר עוד, כי כאשר עזב הרכב את שטח בית הקברות לא נשמעו יותר צעקות.

למקום הוזעקו מייד ניידות משטרה רבות ונערכו סריקות נרחבות באיזור בית־הקברות, אולם לא נתגלה דבר. במשטרה חוששים, כי הבחורה נחטפה והוכנסה בכוח לרכב. במשך הלילה נמשכו החיפושים אחר הרכב החשוד.

ולאדימיר סלפאק בישראל

אסיר ציון לשעבר ולאדימיר סלפאק הגיע אמש לישראל עם משפחתו. "עדיין אינני מעכל את העובדה שהגעתי לישראל; מה שעבר עלי זה חלום", אמר בבואו (ראה ידיעה בעמ' 2). (צילום: מאיר כפיר)

ועדת שלושה לזירוז הפתרון למושבים זולי: הסחבת עלתה 200 מיליון ש"ח

מאת חרות לוי, דויד מישאל ומלכה גינוסר, סופרי "דבר"

ועדת שלושה, המורכבת מנכ"ל משרד החקלאות מאיר בן מאיר, הממונה על התקציבים במשרד האוצר ... ומנכ"ל המועצה להתיישבות יהודה זיקל תתכנס השבוע במטרה לאתר סעיפים ... אשר אפשר ליישם בהסדר הכספי עם המושבים והקיבוצים. כמו כן תאתר חברי הוועדה את נקודות המחלוקת. דברים אלה סיכמו השרים פרס, נאמן ובנוך בפגישה שהתקיימה אתמול עם שר האוצר משה נסים.

השרים פרס, נחמקין וצור, שבאו אמש לאוהל מטה המאבק של ההתיישבות בגן הוורדים מול הכנסת, מסרו כי בסוף השבוע יתכנסו שוב לפגישה עם נציגי המבקים, כדי לסכם דרכי היישום להסדר הכספי.

(המשך בעמ' 2)

מאהל המושבים בגן הוורדים ליד הכנסת. (צילום: יצחק הררי)

בעל הדו"ח על מצב ערביי ישראל עמוס גלבוע – ננזף

ראשי הערבים: התארגנותנו הפוליטית לגיטימית

מאת יוסי מלמן, טובה צימוקי, מוחמד חלילה ואריאלה ראובני, סופרי "דבר"

עמוס גלבוע, מחבר הדו"ח על מצב הערבים בישראל, ננזף על־ידי הממונים עליו. נודע, כי סגן השר רוני מילוא, הממונה על עמוס גלבוע המטפל בנושא הערבים, נזף בפקיד על שמסר לכלי התקשורת את הדו"ח. הוא אסר עליו להמשיך ולהתראיין בנושא זה.

אמש אמר סגן השר מילוא, כי הדו"ח שחיבר גלבוע הוא רק טיוטה בלתי גמורה וכי במשרדו ממשיכים לשקוד על גיבוש הדו"ח המלא הסופי. לדעת ח"כ מילוא ראוי היה שרק עם סיום העבודה יוצג הדו"ח לקבינט ולממשלה ואחר כך לתקשורת ולציבור. יצויין, כי עמוס גלבוע מונה לתפקיד כיועץ מיוחד לענייני הערבים על־ידי השר משה ארנס שכיהן כשר בלי תיק ... התפטר מתפקידו.

השר עזר ויצמן, שטיפל לפני כשנה בנושא, שלל את המסמך שחובר והעריך, כי הליכוד "מנסה להפוך את הנושא לעניין פוליטי". השר ויצמן קבע, כי המסמך חובר בהשראת השר ארנס, מתוך מניעים פוליטיים, והוא משקף את דעתו.

ח"כ דראושה: מסמך פוליטי

ח"כ דראושה מהמערך סבור, כי מסמך גלבוע בעניין ערביי ישראל בא למלא חלל שקיים מאז קום המדינה והוא העדר מדיניות ממלכתית כלפי ערביי ישראל. לדבריו, מהמתפרסם באמצעי התקשורת מתקבל הרושם שהדו"ח

(המשך בעמ' 2)

מתייקרים: לחם מיוחד קמח תופח וגם פאסטות

מאת דני גוב, מוסרו הכלכלי של "דבר"

מחיריהם של מוצרים שונים מועלים החל מהבוקר (יום ג'). מחירי הלחמים, למעט לחמים מסובסדים, יעלו בשיעור של 4 אחוזים, מחירי הקמח התופח יעלו ב־5 אחוזים ומחירי האיטריות ומוצרי הפאסטה יעלו ב־7 אחוזים.

ממשרד התעשיה והמסחר נמסר אתמול כי העליות במחירי המוצרים האמורים נובעות מהעליה במחירי קמח החיטה בשיעור של 12 אחוזים, אשר נקבעה עם חתימת החוזים החדשים של החיטה המקומית והחיטה המיובאת.

נפתח המו"מ בין העיתונאים השובתים ובין רשות השידור

שידורי ערוץ 2 הורחבו בינתיים עד 22.30

מאת רמי לוין, סופר "דבר" בירושלים

לאחר 19 ימי שביתה ובעקבות תביעתו של שר החינוך ממנכ"ל רשות השידור, נפתח אתמול אחה"צ מו"מ בין משלחת איגוד העיתונאים השובתים ובין אורי פורת מנכ"ל רשות השידור ועוזריו.

אורי פורת עזב את הפגישה סמוך לשעה 9.00 בערב. המנכ"ל לענייני כח־אדם עמרם עמר ונחמן אורי הממונה על יחסי עבודה משרד העבודה המשיכו את הדיון עם נציגי השובתים עד שעות הלילה המאוחרות.

צבי גורן, דובר השובתים, שיצא מן הישיבה כדי להודות לעיתונאים, אמר, כי "נותרו כמה נקודות הסכמה וכמה נקודות מחלוקת בעניין העבודות הפרטיות והפיטורים השרירותיים, אך נמשך הכבוי הסתום בנושא השכר".

החל מאתמול שודר הערוץ השני

(המשך בעמ' 2)

18 איש נעצרו בליל סריקות וחיפושים של צה"ל בדהיישה

מאת אוריאל בן־עמי, סופר "דבר"

צה"ל והרשויות הבטחון עצרו שלשום בלילה 18 איש במחנה הפליטים דהיישה מדרום לבית לחם.

לאחר תקופת רגיעה, שנמשכה חודשים אחדים, התחדשו בשבועות האחרונים ידויי אבנים מכוונה דהיישה לעבר כלי־רכב ישראליים. חמישה ישראלים נפצעו מרגימות אבנים אלה.

צה"ל והרשויות הבטחון החליטו לנקוט במבצע מרוכז של לכידת יזומי הפרות הסדר והמסיתים במחנה.

שלשום בלילה סמוך לחצות הוטל עוצר על מחנה הפליטים ובמשך תשע שעות, עצרו כוחות הבטחון 18 מתושבי המחנה. כל העצורים היו מבוקשים מראש. חלקם נעצרו במעצרים מינהליים וחלקם נעצרו לצורך חקירה בלבד.

כוחות מוגברים של צה"ל אבטחו את הפעולה מסביב למחנה הפליטים והעוצר הוסר רק אתמול ב־12 בצהריים.

יש לציין, כי רוב העצורים חשודים בהתארגנות מקומית יזומה בתוך מחנה דהיישה וככל הנראה אינם נמנים עם ארגוני חבלה אחרים.

העצורים נלכדו בבתיהם ואחדים מהם ניסו למצוא מקום מסתור בבתים אחרים במצבה, אולם נעצרו גם הם.

(המשך בעמ' 2)

חיפושים בדהיישה. (צילום: נתן אלפרט/במחנה)

ליל עב"מים בצפון

מאת טלי זליגר, הסופרת הצבאית של "דבר"

גם בפיקוד הצפון רואים עב"מים. במוצאי שבת האחרונה היתה גיזרת גבול לבנון באזור מטולה כבריקה כאשר חיילים הבחינו בשמיים בחפץ הזוהר בבצנוצי יוזק־אדום־לבן. דיווח מיידי הועבר למפקדי הכוצב ומשם למפקדי הגזרה שהבחינו גם הם בזוהר השמיימי.

יחידות, כלי רכב ואמצעי לחימה הוזנקו ונשקלה אף אפשרות של הפעלת אמצעי תאורה כדי לזהות את החפץ. מפקד אחת היחידות באזור צעק בקשר שהמה באותה עת דיבורים בעניין זה: "אני רואה את זה, זה נראה כמו כוכב או כמו חללית", ולמרות קשיי השעה ענה לו מפקד אחר: "אי.טי. התקשר הביתה".

אחרי שעה הוברר סופית שלא חללית ולא בטוס מחבלים או דאון אלא רק כוכב שהשתברות קרני אור עליו יצרה אשליה קליאודוסקופית ככעב בליל סתיו. הנצנוץ חלף, הכוננות ירדה אבל הבדיחה בגיזרה שם לעולם כבר נשארה. החיילים, הזוכרים את המקרה היטב, לא רצו להסגיר את שם המפקד המכונה אי.טי.

בר־לב הציע לניצב לוי המינוי לנציב השב"ס

מאת נתן רועי, סופר "דבר" לענייני משטרה

שר המשטרה חיים בר־לב הציע באחרונה לניצב שאול לוי מפקד המחוז הצפוני במשטרת ישראל את תפקיד נציב שירות בתי־הסוהר, במקומו של גונדר דוד מימון, המבקש לפרוש מתפקידו.

ניצב שאול לוי נועד כבר עם השר בר־לב וסכמו מבנו את ההודעה, כי גונדר דוד מימון מבקש לפרוש מן השירות מטעמים השמורים עימו. בימים הקרובים אמורה להתפרסם הודעה רשמית על פרישתו של גונדר דוד מימון. לעת עתה ממשיך דוברו שלא להתייחס לידיעה על פרישתו של נציב שירות בתי הסוהר.

גונדר דוד מימון החליט ככל הנראה לפרוש מתפקידו על רקע המצב ששורר בשירות בתי־הסוהר, מאז התפרצות "פרשת מוסיסו" ויחסו של שר המשטרה, לתפקודו של מימון במהלך עשרת החודשים האחרונים.

צפוי סוף־שבוע גשום

מאת אריה אורן, סופר "דבר"

סוף שבוע גשום צפוי גם השבוע, לאחר שהגשמים שיתחדשו מחר, יתחזקו מחרתיים ויימשכו גם ביום ו', אמרה אמש החזאית אירית רינצלר, בתשובה על שאלת סופר "דבר". בשלב זה נראה, שבשבת ייפסקו הגשמים בהדרגה.

מירות־הגשם, שיעלו היום בבעלה אחת, שוב ירדו עם התחלת הגשם וייראו נמוכות בסוף השבוע.

חידה בבאר־שבע: חמישה כבאים נפגעו מהרעלה ממקור לא ידוע

מאת סופר "דבר" בנגב

חמישה כבאים הובהלו אתמול בבוקר למרכז הרפואי "סורוקה" בבאר־שבע לאחר שנוצר חשש שנפגעו מדליפת גאזים רעילים שנפלטו מאחד המפעלים הכימיים, הסמוכים לתחנת הכיבוי. האיזור נבדק בקפידה על־ידי מעבדה ניידת של היחידה לבריאות־הציבור ולא נמצאו כל ממצאים שיצביעו על המצאות גאזים רעילים באיזור. הכבאים טופלו בבית־החולים ושוחררו לבתיהם. הסיבה להרעלת הכבאים נותרה בגדר תעלומה.

כל העניין החל סמוך לשעה 10.00 בבוקר כאשר חמישה כבאים שהו בתחנת הכיבוי של באר־שבע באיזור התעשייה, חשו ברע והוחשו לבית־חולים. שניים מהם סבלו מבחילות והאחרים סבלו מסחרחורות ומצריבות בעיניים. הם טופלו, כאמור, ושוחררו לבתיהם.

בינתיים נוצרה בהלה באיזור התעשייה. באיזור פועלים כמה מפעלים כימיים – הפעיל ביניהם הוא מפעל "מכתשים" – ובעבר היו כבר מקרים של דליפת חומרים רעילים ממתקני הייצור וגרמו הרעלות.

(המשך בעמ' 2)

שניים מהכבאים שנפגעו - בבית־החולים "סורוקה" בבאר־שבע. (צילום: ברק)

هكذا من الاجيل

ולאדימיר סלפאק בישראל:

עוד אינני מעכל שהגעתי מה שעבר עלי — זה חלום

(עו). — „אני נרגש מאד מהרגע שהגעתי לישראל. עדיין אינני מעכל עובדה זו, מה שעבר עלי זה חלום", אמר בהתרגשות רבה אסיר ציון לשעבר, ולאדימיר סלפאק, עם רדתו מן האוירון הקטן, שבו בא עם בנו בוריה ועם המשפחה המונה יותר מ־6 נפשות.

ההתרגשות גברה כאשר החלו החיבוקים והנשיקות עם בני המשפחה, אחותה וגיסתה של בריה סלפאק, הגרייה והאדים אודלובסקי מבאר שבע. החיבוקים והנשיקות חזרו על עצמם בפגישתו הראשונה ליד כבש המטוס עם שר הקליטה יעקב צור, יו"ר ההסתדרות הציונית, אריה דולצין ויו"ר מחלקת הקליטה של הסוכנות חיים אהרון.

מן המטוס נכנסו לפוס בחדר האח"מים של שדה התעופה, משם ניהל סלפאק שיחה טלפונית עם מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס בירושלים והודה לו על כל מה שעשה למענו ולמען יהודי ברה"מ.

במסיבת עתונאים שנערכה באולם הקליטה של הסוכנות בשדה התעופה קיבלו את פני המשפחה חברי כנסת, אסירי ציון לשעבר, פעילי המועצה הציבורית למען יהודי ברה"מ, ארגוני נשים וקהל רב מכל השכבות הזרמים בישראל. אך בלטו בהעדרם אידה נודל ונתן שצ'רנסקי, ידידיו למאבק.

במסיבת העתונאים בירכו אותו שר הקליטה יעקב צור שאמר בין השאר „סוף סוף, אחרי 17 שנות מאבק אנו זוכים לראות את האישיות שכה הערצנו. אני מקווה שאחריך יבואו עוד רבבות יהודים ואתה תהיה אזרח ישראלי מן השורה, כפי שהלכת".

על השאלה מהן תוכניותיך הקרובות השיב: „אני מת להתקלח". על שאלה אחרת, מי ינהיג את היהודים בברה"מ לאחר שכל המנהיגים יצאו לארצנו, השיב: „היהודים הם עם חכם. אף פעם לא חסרו יהודים שינהיגו". על השאלה בקשר לבניו, האם ינסה לשכנע אותם לחזור לישראל אמר: „הם חופשיים ומבוגרים דיים כדי להחליט על רצונם. אני מחליט עבורי ואני פה".

(יורם לוי). — צעקות „לחם, עבודה" נשמעו אתמול מול משכן הכנסת מפיהם של עשרות עובדי מפעל „שרון טקסטיל" מפתח־תקוה, שהפגינו במחאה על הכוונה לסגור את המפעל בראשית נובמבר. המפגינים טענו, כי סגירת המפעל על־ידי הבעלים, בני משפחת קארסו, אינה מוצדקת, משום שהמפעל לא נושא הפסדים. אל המפגינים הצטרפו גם עובדי מפעלים אחרים מאיזור פתח־תקוה, המזדהים עם עובדי „שרון טקסטיל" במאבקם. ועדת העבודה והרווחה של הכנסת פנתה אתמול בתביעה לשר התעשייה והמסחר למנוע את סגירת המפעל, ובמקביל פנתה להתאחדות התעשיינים להתערב אצל משפחת קראסו כדי שייכנסו למשא־ומתן עם ההסתדרות והעובדים. (צילום: יצחק הררי)

נבחרו צירי „העבודה" לקונגרס

(עו). — מרכז מפלגת העבודה בחר את הצירים לקונגרס הציוני הל"א. לאחר תחרות צמודה נבחר נתן רעבן למקום הראשון ואברהם בורג למקום שני.

בסך־הכל נבחרו 23 צירים, 23 סגנים ו־11 צירי ועידת תנועת העבודה הציונית, הבוחרים יחד את חברי ההנהלה הציונית מטעם „העבודה".

שליש נוסף מהרשימה נבחר בימים אלה במחוזות. ברשימה שנבחרה מופיעים לראשונה חברים צעירים רבים במקום גבוה וביניהם פנים חדשות, שזה להם הקונגרס הראשון בו הם משתתפים.

אחיות בתי־החולים חזרו בהן מהפעלת משמרת 36 השעות
הגיעו להבנה עם משרד הבריאות וקופת־חולים

מאת רבקה הרניש, סופרת „דבר"

ראשי הסתדרות האחיות והאחים של בתי־החולים חזרו בהן אתמול מכוונתם להפעיל באופן חד־צדדי שבוע עבודה בן 36 שעות ועל־ידי כך הוסרה הסכנה לצמצום הפעילות בכל היחידות של בתי החולים ב־25 אחוז.

לסכסוך עם רופאי בתי־החולים של קופת־חולים טרם נמצא מוצא, ועיצומיהם גרמו אתמול ב„בילינסון" ל־100 ניתוחים מתוכננים לביטול. היום תשובש העבודה בבתי־החולים „קפלן" ו„לווינשטיין".

לאחר דיונים של יותר מ־5 שעות, שקויימו ביומים האחרונים בהשתתפות נציגי משרד האוצר, הגיעו אתמול ראשי הסתדרות האחיות והאחים של בתי־החולים להבנה עם משרד הבריאות וקופת־חולים הכללית לגבי יישום ההסכם שנחתם אתם לפני שנה. ההבנה נוסחה בכתב הסיכום והוצגו עליו נציגי משרדי האוצר והבריאות, נציגי קופת־חולים הכללית ונציגי האחיות. עם השגת ההבנה הודיעו ראשי ההסתדרות, כי הם מאמינים, שהפעם יבוצע ההסכם במלואו וחזרו מכוונתם ליישמו על דעת עצמם.

למופרת „דבר" נודע, כי המעסיקים הגיעו למסקנה, שאין מנוס מיישום שבוע עבודה בן 36 שעות בסיעוד בבתי־החולים, ואת הנקודות השנויות במחלוקת סוכם להעביר לוועדת המעקב, שבה יושבים הממונה על השכר במשרד האוצר יעקב דנון וראש האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות חיים הברפלד. סוכם, שהוועדה תתכנס בתוך שבועיים. הנושאים המרכזיים, שבהם תעסוק הוועדה הם בעיית ארבע משמרות במסגרת 36 שעות עבודה שבועיות וקביעת גובה התשלום בעד שעת עבודה נוספת.

לסופרת „דבר" נודע, כי הצדדים הגיעו להבנה גם בנושא סיום קביעת התקינה, שתיתן קריטריונים ברורים לגבי מספר החולים לכל אחות.

שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו הגיבה בסיפוק על הסיכום עם האחיות ואמרה, כי הוכח פעם נוספת, שרק על־ידי הידברות עם העובדים ברוח טובה ותוך כוונה למצוא פתרון אמיתי לבעיותיהם, ניתן להגיע לסיכומים ללא צורך בשביתות ובעיצומים. השרה אמרה, כי המשרד ינהג כך גם לגבי קבוצות עובדים נוספות: עובדי המעבדות, הרוקחים, והעובדים הפארא־רפואיים. „אנו נדבר עם כולם כמה שצריך ובלבד שיימנעו פגיעה בחולים ועוזבים במערכת", אמרה ארבלי־אלמוזלינו.

גלבוע

(המשך מעמ' 1)

נכתב בבהלה והוא בנוי על חשש מוגזם מערביי ישראל.

דראושה סבור, כי בדו"ח יש כמה המלצות ענייניות וחיוביות בנוגע הזרמת משאבים, פתרון צודק לבעיית איקרית וברעם, ושילוב ערביי ישראל, אך הניתוח השלילי של הדו"ח גורם לו חשש, כי מדובר במסמך בעל מגמות פוליטיות־מפלגתיות ולא ממלכתיות.

אבנר רגב איש מערכת הבטחון לשעבר, מומחה יהודי־ערבי סבור, כי יש לנקוט דרך לדו־קיום עם האוכלוסיה הערבית ואין לטעת בה אשליות בדבר שילובה בצורה מלאה בחברה הישראלית, כל עוד מתקיים הסכסוך הישראלי־פלשתיני. רגב, איש מפלגת העבודה, סבור, כי זו חייבת להוות את ההבדל בינה לבין הליכוד בשאלה איזו מדינה אנו רוצים: יהודית או דו־לאומית.

ראשי הציבור הערבי שנדרשו להגיב על דו"ח ארנס מתחו ביקורת קשה על מחברי הדו"ח וכינו אותם „פחדנים ולא ריאליסטים".

הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות אמור לקיים השבוע ישיבת חירום, כדי ללמוד את הדו"ח ולהגיב עליו באופן רשמי. לדעתם של ראשי הציבור הערבי הדו"ח אינו משקף נאמנה את הלכי הרוח באוכלוסיה הערבית השואפת לשילובה בחיי המדינה.

סגיר דרזוק, ראש מועצת כפר אל־ערבייה ועתונאי לשעבר, אמר, כי מסקנותיו של ארנס אינן מבוססות. הוא נתפס להלכי־רוח שוליים של קבוצת מיעוט בתוך האוכלוסיה הערבית ובנה על כך את מסקנותיו, אמר סגיר דרזוק.

אני מסכים לדעתו של ארנס, שיש מגמה בקרב ערביי ישראל להתארגנות פוליטית. זוהי התארגנות להקמת שתקדם את שילובם של ערביי ישראל בחיי המדינה ואת השגת השוויון והרגשת השייכות לארץ ולמדינה. מגמה כזו לא תוביל לאוטונומיה של ערביי ישראל, כפי שמנסים להסביר זאת מחברי הדו"ח, אומר דרזוק. יש לראות, הוא אומר, כל התארגנות כמו הוועד הארצי של ראשי הרשויות, ועדי הסטודנטים או הוועד להגנה על האדמות ביחס נכון. אלה הן התארגנויות של קבוצת אוכלוסיה הנלחמת על ביסוס זכויות אזרחיות, במסגרת החוק ולא מחוצה לה.

תיקון טעות

בידיעה על הסקר שערכה מינה צמח בקרב בני־נוער ישראלים, שהתפרסמה בגליון אתמול (יום ב', 26.10) נפלה טעות.

שיעור המצביעים בקרב הנוער למפלגות מפ"ם, ר"צ ו„שינוי" ביחד מגיע ל־6 אחוזים ולא כל אחת לחוד, כפי שהתפרסם. שיעור זה זהה לשיעור המצביעים עבור „כך".

עוד יום שני שחור בשערים

(המשך מעמ' 1)

למאמץ משותף כדי להוציא את הכלכלה האמריקאית מהמשבר אולם משקיפים אמרו אתמול, כי הקצב האיטי שבו מטפלים הפוליטיקאים בבעיה גורם לתגובות עצבניות של השוק.

רוב הפרשנים היו אתמול מאוחדים בדעה, כי בלי העלאת מסים גדולה יהיה קשה להתחיל במאמץ לאיזון הגרעון התקציבי וצפו המשך התמקחות קשה על כך בין הקונגרס לבין הנשיא, המסרב בשלב זה להסכים להעלאת מסים.

בחברות הברוקרים הגדולות בניו־יורק היתה אתמול עצבנות רבה בשל גל של תביעות משפטיות של לקוחות מאוכזבים המאיימים לתבוע את החברות בגלל הפסדים שנגרמו להם. אתמול קרה במיאמי, פלורידה, מקרה מוות ראשון על רקע המפולת בבורסה כשמשקיע מאוכזב הרג בירייה סמנכ"ל של הסניף המקומי של חברת הברוקרים „מריל־לינץ'", פצע קשה סמנכ"ל אחר והתאבד.

משבר הבורסה – גם באסיה ובאוסטרליה

גם שערי המניות בשאר בורסות העולם צללו שוב אתמול ובכך נגוזו התקוות, כי התחלת השבוע החדש תראה את קיצו של המשבר הפיננסי. המניות בבורסת הונג קונג, שנפתחה מחדש לאחר שהיתה סגורה ארבעה ימים איבדו שליש (33.3) מערכן. בכך נמחקו כל הרווחים בבורסה זו מאז נובמבר אשתקד. „זוהי צלייה", אמר מנהל של קרן השקעות בהונג קונג.

ההתמוטטות בהונג קונג הוסיפה עצבנות בטוקיו, הבורסה הגדולה ביותר, המניות ירדו בה ב־7 אחוזים, שהם 1600 נקודות במדד. בבורסה בלונדון ירדו המניות ב־6.4 אחוזים. בבורסת פאריס ירדו המניות ביותר מ־7 אחוזים, לאחר ירידה של 11 אחוז בשבוע שעבר וסוחרים הגדירו את היום כ„יום שני שחור" נוסף תוך 8 ימים.

בבורסה בפרנקפורט ירדו המניות בכמעט 6 אחוזים. בשוק המניות של סידני ירד ערך המניות ב־6.7 אחוזים והמדד שם ירד ב־100 נקודות. המניות בבלגיה ירדו ב־3.5 אחוזים. הזהב, המהווה מקלט למשקיעים בעיתות משבר, עלה ב־4 דולארים ועמד על 476.25 דולאר לאונקיה בלונדון.

עוד בלונדון: החתמים של מכירת המניות של חברת הנפט הענקית „בריטיש פטרוליום" לציבור הבריטי ביקשו לנהל שיחות עם הממשלה בדבר ביטול המכירה משום ששערי המניות ירדו בבורסה לונדון מתחת למחיר שבו מציעים לאזרחים לרכוש את המניות.

חידה

(המשך מעמ' 1)

צוות מומחים לבעיות זיהום אויר מהמכון לחקר בריאות הציבור של משרד הבריאות, היה בסביבה וערך בדיקות שגרתיות. אנשי הצוות, שהוזעקו מייד למקום, ערכו בדיקות יסודיות בכל איזור התעשייה. הבדיקות לא העלו ממצאים כלשהם והסיבה להרעלת הכבאים נותרה בגדר של תעלומה.

ד"ר שלמה אבני — מהרופאה לבריאות הציבור מסרה, כי הכבאים הורעלו ככל הנראה משאיפת אדים שהיו באויר, חומר ממס צבע, שהשתמשו בו [illegible]

18 איש נעצרו

(המשך מעמ' 1)

עם זאת יש לציין, כי לא נעצרו כל החשודים המבוקשים בהפרות הסדר. המפקד הצבאי של יו"ש אל"מ זאב אמר אתמול, כי היה צורך לבצע את המעצרים, כדי להשיב את הסדר המופר.

הוא ציין, כי המבצע התנהל בשקט וללא שימוש בכוח מצד החיילים וכמו כן כי העצורים לא גילו התנגדות למעצרם.

אל"מ זאב ציין, כי המטרה היתה לעצור את מפירי הסדר וכי לא הוחרם כל רכוש או אמצעי־לחימה.

בתחילת המבצע רוכזו הגברים בכמה נקודות במחנה הפליטים רק לאחר זיהויים, נמשך החיפוש בבתים אחר המבוקשים האחרים.

אל"מ זאב מסר, כי מבחינה צבאית בוצעה הפעולה כראוי. העצורים הם בני 17־30 ונכלאו במתקני הכליאה שביו"ש.

כוחות־הבטחון נערכו אתמול לחידוש הפרות הסדר בעקבות המעצרים והשמירה הוגברה על מחנה [illegible] העצור.

הבצורת של אשכול

(המשך מעמ' 1)

מתחילה הבצורת הפיננסית הגדולה. מוקדם מידי לדבר על קיצוצים בסיוע לישראל. כשיתפזר מעט העשן ובממשל ובקונגרס יסכמו החשבונות, סביר להניח שגם תקציב סיוע החוץ יפול קורבן וישראל תאלץ לוותר על כמה עשרות מיליוני דולארים ואולי אף על מאה או מאתיים. אולם לא זה מה שצריך להדאיג את ממשלת ישראל ואת אזרחיה.

הדאגה מאוד מוחשית כאן ממיתון כלכלי חריף בארה"ב ובעולם כולו, ואולי אף ממשבר חמור בנוסח שנות השלושים. במקרה כזה, גם אם ימשך הסיוע האמריקאי במלואו, לא יהיה בכך כדי להושיע את מדינת ישראל מהשפעות התמורות של המשבר. לא ממחיקת חלק ניכר מהייצוא, לא מאבטלה גדולה ולא מהתמוטטות מפעלים. זה לא יקרה מחר וגם התמוטטות הבורסה הגדולה של 1929 נתנה פרוזה של שנתיים עד שהסבה למשבר הכלכלי הגדול.

יש זמן להתארגן לעתיד השחור. ואם אין די אצבעות להכין גנרטור כראוי לפחות להצטייד בנרות.

ועדת שלושה

(המשך מעמ' 1)

התנועות ההתיישבותיות וההסתדרות הקימו אתמול מחנה אהלים בגן הורדים מול משכן הכנסת, ממנו הוחל לפעול מטה מאבק משותף בנסיון להביא לפתרון מצוקת התקציב בו נתונים הקיבוצים והמושבים.

בכוונת המארגנים לשהות במקום זמן ממושך, כאשר המחנה משמש בסיס לפעולות מחאה ושתדלנות להסדרת חובות הקיבוצים והמושבים וכדי להביא למימוש ההחלטות על הסיוע להם.

במטה המאבק פועלים התק"ם, הקיבוץ הארצי ותנועת המושבים ומשתתפת גם התאחדות האיכרים. המטה פועל בתמיכה מלאה של ההסתדרות.

בגן הוקמו חדר כינוסים גדול, אהלים למזכירות התנועות, מטבח, נפרסו קווי טלפון ותאורה, הוקם אוהל עתונות ואפילו הוכן ספר אורחים.

בכל יום יגיעו לגן חברי קיבוצים ותנועות נוער, עפ"י „סידור עבודה", לאחוזת המקום ולהפגין נוכחות.

[illegible]

„יותר כ־200 מיליון ש"ח ריבית חריגה, שילמו הקיבוצים מאז אישור מסקנות ועדת רביד והסתבכו ב„ביצוע", כך אמר ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית, נסים זווילי, בישיבה מיוחדת של המוסד לתיאום בין הסוכנות לממשלה, שהתקיימה בלשכת ראש הממשלה בירושלים.

התבטאויות חריפות של חיבוב

יו"ר הנהלת הקואליציה ויו"ר סיעת המערך בכנסת ח"כ רפי אדרי הזהיר אתמול, כי אם לא יכובדו החלטות הכנסת והשרים הקואליציוניים בעניין הסיוע להתיישבות — לא יכובדו החלטות אחרות של הממשלה.

בישיבה של סיעת המערך, שהתקיימה באוהל מטה החירום של תנועות ההתיישבות מול משכן הכנסת, נשמעו אתמול התבטאויות חריפות ביותר.

★ אלמונים [illegible] בלילה למועצה בקריית טבעון וציירו צלבי קרס על דלת ראש המועצה עמיהוד בן דוד ועל דלת מזכיר המועצה בכהם קהת.

פיקוד צפון משלים מבצע ביצורים — באיזור הבטחון

מאת בלי זלינגר, הסופרת הצבאית של „דבר"

חיל ההנדסה ופיקוד הצפון משלימים בימים אלה מבצע ביצורים נרחב באזור הבטחון בלבנון לחיזוק תשתית המוצבים של צה"ל וצד"ל והדרכים אליהם. הרחבת והעמקת המיגון במוצבים לרווחת החיילים ולצרכים מבצעיים וסלילת קילומטרים רבים של כבישים ודרכי עפר מקבילות להם למעבר טנקים ורכב כבד אל המוצבים, נועדו לשפר את המאחזים של צה"ל וצד"ל בנקודות שהוכרו כחיוניות לנוכחות קבועה ובבסיס יציאה לפעילות בבטחון שוטף בתוך המצמד לאזור הבטחון.

בסיור כתבים צבאיים שהתקיים אתמול באזור הבטחון, סקר אל"מ א', מפקד ההנדסה של פיקוד צפון, את הפעולות שנעשו במהלך החודשים האחרונים ועמד על הקצב המהיר ביותר של השלמתן מאז הוחלט על המבצע כלקח מיידי ממתקפות החזבאללה המאסיביות את מוצבי צה"ל וצד"ל באפריל השנה. ההחלטה התקבלה על בסיס ההכרה שאזור הבטחון איננו תופעה חולפת, ומכיוון שהמוצבים הוכיחו עצמם כבלתי יעילים דיים.

לאור הצרכים שהוכרו כדחופים ביותר, הוחל בעבודות זמן קצר לאחר שתכנית העבודה השנתית נכנסה לתוקפה ועל כן מימון המבצע נעשה בהקצאה מיוחדת שהכפילה את נתח תקציב ההנדסה לפיקוד הצפון והעמידה אותו לשנה זו על כ־4.5 מיליוני שקל.

את העבודות ביצעו חיילים סדירים של חיל ההנדסה שפעלו להרחבת ושיפור המוצבים תוך כדי ביצוע פעולות בטחון שוטף לשמירה על שלומם שם. האמצעים ברובם הם אמצעי הצבא ולא של קבלנים אזרחיים. בניית מוצבי צד"ל החדשים הועברה הדרגתית לידי קבלנים מקומיים. מוצבי צה"ל החדשים ממוגנים מאד והושקעו בהם ובמוצבי צד"ל טכניקות מיגון ומגורים חדישות ומשופרות. לדברי אל"מ א', בניית הבונקרים החדשים של צה"ל במוצבים על בסיס לקחי קו בר לב בתעלת סואץ בשנות ה־70. במוצבים החדשים גם עמדות בטון, תעלות קשר, סוללות עפר גבוהות שיקשו במיוחד על טיפוס אל המוצבים לשם תקיפת יושביהם. לקראת החורף הקרוב הושם דגש מיוחד על סלילת דרכי גישה תקינות שיהיו עמידות בפני פגעי הקור ויאפשרו מעבר מסודר ורצוף של אנשים ואספקה.

במהלך עבודות הסלילה נפגעו במספר מקומות שטחי חקלאות ומגורים של מקומיים וכדי למנוע חיכוכים ועוינות מיותרים, צורפו אנשי המינהל האזרחי של יחידת הקישור ללבנון אל צוותי ההנדסה, כדי לשאת ולתת עם התושבים שנפגעו על גובה התשלום שמשרד הבטחון יפצה אותם בו.

בינתיים פועלת לאורך קו סגול ובעיקר בדרכי אזור הבטחון הקו האדום שבגבולו הצפוני היחידה לסילוק פצצות של חיל ההנדסה בנוסף לגורמים אחרים הפועלים נגד מטעני צד ומיקושים.

היחידה לסילוק פצצות מתמודדת עם מספר מטענים ביום, גם באמצעות הרובוט. בקרוב, תוקם יחידה דומה לצד"ל, גם אם ללא הרובוט.

נפתח המו"מ בין העתונאים

(המשך מעמ' 1)

מ־17.30 עד 22.30 הארכה של כ־45 דקות. לשידורים נוספה סדרה טלוויזיונית על התפתחות מדיום הטלוויזיה מראשיתו ועד ימינו. התוכנית הופקה ע"י חברת גרנדה הבריטית וכבר שודרה בתוכניות הטלוויזיה בערבית.

בצהרי יום אתמול, בתדרוך לעיתונאים, הבהיר שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי, כי הוא „מסתייג מהנסיון להדביק למהלך העברת הערוץ השני בתודעת הערוץ הראשון כוונה של שבירת שביתה".

יעקבי אמר, כי לא יתן יד לכך שהערוץ השני יהיה „מקל חובלים נגד עובדי רשות השידור".

יעקבי הבהיר, כי יעמוד בהתחייבותו הקודמת שלא לשדר חדשות, תוכנית אקטואליה, וראיונות „פוליטיים" בבעיר הכבל. הוא חזר על נימוקיו מאתמול בעניין העברת שידורי הערוץ השני גם לערוץ הראשון: קשיי קליטה בצפון הארץ ודרומה ומר גדולם של אורחים ובעיקר קשיים כתוצאה מהשביתות.

יעקבי הוסיף, כי התקבלו תלונות על איכות הקליטה מ־14 ראשי מועצות מקומיות בצפון ובנגב.

היום יעלה יעקבי בסיעת המערך בכנסת את הצעתו להקמת ועדה ממלכתית לבדיקת המבנה.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
נמסרת בזה הודעה
בהתאם לסעיף 143 (ג)
לחוק התכנון והבניה
תשכ"ה – 1965

הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה בקשה להקלה לבניה על חלקה 8 בגוש 15006.
ההקלה כוללת:
1. תוספת של קומה אחת מעל מס' הקומות המותר על פי תוכנית מאושרת לאיזור.
2. תוספת % 13 מעבר לאחוזי הבניה המותרים על פי תוכנית מאושרת לאיזור.
3. מתן הקלה ב־0.20 מ' מעבר לקו בנין צדדי הקבוע בתוכנית מאושרת לאיזור.
כל המעוניין רשאי לעיין בבקשה הנ"ל במשרד הועדה המקומית, בעיריית טבריה בימים ובשעות שהמשרד האמור פתוח לקהל.
וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל, יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרד הועדה האמורה בכתובת הנ"ל תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.
לאחר מועד זה תובא הבקשה לדיון לפני הועדה הנ"ל אשר תחליט בנדון.
בברכה
י. ביבי יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב טבריה

משחת השיניים אלמקס יעילה פי 3 במניעת עששת

תל־אביב
בס — פרישמן 66 — 237326
קופת חולים כללית — אבסטרדם 7 — 232383
ירושלים
מרפאת רוממה — הב"ג 28 — 523191
חיפה
פבזנר — פבזנר 27 — 664073
פתח־תקוה
קופת חולים כללית — חיים עוזר — 905271
בני־ברק – רמת־גן
נחמיה — נחמיה 2 בני־ברק — 789567
רמת יצחק — שד' ירושלים 96 רמת־גן — 777506
בת־ים – חולון
מזור — חביבה רייך 20 בת־ים — 583360
אסותא — טרומפלדור 4 חולון

אלמקס מיוצרת ע"י מכון המשמרות פרמצבטיות בע"מ

לכל חברי מטה הבחירות המורחב
של תנועת העבודה הציונית
ישיבת המטה המורחב
שזומנה להיום 27.10.87 בשעה 16.00
במכון שרת — ירושלים
נדחתה!
עוזי נרקיס
יו"ר המטה

האם כדאי לספר לשוטה ממה שכל השכונה מציצה בה כשהיא מתקלחת?
מדוע גברים נשואים מושכים יותר מרווקים?
כמה פעמים בלילה אפשר...?
מה עושים עם בעל שנוטה להתחזק?
שאלות קשות! ועוד!!
בספרה החדש של
דניאלה שמי
„דניאלה יקרה"

קריקטורות:
דני קרמן
עכשיו להשיג בחנויות ובספריות מעריב:
תל־אביב, דרך פ"ת 72 א', טל: 03-332211
חיפה, בן־יהודה 29, טל: 04-523689
באר־שבע, קק"ל 90, טל: 057-74850

הכל אותו דבר אבל...
איך שילהבה צ'יצ'ולינה את היצרים בבני־ברק מבלי להיות שם בכלל ומדוע יצאה הבורסה לחידוש צניחה ומי יופיע בחגיגות שלושים השנה לסגירת המדפסת של י. פולני בתריסול ומדוע הופכים כל הזמן מדרכות בתל־אביב?

מי שיודע שיקום!
מי שקם, שישב!
מי שיושב, שירים אצבע ויענה!
— מחר, יום ד', ב־
דבר אחר
שאליו יצורף „דבר" חינם
עם: שלמה ניצן, דני קרמן, יאיר גרבוז, אהרל'ה שמי, איציק בר־נר, מושיק, אביב אל־חסיד, יוני בן־שלום, תרזה איזנברג ואבנר כץ מגולות לונדון.

קבלת מודעות
24 שעות
ב„דחוף"
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל'
הלוח הכלכלי
דבר
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב' „דחוף" דיזנגוף
רח' דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל. 246363
239952

אנו משתתפים באבלו הכבד של חברנו לעבודה
סלהוב יצחק
במות אחיו
שלום ז"ל
תנחומינו למשפחה האבלה
תנובה סניף מחוזי ת"א
ההנהלה והעובדים

במלאת שלושים לפטירת יקירנו
משה רבינר ז"ל
תתקיים אזכרה וגילוי מצבה
ביום ששי ז' חשון תשמ"ח 30.10.87 בשעה 11.30 לפנה"צ
בבית העלמין באזור שלום. התחבורה תצא בשעה 11.00
מבית המנוח רח' הראשונים 11 קרית חיים.
המשפחה

לחברתנו תקוה יוסף
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית שמונה
ההנהלה והעובדים

אנו משתתפים בצערה של חברתנו לעבודה
אלישבע וויס
במות
אמה ז"ל
תנובה סניף מחוזי חיפה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו בר יוסי
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף כיכר פריז
ההנהלה והעובדים

למשפחה
ולקיבוץ ראש הנקרה
אתכם בצערכם במות החבר והמחנך
מוטק'ה יחזקאלי ז"ל
בית חניתה

לחברתנו רחל גיל
משתתפים באבלך על מות
אביך ז"ל
לשכת המס המרכזית
ההנהלה והועד

לחברתנו ציפי חן
משתתפים באבלך על מות
אביך ז"ל
לשכת המס המרכזית
ההנהלה והועד

תנחומים למשפחת יחזקאלי
ולבית ראש הנקרה
במות החבר והמחנך
מוטי'קה יחזקאלי ז"ל
יעקב ינאי
יו"ר – האגף לצעירים, נוער [illegible]

במלאות שלושים לפטירתו של
חברנו היקר
ארתור קנר ז"ל
נעלה לקברו להתייחד עם זכרו
ביום שלישי ד' חשון תשמ"ח 27.10.87
בשעה 15.15.
בית כפר המכבי

לחברתנו מאשה אהודס
אתך באבלך על מות
אמך ז"ל
בית „הסנה"

דבר
DAVAR دافار
מאוחד עם למרחב
העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר מערכת מרדכי ברקאי
מנהל כללי אמנון בר־נוי
המו"ל – „דבר" בע"מ
מודפס ב„דפוס דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה תל־אביב
רח' שינקין 45, ת"ד 199
מיקוד 61001
טלפון 286141 (6 קוים)
מחלקת המודעות
טלפונים ישירים
286156, 281860, 298032
סניפים:
ת"א, בית „דבר" רח' שינקין 45
טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים:
המערכת: רח' המלך ג'ורג' 16
בית מאיה קומה ג'
טלפון 242203, מ. 94229
חיפה: רח' הנביאים 27
טלפונים 3־642111־2 מ. 33104

שמיר, פרס ודולצין בכינוס המוקד לתיאום פעולות הממשלה והסוכנות. (צילום: מגי איילון / לע"מ)

פרס: „בהזדמנות הולמת" נבקש פיצוי לרכוש יהודי ארצות ערב

שמיר פנה לשולץ להצלת יהודי סוריה

מאת טובה צימוקי, סופרת „דבר" בכנסת

מבלארטקים ראש הממשלה, שמעון פרס, אמר אתמול בכנסת, כי „בהזדמנות הולמת" תבקש מדינת ישראל להחזיר את רכושם של היהודים שהיו בארצות ערב, או לפחות לקבל בעדו תמורה הולמת.

פרס דיבר בדיון שהכנסת קיימה אתמול על זכויותיהם של יהודים יוצאי מדינות ערב לרגל הכינוס הבין-לאומי של ארגון היהודים יוצאי מדינות אלו, שנפתח אתמול בוואשינגטון.

פרס גילה, כי מאז שנת 1967 הודשו 100,000 ערבים לשוב לשטחים במסגרת איחוד משפחות, והוסיף, כי ישראל עשתה לפתרון בעיית הפליטים גם בדרך זו.

בנוסף לתביעה לפיצוי היהודים הביע פרס חרדה לגורל הקהילות היהודיות בסוריה, איראן ותימן. הוא קרא ליהודי איראן לא לרחות את יציאתם. לדבריו, יש לנצל כל סדק פוליטי להצלת 6,000 יהודי סוריה, הנתונים תחת עין השדנית של שירותי הביון שם. הוא שיבח את יחסו של המלך מארוקו אל יהודי ארצו.

ראש הממשלה יצחק שמיר גילה אתמול בישיבת הועדה לתיאום פעולות בין הממשלה לסוכנות, כי בשיחותיו עם מזכיר המדינה האמריקאי שולץ ביקש, שבמגעים שבין ארה"ב לסוריה ידרוש בציצי ארה"ב לאפשר ליהודים לצאת את גבולות סוריה.

שמיר סיפר, כי הגזירה המוטלה ביותר החלה על יהודי סוריה היא האיסור לעזוב את גבולות המדינה. לצורך יציאה, גם לתקופה קצרה, יש צורך בפיקדון כספי ובהשארת בני משפחה. סוריה משתדלת היום לשפר את יחסיה עם המערב, אמר שמיר, ואם כך הוא הדבר, יש לדרוש ממנה שתאפשר ליהודים זכות יציאה, כפי שהיא ניתנת לכל אזרח סורי.

בדיון בכנסת הביע ח"כ בנימין בן-אליעזר (מערך) את חרדתו ודאגתו לגורלם של היהודים שנותרו במדינות ערב וקרא לממשלת ישראל ולדעת הקהל העולמית לפעול להפסקת רדיפתם. כן קרא למדינות ערב לקיים את הוכחת המוסרית והמשפטית כלפי היהודים החיים בהן, כולל מתן פיצויים על רכושם שהופקע, הולאם או נגזל.

ח"כ אליהו בן-אלישר (ליכוד) קרא לממשלה לפצות את הפליטים היהודים שבארץ-ישראל.

כך נראה אתמול שדה התעופה ליאונרדו דה וינצ'י ברומא עקב שביתתם של טייסי חברת „אליטליה". שביתה של 24 שעות שהכריזו טייסי החברה אילצה את חברת התעופה הממלכתית „אליטליה" לבטל את כל טיסותיה הפנים ארציות והבין-לאומיות, פרט לאחת שיצאה אתמול לניו-יורק. אלפי נוסעים נותרו בשדות התעופה כשהם מבקשים להזמין מקומות בחברות תעופה אחרות. מצפים שהמצב יהיה נורמאלי שוב היום. השביתה לא השפיעה על חברות תעופה זרות. שדה התעופה פיומיצ'ינו של רומא משותק מזה יומיים בשל שביתת 9000 אנשי צוותי קרקע, המבקשים שיפור בתנאי הפנסיה שלהם. (צילום: א.פ.)

בירדן קוראים לנצל השביתה להרחבת התעמולה בטלוויזיה

מאת דן אבידן, סופר „דבר" לענייני ערביים

פרשן ירדני בכיר קרא אתמול למנהלי הטלוויזיה הירדנית לנצל את השבתת שידורי הטלוויזיה בישראל ולהרחיב לאלתר את שידורי התעמולה של הטלוויזיה הירדנית בעברית ובאנגלית.

במאמר שהתפרסם אתמול בעתון הירדני „אד-דוסתור" כתב הפרשן נהאל עבאסי: „השבתת שידורי הטלוויזיה של האויב הישראלי מהווה הזדמנות פז לטלוויזיה הירדנית, בעיקר בשידורים בעברית ובאנגלית הנקלטים בכל בית בישראל, להקרין תוכניות המסבירות את הבעיה הערבית ואת העוול שנעשה לפלשתינים, שנטבחו בצורה ברברית על-ידי הישראלים בשעת הקמת מדינתם".

עבאסי טען, שעל-ידי הרחבת שידורי התעמולה יוכלו הירדנים לגייס לצדם את דעת הקהל הישראלית וליצור משקל-נגד לתעמולה הישראלית. הוא חילק שבחים רבים להסברה הישראלית, שהצליחה, לדבריו, בין השאר, „להמציא את הזוועות שביצע היטלר נגד היהודים כדי לסחוט מהגרמנים פיצויים ותמיכה מדינית בציונות".

השובתים ברשות השידור כוכבי הופעות חיות ועבודות מזדמנות

מאת רמי לוין, סופר „דבר" בירושלים

מסה השביתה של העתונאים ברשות השידור „עדין חי" – סדרת הופעות של כוכבי הטלוויזיה והרדיו.

ההופעות, שונות בהיקפן, ייערכו בכל הארץ, בערים ובהתיישבות העובדת. ישתתפו בתוכנית אישים ואמנים מתנדבים.

התוכנית מגוונת ותספק סקטורים שונים: הזל מתוכנית עם מוסיפים דתיים מרהיים שיגחו בבית שמש חיים יבין, יבי רבינוביץ ואברהם דיגמן ועד לקונצרטים שיתקיים בתיאטרון ירושלים בהשתתפות של הכנר הוד ויצמט, כתב הטלוויזיה אשר יופיע עם ברכה עדן האלכס תמיד.

רבקה מיכאלי ומוסי קירשנבאום ישתתפו שוב פטלה ויופיעו בבית החייל בתל-אביב.

בסינרמה יתקיים ערב פנים עם מגישי התוכניות מרשת ג': שש עסרי, מנחם פרי, יגאל רביד ויקיד אביב.

בתאטרון ביפו יתקיים ערב עם אהוד מנור, דויד גרוסמן, ח"כ גאולה כהן, הזמרים חנן יובל, שאול שירן ומשה ברסל.

מופע אחר ישתלב בחגיגות ה-70 ל„הבימה" וישתתף בו השחקן שלמה ברשבים. שלמה ישראלי יגבן ברקע לקטעי קריאה, שיגישו השיינים בני הגדיל ויעל בן-יהודה.

התוכנית של רנה הררי „מועדון גיל הזהב" תוגש בהופעה חיה בפני גימלאים בשני בתי אבות בתל-אביב היום אין כסף.

אחת התוכניות המרכזיות תהיה המופע שיתקיים במלון „היאט" בירושלים. יופיעו בה עובדי הרשות כזמרים וכדוגמניות. ספי ריבלין ומאיר סויסה יהיו בין המשתתפים. יחד איתם יופיע צוות „כוכבים" מהרשות: עמוס ארבל, דליה מזור וחנן עורן.

שובתי הרשות מתכבגים גם בשפע של ערבי ראיונות בישובים קטנים ובקיבוצים.

שובתים אחרים עובדים כבר כמה ימים במלצרות ובניהול „קפה תקשורת" שנפתח בימק"א בירושלים: צרתו היחידה של הקפה היא שרוב לקוחותיו הם שובתים אשר הפרוסה אינה מצויה בכיסם.

לדון גולדמן, מנהל השיווק של חברת „חבר" המעסיקה עובדים זמניים יש ביקוש רב לבעלי מקצועות מתחומי השידור: עיתונאים וסכבאים, וזאת במשכורות גבוהות יותר מאלה הנהוגות ברשות. לדעת דן גולדמן עלול המשך השביתה לגרום לעשרות רבות של עובדי הרשות לעבור לסקטור הפרטי לפני שתסתיים השביתה.

כותרת ראשית

השבועון „כותרת ראשית" פתח את עמודיו לפני שובתי רשות השידור כתמיכה מוראלית וכספית בעובדים שבתים.

הצוות המפיק את המהדורה הבאה של „כותרת ראשית" כולל את אלישע שפיגלמן ויעל זק. רפיק הלבי ישותף עם מנהל הטלוויזיה מן העבר ארנון צוקרמן, וצבי גורן, דובר השובתים, יכתוב על אירועי השביתה הנוכחית. כן ישתתפו משה שלונסקי, אבשלום גינוסר ודוד ויצמט.

ההגנה במשפט דמיאניוק מנסה להסיט הדיון לשיטות ה„ק.ג.ב."

מאת יעקב שליש, כתב עתים

(עו). – עדות על שיטות הפעולה של ה„ק.ג.ב." ועל „היחסים והמעשים שלהם נגד „אויבי המשטר" בבריה"מ נשמעה אתמול עם חידוש המשפט נגד ג'ון דמיאניוק בירושלים.

אברהם שיפרין, בן 65, אשר שהה שנים רבות במעצר ובגלות בברה"מ ואשר עלה לארץ בשנת 1970, העיד מטעם ההגנה לאחר דיון מקדים, שבמהלכו התנגדה התביעה להשמעת עדותו. פרקליט המדינה עו"ד יונה בלטמן טען, שכל עדותו של שיפרין, כפי שהסתמנה מן התזכיר המוקדם שהוגש לתביעה, אין בה ולא כלום למשפט עצמו. המדובר בעד מומחה, אשר עסק ועוסק במעללי ה„ק.ג.ב.", אבל אין לכך כל קשר עם המשפט, שהרי איש זה אינו מתייחס כלל לנושא העיקרי במשפט – „מסמך טרווניקי".

הסניגור, עו"ד יורם שפטל, טען, כי בעדותו יחשוף שיפרין את מעלליו של ה„ק.ג.ב.", הכוללים זיוף מסמכים ועיוות המציאות, וכן מערכה קשה כנגד התנועה הלאומית האוקראינית, אשר לשמה הוקמה ב„ק.ג.ב." מחלקה מיוחדת.

„ידוע לנו, כי החקירה נגד ג'ון דמיאניוק החלה ממחלקה זו של ה„ק.ג.ב.", תוך מעשי זיוף שנועדו לפגוע במישרין בתנועה הלאומית האוקראינית. אנו נחשוף את שיטות ה„ק.ג.ב." להגברת הסכסוכים בין הלאומים השונים בברית-המועצות, במחנות הריכוז ובמקומות אחרים, למסרת דיכוי המיעוטים שם. דברים אלה קשורים ישירות ובעקיפין למסמך ת-149 („מסמך טרווניקי"), ה„ק.ג.ב.", אשר מורה בבירור על מעשיו של גוף זה", אמר.

בתום הדיון המקדימי הקצר הורה בית-המשפט לדחות את דרישתו של התובע ואפשר השמעת העד המומחה שיפרין, תוך הסתייגות ברורה, שהשאלות והתשובות יתייחסו במפורש לתחומי המשפט ויהיו רלוואנטיות בנושאים הללו.

העד סיפר, כי תחומי הזיוף הנהוגים ב„ק.ג.ב." מקיפים למעשה את כל מגוון הפעילויות הקשורות למסמכים ולנושאים שבהם מטפל גוף זה, ומחלקה מיוחדת, מצויידת בכל האמצעים הטכניים, עוסקת בייצור מסמכים ותעודות מזוייפות. ברשותם גנזכים עצומים, אוספי צבע, דיו, וחותמות מכל העולם.

רק פעם אחת התייחס העד אל „מסמך טרווניקי", שהוא המסמך העיקרי במשפט. בתשובה לשאלת הסניגור שפטל, ציין העד, כי באותו מסמך מודפסות כמה שורות שנכתבו בידי איש ה„ג.פ.ב." (שמו הקודם של ה„ק.ג.ב."), אשר כונה אז „מיניסטריון לבטחון המדינה"). העד טען, כי מסמך זה זוייף על-ידי ה„ג.פ.ב.", אך הוא לא פירט ואף לא נשאל יותר בנושא זה בשלב הנוכחי.

העד סיפר, כי בהופיעו בפני ועדת סנאט האמריקאי הוא ראה כמו עיניו חתימות מזוייפות של רייגן, שולץ, קלארק ואחרים. הוא ציין, כי ה„ק.ג.ב." בהזדמנות הגיע לידי כך ש„מבריק" שיחת טלפון בין רייגן לבין מרגרט תאצ'ר.

בשלב זה דימן אליו השופט לווין את באי-כוח הצדדים והסביר להם ארוכות מהם תחומי החקירה שאושרו לעד זה. כאשר חזרו הצדדים למקומותיהם חזרה התופעה שהעד שיפרין חורג מאותם תחומים. שוב זומנו הצדדים להתייעצות אצל השופטים, ובעקבותיה הודיע הסניגור שפטל, כי הוא מבקש להפסיק בשלב זה את הדיון כדי לארגן מחדש את החקירה הראשית של עד זה בהתאם להנחיות בית-המשפט. המשפט יימשך היום.

[illegible]

שפטל נגד ה„ק.ג.ב."

אחרי הפוגה ארוכה שב יורם שפטל להילחם ב„ק.ג.ב.", אבל גם הקהל של המשפט כבר תפש את הפרינציפ השורות באולם לא היו מלאות.

שפטל הצליח לגייס את אברהם שיפרין להעיד על עלילות ה„ק.ג.ב." היהודי. שיפרין עבר במשרד המלחמה הסובייטי והאחר-כך הוכרז כאויב ה„ק.ג.ב.". הוא כנראה איש רציני, רק שאין לו שום קשר אל דמיאניוק. השופט לווין מעיר פעם אחר פעם על אי-הרלוואנטיות של החקירה, אבל שפטל בשלו. העד שיפרין מדבר ברוסית ואף השופט לווין מתקשה להפסיק.

הקהל כבר אינו מגיע. לשופטים ולעתונאים אין ברירה.

ג'ון דמיאניוק מובא לבית-המשפט עם חידוש משפטו. (צילום: יצחק הררי)

בעקבות הבחירות לקונגרס בצרפת

גוש 'חירות-המזרחי-התחייה' הגיב באלימות על התוצאות

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל„דבר"). – שערוריה מלווה באלימות מצד נציגי „חירות" ו„המזרחי" כלפי יו"ר ועדת הבחירות לקונגרס הציוני בצרפת, השופט יונן, פרצה אתמול בעקבות ההישג של תנועת העבודה הציונית והשמאל בכלל בבחירות, שבא על חשבון „חירות".

בישיבת ועדת הבחירות שנועדה לחלק את המנדטים בעקבות ההצבעה שנערכה שלשום, סירבו נציגי גוש „חירות" המזרחי-התחייה" וביניהם שליח ישראלי, לקבל את הכרעת הועדה, הטיחו עלבונות כנוכח: „שקרן", „חזור למדינה שלך, אתה לא מכיר את החוק".

לאחר שהנציגים, השליח חיים כהן, איש „חירות" ז'אק קופפר ואיש „המזרחי" גסטון סיידה, עברו לאיומים לדחיפות עזב השופט יונן את הישיבה ועמו יו"ר הפדרציה הציונית בצרפת ז'אק אורפוס.

פודהורץ – ניאו-נאציונאליסט שלא מאמין לאף מלה מברה"מ

מאת מירי פז, סופרת „דבר"

נורמן פודהורץ עורך ה„קומנטארי" ומבכירי האינטלקטואלים ביהדות ארה"ב, אינו שבע רצון מן התיוג „שמרנות חדשה" שהוא נחשב לאחד מאבותיה בארה"ב. הוא היה מעדיף את המינוח „ניאו-פטריוטיזם" או „ניאו-נאציונאליזם". כך אמר אור ליום אתמול בהרצאה ראשונה במסגרת סדרת הרצאות על שמה של מרגרט תאצ'ר באוניברסיטת תל-אביב.

פודהורץ מודע לכך שהוא ועמיתיו השמרנים החדשים עומדים בפני תקופה קשה בעידן גורבצ'וב בברה"מ. במשך שנים חרתו את האנטי-קומוניזם ואת האזהרה מפני מגמות והתפשטות של ברה"מ בעולם כחלק מרכזי באידיאולוגיה שלהם. לפודהורץ אין אשליות בקשר לברה"מ גם עכשיו.

„אני וחברי", אמר, „נמשיך להחזיק ברעה, כי ברה"מ עודנה אימפריאליסטית וייתכן, כי העידן החדש בימי גורבצ'וב טומן בתוכו סכנות חדשות", אמר ולא פירט.

ברוח זו השמיע את דבריו על יחסי יהודים-ערבים. הערבים נלחמים, לדבריו, להשמדת ישראל.

ברמז עבה לשמעון פרס ציין פודהורץ, שהבל שמי שמנסים להסיף עתה ליהודי ארה"ב לגלות מעורבות בתהליך המדיני בישראל, לא עשו כך כשהיו בעמדות בכירות יותר בשלטון.

„יהודי-אמריקאי שרוצה להשמיע את דעתו בענייניה הפנימיים של ישראל יעשה נא שימוש בחוק השבות, יעלה על המטוס הראשון ויתאזרח בישראל", אמר פודהורץ.

מצרים לא שוכנעה בנושא ראס בורקה

מאת יוסי מלמן, סופר המדיני של „דבר"

ישראל וארה"ב נכשלו במאמציהם לשכנע את מצרים לשנות עמדתה בקשר לתשלום פיצויים למשפחות הנרצחים בראס בורקה.

ריצ'רד מרפי, עוזר שר החוץ של ארה"ב דן בשבוע שעבר לבקשת ישראל בעניין זה בקאהיר עם שר החוץ עיסמת עבד אל מגיד. קודם לכן, שוחח על כך בז'נווה היועץ המשפטי של משרד החוץ רובי סייביל עם עמיתו המצרי.

בשיחות אלה סרבה מצרים לשנות את עמדתה הנוקשה, כי רק טריבונאל מצרי ידון ויפסוק את שעור הפיצויים למשפחות הנפגעים. בסמכות הטריבונאל לפסוק על סכום מזערי בלבד של פיצויים.

עקב זאת, נחושות המשפחות הישראליות בדעתן שלא להגיש כלל תביעות לטריבונאל המצרי ורואות בכך פגיעה בזכר הקורבנות.

יועץ רייגן לפיקוח נשק:

אפשר להגיע לסילוק הטילים גם בלי פסגה

פקין, (רויטר). – „אפשר להגיע להסכם כמעט מלא בדבר סילוק הטילים הגרעיניים לטווח בינוני תוך שבועות ספורים ואפשר גם לחתום על הסכם זה בלי שהנשיא רייגן ומנהיג ברה"מ גורבצ'וב ייפגשו בוועידת פסגה". כך אמר אתמול בפקין השגריר אדוארד ראוני היועץ המיוחד לנשיא רייגן בשאלות של פיקוח נשק.

ראוני ציין, כי שתי המעצמות חייבות רק למצוא פתרון לשאלת איכות ההסכם על ידי שני הצדדים. „השאלה החשובה אינה קביעת מועד לפסגה, אלא כיצד להגיע לצמצום הנשק הגרעיני בצורה הניתנת לאימות", אמר ראוני לאחר שנפגש עם פקידים סינים להם דיווח על השיחות במוסקווה שנערכו בשבוע שעבר בין שר החוץ שולץ לעמיתו הסובייטי שוארדנדזה.

צרפת דוחה את שיקום הכור הגרעיני בעיראק

מאת גדעון קרן, סופר „דבר" בצרפת

פריס, (מיוחד ל„דבר"). – עיראק שוב ביקשה בצרפת לשקם את הכור הגרעיני שלה. התשובה הצרפתית היתה, כי אין לצרפת התנגדות עקרונית לכך, אך העיתוי אינו מתאים.

ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק ועוזריו קיימו אתמול סעודת צהריים ופגישת עבודה עם שגריר ישראל עובדיה סופר, שאליו נלוו הציר יצחק סביון והיועץ המדיני. בפגישה נדונו פרטי ביקורו של ראש ממשלת צרפת בישראל, שייערך מיום א' עד יום ג' הבא. חלק קצר מן הפגישה היתה בארבע עיניים. בתום הפגישה נמסר במקור ישראלי, כי שיראק אמר, שהוא בא כידיד הרוצה להוסיף נדבכים ליחסים שבין שתי המדינות.

המקורות מסרו עוד, כי בביקור יעמוד הידוק שיתוף הפעולה בנושאי מדע, מחקר וכלכלה וכי שיראק יודיע במהלך הביקור על נקודות חדשות בשיתוף פעולה התרבותי. לראש ממשלת צרפת יצטרף שר החוץ ז'אן ברנאר רמון ושר המדע ז'אק ואלאד. רעייתו של שיראק לא תבוא בגלל ניתוח שעברה ברגלה.

מאגר נתונים כלכלי מרכזי בבנק ישראל

(עו). – מאגר נתונים כלכלי מרכזי, הנוקם והולך במחלקת המחקר של בנק-ישראל, יוצג לראשונה בכינוס ה-22 של האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה (איל"א) – סיפר אתמול יו"ר האיגוד עזרא ברקוכב ויו"ר הכינוס, גיל וייזר, במסיבת עתונאים בתל-אביב. הם ציינו שהמאגר המרכזי יספק נתונים לצורך הכנת דו"חות וסקירות על ההתפתחויות הכלכליות, לכתיבת תוכידים על המדיניות השוטפת ולמחקרים בסיסיים.

הכינוס נפתח אתמול בטקס חגיגי בהיכל התרבות בתל-אביב בהשתתפות שר הכלכלה והתקשורת גד יעקבי. המשכו של הכינוס יהיה בירושלים, ב„בנייני האומה", שבמסגרתם תתקיים גם תערוכה של חידושים שונים בתחום המחשבים.

בכינוס יוצגו, בין השאר, ממצאי מחקר שנערך בבית-הספר למינהל עסקים באוניברסיטה העברית בירושלים. על-פי מחקר זה יצרני תוכנה ישראלים, בניגוד לעמיתיהם בעבר, אינם דואגים להגנה משפטית על תוכנותיהם כדי לבנוע העתקות. עורכי המחקר מציינים, כי יתכן שהדבר נובע מכך, שבישראל הוליכים המשפטים מסורבלים וארוכים.

קופת-חולים הכללית

גאה להודיע על חתימתו של ההסכם להקמת

בית החולים המרכזי לילדים ליד המרכז הרפואי "בילינסון"

ההסכם נחתם אתמול, יום ב, ג' חשון תשמ"ח 26.10.87 בבנין הכנסת במעמד יו"ר הכנסת ח"כ שלמה הלל, שרת הבריאות ח"כ שושנה ארבלי אלמוזלינו, מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר, אורחים מארה"ב ובראשם מר ארווינג שניידר ומר לרי סילברט.

ביה"ח יהיה מרכז ייחודי לרפואת ילדים, יכלול 224 מיטות, מכונים משוכללים, חדרי ניתוח ומרפאות חוץ.

זהו צעד נוסף ומרחיק לכת למען הרפואה הציבורית בישראל ולמען קידומו של הטיפול בילד על פי הישגיה המירביים של הרפואה בעולם.

קופת חולים
ההסתדרות הכללית
של העובדים בארץ ישראל

במקום מפולת בשערים הגיעה שחיקת שערים

★ שוק ההון הישראלי בהמתנה להמשך הפעילות בוול סטריט ★ מומחים ופרשנים מקווים להתנתקות הבורסה בישראל מהשפעות הבורסות בחו"ל ★ עליות שערים קלות בבנקאיות ירידות חדות בחופשיות ★ יציבות ורגיעה במסחר במשתנים ★ הכישת מניות על בסיס כלכלי מצד קרנות סולידיות ★ בעלי עניין וגופים מוסדיים רוכשים בהדרגה מניות של עצמם ★ חששות ודיבורים בשוק ההון מביצוע פיחות ★ למרות הירידות התלולות אין עדיין מתנבאים להמשך מגמת המסחר ★

מאת שמואל רוזנבלום*

לאחר מפולת השערים שלשום נרגע מעט שוק המניות ובחלק ניכר מהמניות החופשיות נרשמה המשך שחיקת השערים. נפח ההעברים הכללי היה בינוני למדי, ומשרי הבהלה הבורסאית קטנו באופן בולט אף שבני"ע מסויימים נמשכו ירידות ששים חדות. קרנות בל"ל פיא והמוחזה המשיכו בנסיה למעורבות חיובית במתרחש בבורסה, מנגד המשיכה קבוצת דיסקונט במכירת ני"ע עקב קשיי נזילות בקרנות הנאמנות. ברוקרים פרטיים ומנהלי תיקים שנקלעו לפרופורציית מניות גבוהה בתיקי השקעות שבניהולם המשיכו גם אתמול בנסיונות למכור ע"מ לגייס מזומנים ולהתכונן אולי להזדמנויות עתידיות נוחות יותר בבורסה. הגורמים החיצוניים ממשיכים להעיק על המתרחש בבורסה שלנו, ירידות השערים בטוקיו ולונדון בצירוף ציפיות פסימיות לגבי הוול סטריט אינם מאפשרות בשלב זה אפילו ביצוע תיקון טכני של ממש. רמות השערים במניות מרובות כבדות וחופשיות יורדים הפכו לאטרקטיביות ביותר, אולם כאשר השיקול המרכזי הינו פאניקה כללית אין חשיבות לנתונים הכלכליים כלשהם הנדחקים לקרן זוית. במצב הנתון אין פרשנים כלשהם המוכנים להתנבא בשום צורה לגבי המשך הפעילות בבורסה. זאת למרות רמת השערים האטרקטיבית והתחשב בנתוני הבהלה הכלל עולמית. בשוק המקומי נותרה רק התקוה ששוק ההון המקומי יתנתק סוף סוף מהשפעת אירועי חו"ל המכבידה עליו באורח ניכר. ראוי לזכור כי בסופו של עניין השוק המקומי לא היה צמוד לתשואה העתק של בורסת טוקיו או ארה"ב, לפיכך הצמדות לירידות בבורסות אלה נראית מעט לא רלבנטית. לקראת אמצע המסחר וסופו, הוזלה שוב בהלת מכירות תוך ירידות חדות דבר שהביא שוב להערכת האוירה הכללית. מניות שחות חסרות גורם תומך המשיכו גם אתמול בהתדרדרות נסוה, באמרות בהן קיים "אבא" מוסדי או פרטי בלסר נסיונות לבלום את הירידות. באוירת המסחר העגומה של אתמול נותרה שאלה מרכזית אחת ללא מענה, היכן תעצר ירידת השערים התלולה, פרשנים ונותני מענה לא היו אתמול בין כותלי הבורסה.

מדד המניות החופשיות – 112-113

מדד המניות החופשיות המייצג את עלית המניות מינואר ועד היום נע סביב רמה של 113-112. רמת מדד זו משקפת שפל מחירים במניות החופשיות שבסוף אפריל נער סביב רמת מדד של כ-176 לערך. בינואר 1987 פותח הדולר ב-10%, מדד המניות הנוכחי משקף לפיכך תשואה של כ-3% לערך מעל הדולר שהיה כיווע השקעה גרועה ביותר במהלך השנה האחרונה. מדד המניות החופשיות נראה כבעל תשואה שאמנות או אפילו שלילית בהשוואה למדד המחירים לצרכן. במניות רבות בבורסה נוצרו סיטואציות של מכפיל נמוך הנע סביב 5 או 8 לערך, מכפיל זה נראה כמכפיל נאה ביותר בכל בורסה שהיא. במניות מסויימות נוצר הפרש לחיוב בין ההון העצמי לבין שווי השוק של החברה, גם זה מצב לא מקובל בדרך, בחברות רבות נראים סימני צמיחה בעיקר בתחומי הצריכה עקב נתוני המשק הכלליים. בנוסף מניות רבות מציגות תשואה שלילית מתחילת השנה כשמדובר בחברות סולידיות. עד טוכות, מסתבר שבפאניקה בשוק ההון אין הבדלים בין טוב לגרוע, כולם יורדים בבהלה ללא הבדלים כלכליים וללא שיקול דעת כנראה. בארה"ב נוצרה סיטואציה בעיקבות ירידות השערים שבמסגרתה מניות מסויימות נותנות דיבידנד מזומן שנתי בשיעור נאה של כ-10% לערך. מניות אלה נבלו צימסו תיקנו את שעריהם בצורה מהירה במהלך היומיים של עליות השערים החזקות בוול סטריט. אצלנו כידוע נרשמה שחיקה חדה נוספת בשערי ני"ע מובילים, המעך לחלוטין בהשוואה לארה"ב שבה לשיקולים פיננסים ישנו משקל רב. אצלנו עוסקים רבות בהשוואות בין המפולת בארה"ב למשק ולבורסה בישראל. לגבי ההתפתחות במשק עדיין מוקדם לדבר או להתנבא. לגבי שוק המניות ההשפעה השלילית הזוקה יצרה לדעת מומחים רבים אבסורד מסויים בהיקפו ההשפעה. פרשנים הגיעו באחרונה לדעה כי בקרוב אירועי הוול סטריט יהיו פחות בעלי השפעה על המשק המקומי. ירידת השפעת בוול סטריט [illegible] תולשת הדולר [illegible] העולמיים [illegible].

המניות הישראליות בארה"ב – בממוצע ירידות של כ-21%

המניות הישראליות הנסחרות בארה"ב לא נמלטו מחמת זעמם של המשקיעים המבוהלים ונרשמו בהן ירידות שערים חדות, בממוצע כ-21% ירידה. מניות אלרון ירדו 39%, טאוינסקס 31.8%, עוש"פ 30.8%, עין לבור 30.8%. גם במניות הישראליות האחרות נרשמו ירידות חדות. בשיעור מעט מתון יותר מהמניות הנ"ל.

פיחות – בנובמבר?

אמצעי התקשורת מרבים לעסוק באחרונה בנושא הפיחות, אתמול הוסבר כי יהיה פיחות בשיעור של 5% עד 7% לערך. מרגע שנושא הפיחות מקבל תאוצה מתקשים באוצר למנוע ביצוע פיחות אל מול ציפיות גדולות והולכות ההופכות את הפיחות לכמעט ודאי. הדולר בשוקים העולמיים נחלש, הצורך בפיחות יכול בהחלט לבוא בדרך של הקטנת עלויות שיגבירו את רווחיות היצוא. למרות שלל אפשרויות טכניות לאי ביצוע פיחות נראה שהממשלה תאלץ בסופו של עניין לבצע פיחותון ע"מ למרבה הפלא להרגיע את הציבור המשתוקק לפיחות כמעט בכליון עיניים. כראוי לצבכם בנושא זה את ממנכ"ל בל"ל יצחק שרם, שהסביר שלמרות אפשרות של פיחות ערבים, למרות הסיכון, פיקדונות שיקליים.

המסחר במשתנים – רגיעה 0.13%

רגיעה תוך תנודות שערים קלות נרשמה אתמול בזירת המשתנים, להוציא גורמים הקשורים לבנק דיסקונט שהמשיכו בתגובת מכירות ני"ע תוך התעלמות מרמות המחירים, היו יותר פעילי השוק שקטים ומניות לפחות. תיקון טכני לא היה אך שיפור בין סיבובי המסחר נרשם אתראנו, בסיבוב הראשון עמד שיעור הירידה על 1.31%, כשני 0.94% ובסיבוב השלישי מותן שיעור הירידה הגיע ל-0.13%. המניות הישראליות הנסחרות בארה"ב המשיכו גם אתמול לסגת בשערים, אלרון ירד 4% סבע 0.75% במחזור סביר למדי. עליות שערים קלות נרשמו בפטרוכימיים 1.75%+, כלל תעשיות 1.5%+ ועליות קלות בחברה לישראל הכשרה ועלית. במניות הקשורות לקונצרן דיסקונט נרשמו ירידות, דיסקונט השקעות 2.5%- וירידות קלות באי.די.בי. פיתוח ונוספות. קרנות דיסקונט מצויות כנראה בנזילות גבוהה ולפיכך מנסים מנהלים להשיג נזילות ע"י מכירות. אנשי בל"ל – פיא המשיכו גם אתמול כנראה בנסיונות לייצב את השוק לאורך הקו, קרנות בל"ל במזומנים ופועלים רכשו מעט ני"ע תוך היקף פעילות חיובי אך דליל למדי. במסחר הרב צדדי בשעות הצהריים נרשמה מגמת מסחר מעורבת. ביקושים קלים הופיעו במניות פטרוכימיים, כלל תעשיות ודיסקונט השקעות. הצעים הופיעו במרבית ני"ע האחרים הם נקלטו באורח סביר למדי. עיון בנתוני התשואה של חלק גדול מהמניות הכבדות מגלה שחיקת שערים חדה של כ-25% ועד 35% במניות רבות מתחילת חודש אוקטובר. מניות אלרון ירדו אתמול בשיעור הגדול ביותר 9.1%.

דולר שחור – 1.73

עליה קלה של אגורה לערך נרשמה בשערו של הדולר השחור תוך המשך חוסר עניין ומיעוט עיסקאות בשוק השחור. עיקר ההתעניינות בשוק השחור הינה במטבעות האירופאים בליירה שטרלינג ומרק גרמני. בשוק השחור ידעו לספר שגם באם יתבצע בקרוב פיחות קטן במשק ספק באם תרשם התעוררות מחודשת בשוק השחור.

בנק הספנות – גידול ברווח

מניות בנק הספנות הצליחו באחרונה עקב הפסקות מסחר מתמשכות להמנע מירידות שערים תלולות בבורסה כפי שאירע במניות אחרות. שלשום פירסם בנק הספנות את מאזנו לתשעת החודשים שהסתיימו בספטמבר 1987. מאזן הבנק הצביע על גידול ברווחיות משיעור של 0.8 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד לשיעור נאה של 2.1 מליון ש"ח במאזן הנוכחי. כידוע מנהלים באחרונה קבוצת שניידמן – תשובה – רוס מגעים נמרצים לרכישת השליטה בבנק תמורת סך של כ-8.25 דולר לערך כבר קרוב ל-58% ממניות בנק הספנות.

המניות הבנקאיות – התשואה תלולה

עפ"י המתרחש בשוקי העולם בו נחלש הדולר באחרונה ולאור מכירות בנקאיות ע"י קרנות הנאמנות לצורך גיוס נזילות כספית עשויות הבנקאיות לרדת בשיעור כבוחה הזמן הכינוני. במידה ויהיה חשש ניכר לפיחות קרוב במשק עשויות הבנקאיות לשמר תשואתן לטווח קצר, במצב זה יהיה צפוי עד לאחר הורדת [illegible]. התשואה הנוכחית של הבנקאיות נעה סביב כ-14.1% לערך, בלל-מסוק 14.12%, פועלים ע"ש 14.06%, מזרחי 14.01%. הרצון של גורמים [illegible] הוא גיל עשוי אף הוא לבוא באמצעות מכירות בנקאיות. שכן אותם גורמים יתקשו במכירות מניות שותפות במצב הבורסה הנוכחי. לא נתפלא לפיכך באם תשואת הבנקאיות תתייצב בקרוב סביב כ-16.5% לערך.

* הכותב מנהל תיקי השקעות.

שערי המניות

בנקים מסחריים
שאינם בהסדר הצמדה
כלולים בהסדר הצמדה
בנקים למשכנתאות
מוסדות מימון
ביטוח
מסחר ושרותים
מסחר
שרותים
מלונאות ושרותי תיירות
מחשבים ושרותי מחשוב
מקרקעין ופיתוח
חשמל, אלקטרוניקה ואופטיקה
מוצרי בניה
ביטיה, גומי ופלסטיק
עץ ומוצריו, נייר ודפוס
תעשיות שונות
השקעות תעשיה
חברות להשקעה
השקעה ואחזקות
תעשייה
מזון וטבק
טקסטיל והלבשה
מתכת ומוצריה
נסחרות במט"ח
רשימה מקבילה
שרותים
מלונאות ושרותי תיירות
מחשב ושרותי מחשוב
נדל"ן בינוי ופתוח
חקלאות
טקסטיל והלבשה
מתכת ומוצריה
מוצרי בניה
מוצרים כימיים, גומי ופלסטיק
עץ ומוצריו, נייר ודפוס
תעשיות שונות
השקעה בתעשיה
חברות השקעה
חיפושי נפט
מעותנים

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר הקנייה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר הקנייה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר הקנייה	מחיר הפדיון	הקרן	מחיר הקנייה	מחיר הפדיון
אבן	5318.98	5245.92	חלב	242.57	240.68	לשם	1868.95	1855.15	עמית	2482.40	2463.47
אבוקה	—	—	הדר	1553.80	1523.41	לשם	362.49	361.05	עשוני	484.86	481.58
אגוז	253.53	251.96	זהב	266.13	261.01	מבטחי	1306.55	1294.88	ערבון	133.22	132.42
אדיר	1690.7	1679.82	זית	584.64	575.05	מגמה	3839.22	3814.25	פז	1632.69	1621.65
אדום	2345.63	2330.05	דרור	859.88	353.77	מגן	254.48	252.81	פאר	557.88	553.86
אופיר	1999.78	1986.73	דקל	385.57	383.11	מגוון	3668.86	3659.78	פנינה	475.61	472.31
אור	435.36	431.88	הרים	398.45	395.19	מגל	402.86	400.48	צוק	124.76	124.76
אורין	139.95	138.99	הד	545.95	535.21	מור	1735.09	1723.84	צבר	1091.07	1082.85
אורלי	283.54	281.28	הגבית	2691.87	2687.96	מורן	879.85	870.96	צמרת	530.14	522.57
אורן	789.87	784.70	הדר	105.07	104.34	משה	25354.70	24966.28	צפרה	1678.65	1666.80
אייל	4026.32	3948.26	דן	—	—	מיתר	995.34	988.90	קלע	2247.14	2242.59
אירוס	5469.61	5351.10	זמיר	474.20	471.02	מעוף	4568.06	4530.84	קשת	101.95	101.29
איתן	756.16	750.72	חוחית	160.83	159.72	מעיין	758.87	754.15	רבבה	18411.19	18266.19
אלון	618.74	613.99	חליפין	139.22	138.98	מפרש	368.11	366.56	רימון	130.46	130.25
אלונה	672.35	667.37	חלמיש	215.43	214.57	מרגלית	1346.86	1337.93	רקפת	781.92	768.14
אלטוס	99.98	97.69	חן	146.36	146.87	נחשון	121.84	120.56	רשף	412.14	408.84
ארז	326.95	324.79	חשמ	1461.74	1448.71	נרקיס	1295.83	1287.17	שביל	439.86	456.19
אש	152.57	149.28	טל	6330.32	6260.54	נוגה	142.79	141.80	שחם	341.55	339.11
אשל	181.61	180.37	יובל	444.65	441.80	נטף	294.54	293.30	שדה	455.89	458.74
אשכול	252.04	250.44	יהלום	2280.20	2265.03	נסיך	488.36	482.22	שגב	394.51	391.80
בדולח	2287.97	2273.33	יסודות	377.94	375.17	נתיב	148.15	147.19	שגיא	751.31	740.94
ברוש	522.91	519.51	ישרה	440.44	437.65	סביון	656.10	644.99	שחק	797.10	777.89
ברק	498.11	494.99	כוכב	321.82	319.69	סגולה	138.07	137.08	שקד	184.03	182.78
ברקת	310.47	309.04	כחל	135.50	132.58	סלע	358.66	357.87	תאנה	249.01	247.60
בשיש	1540.58	1550.50	כלנית	643.88	633.21	סנונית	515.07	511.55	תדהר	529.98	528.92
גבע	111.44	110.67	כספית	258.23	257.80	ספיר	388.72	386.48	תירוש	536.21	550.12
גדיש	440.37	437.69	כרמל	147.84	146.05	ספן	179.46	179.45	תמנה	102.01	101.39
גיא	100.71	100.01	כתר	1205.58	1191.87	עוז	367.12	366.93	תמר	237.72	236.54
גיל	3361.53	3297.50	להב	4841.75	4748.94	עידית	762.12	759.16	תמוז	192.76	191.36
גליה	632.50	625.28	לפסטיבל	124.58	125.01	עידו	483.67	476.84	תרשיש	1484.51	1474.51
דוכיפת	367.22	364.67	לפיד	—	—	עבר	1270.16	1260.33	תבור	525.68	518.54
דוכיפת	494.36	490.95									

הלוח הכללי

עייט ציוד צבאי
דרושה
מזכירה למחלקת שיווק
דרישות התפקיד:
★ אנגלית ברמת שפת אם.
★ הפעלת טלקס ומעבד תמלילים.
★ ארגון משרד שיווק.
משרה מלאה 5 ימים בשבוע
נא לפנות לורה 03-210281

"גלי תעשיות" למפעל הנעליים – בראשל"צ
דרושים
1. סטודנטים לעבודה בייצור משעה: 17.15.
2. תופרים/ות למשמרת בוקר
עדיפות לתושבי הסביבה הקרובה למפעל. לפנות לטל: 9631010.

לחברה ציבורית
דרוש
איש אחזקה
המתמצא בעבודות אינסטלציה, תיקונים כלליים וחשמל.
לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 03-614027.

קופת חולים מאוחדת
דרושים
לסניפנו בהרצליה
1. רופאי שיניים בעלי נסיון תנאים טובים למתאימים
2. רופא נשים בעל נסיון למשרה חלקית
לסניפנו בהוד־השרון
דרוש/ה
רופא/ת ילדים
בעל/ת נסיון למשרה חלקית
המעוניינים מתבקשים לפנות למנהל סניף הרצליה שדרות יעקב 6 טלפון: 052-540146

מקדם מכירות
בענף הפרסום – נסיון חובה
תנאים: שכר בסיסי + עמלות + הוצאות נסיעה + הוצאות ארוחה.
לפנות לויקטור 03-244177

לחברת יבוא ידועה
דרוש
מנהל שיווק מנוסה
למוצרי מזון
מגורים: גוש דן
המעוניינים יפנו בכתב בפרוט קורות חיים ונסיון שיווקי מוכח
לת.ד. 6533 תל־אביב מיקוד 61064 (עבור מנהל שיווק למוצרי מזון)
– פרטיות וסודיות מובטחת –

לחברת "וולה"
לתמרוקי שיער
מחלקת השיווק באר שבע
דרוש ה
סוכן/ת
בעל/ת רכב + נסיון,
טלפון: 057-33033

"הכפיר" בע"מ
דרושים
טכנאי שרות
למחשבי ...
ידע בקוד ... – נסיון 3 שנים
שכר גבוה + תנאים למתאימים
הטלפון 6 בבוקר טל: 03-588221.

לחברה העוסקת במתן שרותים לרשויות מקומיות
בעלי נסיון
בעבודה עם מיחשוב
למחלקה ...
אפשרות קידום לעבודה זהה ...

קופת חולים מכבי
דרושים
רופאים מומחים למשרות הבאות:
1. רנטגנולוג, למשרה מלאה בסניף רמת־גן.
2. קרדיולוג למשרה מלאה בסניף רמת־גן.
3. רופא ילדים לחצי משרה בכפר־סבא.
4. רופא ילדים באילת למשרה מלאה.
5. רופאים כלליים לאזור המרכז.
6. רופאי ילדים לאזור המרכז.
• המעוניינים יפנו בכתב למרכז קופ"ח "מכבי" רח' בלפור 10 ת"א עבור סגל רופאים או טלפונית – טל' 03-292911 שלוחה 224 או 269, לגב' אבני או למר לוי.

לחברת הרווחה של עובדי "בזק"
דרושים:
1. עובדים למחלקת בשר (קפוא)
2. עוזרים למחסנאי
3. סדרנים מנוסים
4. עובדי נקיון
נא לפנות בשעות העבודה בטל: 03-332777 03-339909

לחברה להוצאה לאור ברמת־גן
דרושים
גרפיקאי/ת בכיר/ה
בעל/ת ותק ונסיון רב בעיצוב ובביצוע, לניהול המחלקה הגרפית.
צלם – מונטז'ר
בעל ידע ונסיון בשני התחומים
לקביעת ראיונות נא להתקשר בין השעות 08.30–16.00 03-7518257

מנהל חווה חקלאית
למשק בדרום לגדולי תעשיה, ירקות, צמחי מרפא ואתרים, ידע רחב בטיפטוף. מיכון חקלאי חובה.
לפנות בכתב יד עם פירוט נסיון ת.ד. 11333 ת"א 61112 עבור "חווה"

משק וכספים

רווחיות היצוא ירדה לרמתה הנמוכה ביותר בשנים האחרונות

מאת דני גוב סופרו הכלכלי של "דבר"

רווחיות היצוא ירדה בסוף 1987 לרמתה הנמוכה ביותר מזה שנים אחדות. רווחיות היצוא התעשייתי ברבע האחרון של 1987 לאחר תשלום תוספת היוקר בשעור 5.5% עומדת על 3.8% בהתאם למודל לבדיקת רווחיות היצוא. כך אומר עוזי נתנאל, יו"ר הועד הפועל של התאחדות התעשיינים בתגובה על דבריו של נגיד בנק ישראל, הפרופסור מיכאל ברונו, על כי רמת רווחיות היצוא נשמרה.

כלכלני ההתאחדות מוסיפים, כי ברבע הראשון של השנה עקב עליית הפיחות וההסדרים בשכר ובעלות העבודה כפי שנקבע בזמנו עמדה רווחיות היצוא על 8.7% היינו ירידה של כמעט 5%. עד שנת 1985 היתה רווחיות היצוא על פי אותו מודל 12% עד 15%. הם מציינים, כי עיקר הירידה ברווחיות היצוא היא ברבע האחרון של השנה בעקבות תשלום תוספת היוקר.

עד אותו תשלום, הירידה ברווחיות במהלך 1987 היתה מתונה בעיקר כתוצאה מעלייה מהירה יחסית במחירים במונחי דולר של היצוא בחו"ל. בתגובה על דבריו של ברונו כי רמת הרווחיות של היצוא התעשייתי נשמרה מאז תחילת 1987 בעיקר כתוצאה מגידול בפריון המקזז את עליות השכר אומרים כלכלני ההתאחדות, כי שנת 1987 אמנם תראה פריון גבוה יותר בתעשייה בהשוואה לפריון בשנה שעברה וזאת כתוצאה מגידול בשלהי שנת 1986 ובחודשים הראשונים של 1987. אך חלק ניכר מהגידול בפריון נובע מהאצת המכירות של התעשייה בשוק המקומי ולא ברור אם גם במפעלים העובדים ליצוא יש האצה בגידול הפיריון. לדוגמה: בענפי האלקטרוניקה וכלי הובלה המהווים כשליש מסך היצוא התעשייתי אין כלל גידול בפריון.

נתוני בנק ישראל על גידול של 6% בפריון בתעשייה בשנת 1987 כפי שפורסם בתקשורת מוגזמים, אומרים התעשיינים, הערכה מציאותית יותר היא גידול של כ־4.5%.

הופסק תהליך האיחוד בין ארגוני היהלומנים הגדולים לקטנים

מאת דני גוב

תהליך האיחוד בין ארגוני היהלומנים הגדולים והקטנים הופסק בימים אלה. ראשי האגודה לקידום יצור יהלומים בישראל, החליטו להפסיק את הליכי האחוד. אגודת "קידום" המאגדת מאות יצרני יהלומים קטנים ובינוניים נענתה לפני כשנה לבקשת התאחדות תעשייני היהלומים לקיים הליכים לקראת איחוד שני הגופים, במטרה להקים גוף מאוחד אשר אמור היה לייצג את מגוון האינטרסים של כל המגזרים בתעשיית היהלומים.

הליכי האיחוד החלו בינואר השנה, אך לא הושג שיתוף הפעולה המקווה מאחר וצרכי חברי האגודה לא זכו לביטוי במסגרת המשותפת.

יוסף טיליוף, יו"ר האגודה אומר, כי גם במגעים עם סינדיקט היהלומים בלונדון לא חל שינוי בגישה. לדעת ראשי קידום היה צורך לשנות את הרכב המשלחת ואופן ניהול השיחות, כך שתודגש תרומה ומעמדה של כלל תעשיית היהלומים הישראלית.

טיליוף אומר, כי התעשייה הישראלית מאבדת את מעמדה כיצרנית של אבנים קטנות ובינוניות, שבהעדרן עלולה התעשייה כולה להנזק קשות.

טיליוף אומר עוד, כי לא הושגה הצלחה בהגדלת היקף וגיוון המשלוחים הישירים של יהלומי גלם ארצה באופן, שיענה על צורכי התעשיה ולכן יירכשו השנה בחו"ל יהלומי גלם בשווי כמיליארד דולר. עובדות אלה, אומר טיליוף, מחלישות את התעשייה וחושפות אותה לשינויים קוניוקטורליים פתאומיים.

האגודה לא הצליחה במהלך השנה לקבל תמיכה ממשלתית בצורת הגדלת היקף התשלומים של ביטוח שער לענף ולייעד תוספת. זו לייצור אבנים קטנות במטרה לחזק סוג פעילות זה.

טיליוף אומר, כי במישור הפנים ענפי פעלה לאחרונה הקבוצה השלטת בהתאחדות באופן שפגע בשיתוף הפעולה בין מוסדות הענף. מאחר ובוצעו פעולות ללא תאום והיו הפרות של ההסכם, החליטה הנהלת קידום על הפסקת תהליך האיחוד.

ההודעה על הפסקת תהליכי האיחוד נמסרה למשרדי ה־ממשלה, בנק ישראל, ההסתדרות ולסינדיקט בלונדון.

לא כדאי להסב מערכות מדלק לפחם

מאת דני גוב

"גבול הפחם", היינו הגבול שכדאי להסב מערכות מדלק נוזלי לפחם, חייב להצטמצם לשתי תחנות הכוח חדרה ואשקלון. כך אומר מנכ"ל חברת "פז", אריה לוי, בהסתמך על שתי ועדות, שהוקמו האחת על ידי משרד האנרגיה והשנייה על ידי חברות הדלק ושתיהן הגיעו לאותה מסקנה.

שתי הועדות טוענות, והדברים מצוטטים בכתב העת "אנרגיה", שבהסבה מעבר לשתי תחנות הכוח האמורות, יש משום חוסר תועלת. לוי אומר, כי חוות הדעת הנ"ל נגנזו והוקפאו משום מה.

ירידה ברווחי "התכוף" בתקופת ינואר־יוני

מאת דני גוב

בששת החודשים הראשונים השנה רשמה חברת "התכוף" ירידה ברווחים, שנבעה בעיקרה מירידה בהיקף הכנסות מביצוע עבודות. בתקופה המקבילה אשתקד, סיפקה החברה במסגרת עיסקה עם חברת עצש האמריקאית, מיכליות דלק שהתמורה בגינן גבוהה מזו של מיכליות המים שסופקו במחצית השנה.

בתקופת ינואר־יוני הסתכם הרווח מפעולות לפני מיסים על הכנסה ב־155 אלף שקל מתואמים לעומת 720 אלף שקל מתואמים בתקופה המקבילה אשתקד, הרווח הנקי לאחר מסים על הכנסה הסתכם ב־15 אלף שקל מתואמים לעומת 231 אלף שקל מתואמים בתקופה המקבילה אשתקד.

במחצית השנה האמורה המשיכה החברה באספקה סדירה של מיכליות למשרד הבטחון במסגרת העיסקה שנחתמה עם חברת AMG באוגוסט 84.

וול סטריט / שולה פרומר

מתבוננים בהיסטוריה

יום ב' – נפילת שיא של 22.5%, הזעזוע העמוק ביותר שפקד את וול־סטריט מאז 1914, בסיכום שבועי: ירידה של 13.17%.

"רציתי להיות עד להתרחשות ההיסטורית" אמר התייר שהשקיף מיציע האורחים לעבר "הרצפה" (FLOOR – אולם העסקאות של הבורסה) ונקלע באקראי לתוהו ובוהו מהנוראים ביותר שידעה ההיסטוריה הכלכלית דוול סטריט בפרט.

הכתובת, היתה רשומה על הקיר. שוק המניות האמריקאי, באחת מתקופות ה"בול מרקט" (שוק בעל אופי חיובי) הארוכות ביותר שלו, הגיע לשיא מגוחם ומגמת התיקון היתה צפויה, אלא שגם בעלי התפיסה הפסימית ביותר (הדובים) לא פיללו את הנפילה.

ב־13 באוגוסט 1982 נולד גל ה"בול מרקט", שאת שיאו או סופו, צפה עולם ב־19 באוקטובר. חמש שנים וקצת יותר מאוחר. "אוקטובר השחור" – מיונח הסטטיסטיקות להשוות, מזכיר את ארועי אוקטובר של שנת 1929. ארועים אלה, שהפילו אז את השוק בשני ימי מסחר כאוטיים ב־28 וב־29 בהם, בסך של 12.82% ולמחרת ב־11.73%, הביאו את תקופת השפל והמיתון העמוק. ההשוואה המתרידה גרמה לתוהו ובוהו היסטרי ומרוץ מטורף של־מוכרים להספיק לצמצם הפסדים לפני שיהיה מאוחר עוד יותר. הרבה כבר נכתב על הגורמים והסיבות שהביאו את השוק המניות למצב זה. קשה להצביע על גורם מסוים. הצטברות של סיבות גרמו לתגובה מעגלית של "שרשרת" פרסומים כלכליים ולא טובים והרבה פאניקה.

★

צבירה של גורמים שונים הביאו את התרסקות בזעזוע העמוק ביותר שפקד את וול־סטריט. מדד הדאו ג'ונס הפסיד ביום מסחר (או ליתר דיוק במגמה של מכירת חיסול כללית שנמשכה כשבועיים ושיאה, כאמור ביום ב') את מה שצבר במשך עשרה חדשים רצופים. שוק המניות האמריקאי, שהתחיל את השנה ברמת מדד של 1895.95 הגיע לשיא של 2722.42 ב־25 באוגוסט, איבד כארבעה ימים 760 נקודות מתוך השגו בן עשרת החודשים של 826.47 נקודות.

★

הנפילה באחוזים מסתכמת בירידת יום אחד של 22.5%. כאמור, מעבר לצניחה ההיסטורית של שנת 1929, אך עדיין פחות מ"השיא" של ה־12 בדצמבר 1914. בירידה בת יום הפסיד אז מדד הדאו ג'ונס 24.39% לרמה של 54 נקודות.

מדד שלושים המניות של החברות התעשייתיות המובילות סבל מההפסדים הכבדים ביותר. מניות הזהב היו משענת ניאומים מסוימת והיו מקור הכוח היחיד של השוק.

★

ביום שלמחרת כבר עלה מדד ב־102.27 נקודות ולאחריו בעוד 186.84 נקודות. בסוף שבוע המסחר נחתם המדד ברמה של 1950.76 ובסיכומו של השבוע הסוער איבד המדד המפורסם ביותר בעולם 13.17%.

הירידות הדרמאטיות, כמו גם העליות שאחריהן, העניקו תחושת שלצופה מהצד היתה תחושה של לקיחת חלק בארוע היסטורי. אך העננה המרחפת מעל גגותיה הגבוהים של וול־סטריט טרם פגה, ומשבר האמון האחרון – ספק אם יישכח.

★

משרד האוצר

יום עיון לזכר הנופלים

גד בונה הי"ד — מיכה גלעד הי"ד

בארי חוק הי"ד — עמוס מילר הי"ד

עובדי אגף התקציבים שנפלו במלחמת יום הכיפורים

יום העיון יתקיים ביום רביעי, ה' בחשון התשמ"ח (28.10.87), בין השעות 08.00–14.00, באולם וייז, קמפוס האוניברסיטה העברית בגבעת רם, ירושלים

בנושא: "בטחון וכלכלה במשק הישראלי"

מרצים: שר האוצר: מר משה נסים

אלוף (מיל.) אהרן יריב

אלוף דן יתום

פרופ' ראובן גרונאו

בהשתתפות: סגן שר האוצר עדי אמוראי, פרופ' יוסף רום, אלוף (מיל.) דוד עברי, מר שלום שר שיזון ובהנחיית מר דוד בועז – הממונה על התקציבים.

במחצית הראשונה של 1987:

"הסנה" הרוויחה 406 אלף ש"ח; הפסדים בכללי, רווחים בחיים

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

רווח נקי של 406 אלף ש"ח נרשם בדו"חות הכספיים של "הסנה" ליום 30.6.87, בהשוואה לרווח של 470 אלף ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד והפסד של 7.6 מליון ש"ח בשנת 1986.

השיפור נבע בעיקרו מגידול שנרשם ברווחי ביטוח חיים – מ־1.3 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ל־7.9 מליון ש"ח בשנת 1986, ל־8 מליון ש"ח בתקופת הדו"ח. נרשם גם שיפור יחסי בהכנסות מהשקעות.

בעסקי ביטוח כללי נרשמה הרעה – הפסד של 1.7 מליון ש"ח בתקופת הדו"ח לעומת דווח של 1.9 מליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד ורווח של 5.2 מליון ש"ח בשנת 1986. ההרעה נובעת מירידה ברווח מעסקי ביטוח כללי בארץ. בעסקי ביטוח כללי שנתקבלו מחו"ל בשנים קודמות, נרשמה ירידה בהפסד לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

המגמות השליליות בשוק הביטוח, אשר אפיינו את המחצית השניה של 1986, הוחרפו בתקופת הדו"ח. התרפה מיוחדת נרשמה בגידול בתביעות, בביטוחי רכוש ורכב. בחודשים האחרונים מסתמנת בלימה בגידול בתביעות בעסקי ביטוח כללי ובעיקר בביטוח רכב. עם זאת רמת התביעות עדיין גבוהה.

ההכנסות מפרמיות ודמים הסתכמו בתקופת הדו"ח ב־412 מליון ש"ח – גידול של כ־3% בהשוואה לתקופה המקבילה אשתקד. שיעור זה משקף גידול בעסקי ביטוח כללי וחיים בארץ והמשך הקיטון בפרמיות הרשמת בגין עסקים שנתקבלו מחו"ל.

המאזן המאוחד של הקבוצה גדל בכ־7% והסתכם בכ־1.2 מיליארד ש"ח. עתודות הביטוח והתביעות התלויות במאזן המאוחד גדלו ב־7% והסתכמו בכ־1.04 מיליארד ש"ח. בביטוח כללי גדלו סך העתודות והתביעות התלויות בכ־32 מליון ש"ח (10%) ובביטוח חיים בכ־39 מליון ש"ח (6%).

ההשקעות במאזן המאוחד גדלו ב־4.4% והסתכמו בכ־843 מליון ש"ח. ההון העצמי המתואם של החברה הסתכם בכ־52.3 מליון ש"ח. על פי החלטת חברת העובדים ואישור עקרוני של הבורסה יוגדל הון המניות של "הסנה" ע"י הנפקה פרטית בסכום של כ־24 מליון ש"ח. כספי ההנפקה ישמשו להרחבת התשתית ההונית של החברה.

נבדקת אפשרות לאיחוד חברות יצור המים המינרליים של "יישום"

מאת דני גוב

חברות המים המינרליים השייכות לקבוצת "יישום" עשויות להתאחד. מדובר בחברות "מעינות מי הירדן חברה לניצול ופיתוח מעינות מים מינרליים" וחברת "מעינות עדן", העוסקות ביצור בקבוקים ובמילויים במים מינרליים, הנשאבים על ידן ממעין קצרין ברמת הגולן.

החברות הינן היצרניות היחידות של מים מינרליים בארץ ומוצריהן משווקים באמצעות מערכת השיווק של חברת "תבורי".

אשתקד חל מפנה חד בהתפתחות מכירות המים המינרליים בארץ. אשתקד מכרו החברות כ־1.3 מיליון דולר לעומת מכירות של 578 אלף דולר ב־1985 ו־363 אלף דולר ב־1984. החברות מעריכות, כי הסיבות לגידול החד במכירות הן עלייה חדה במודעות האוכלוסיה לטיב המים בארץ; מגמה של מעבר למוצרים טבעיים; הפעלת קו ייצור חדש של סודה מינרלית באוגוסט 86; שיפור הטיפול במערכת השיווק וההפצה.

נוכח מגמת התפתחות השוק ומגבלות כושר ייצור מאידך החליטה הנהלת החברה להכפיל בסוף אשתקד לתכנית השקעות להרחבת כושר הייצור. תכנית ההרחבה, שאושרה על ידי מרכז ההשקעות מתמקדת בהגדלת כושר הניפוח לבקבוקי פלסטיק, בהעמדת קווי מילוי ואריזה וכן בשיפור התשתית הקיימת.

במסגרת תכנית ההרחבה מוקם מפעל חדש, שעם הפעלתו יגדל כושר הייצור של החברות פי 4 עד 5 מזה הקיים היום. הגדלת כושר הייצור תאפשר לחברה לענות על הביקוש בשוק המקומי ולהכנס לשוקי יצוא. שוק היצוא העיקרי הוא ארה"ב.

המחזור במחצית השנה עד יוני השנה היה 1.6 מיליון שקל לעומת כ־0.6 מיליון שקל במחצית המקבילה אשתקד. החברות ביצעו השקעות בסך 1.25 מיליון דולר ועתה כאמור נבחנת האפשרות לאפשר את פעילותן. מספר העובדים נע בכפוף לעונות השנה בין 20 ל־30 ואמור לגדול לכ־70 לאחר השלמת תכנית ההרחבה.

תיירים ישראלים הוציאו השנה בבריטניה 102 מיליון ליש"ט

מאת דויד מושיוב

150,000 תיירים ישראלים שביקרו השנה בבריטניה יוציאו 102 מיליון ליש"ט לעומת 95 מיליון ליש"ט שהוציאו בבריטניה 136,000 תיירים ישראלים בשנת 1986 – פרטים אלה מסרה הממונה על ישראל ברשות התיירות הבריטית קודין שאוש במסיבת עתונאים בתל־אביב.

על פי הנתונים שבידי רשות התיירות, שנת 1987 תהיה שנת שיא בתיירות הישראלית לבריטניה. התחזית מראה, כי גם בשנת 1988 תהיה עלייה במספר התיירים הישראלים הבאים לבריטניה שמספרם יגיע ל־158,000 ואלה יוציאו 122 מיליון ליש"ט בבריטניה. ההוצאה הממוצעת של התייר הישראלי לנפש היא גבוהה ונעה בין 1,400 ל־1,500 ליש"ט. הוצאה זו כוללת את הטיסות של התייר בחברות בריטיות, הוצאות בבתי מלון, סיורים וקניות.

נתונים על הרגלי התיירים הישראלים בבריטניה מראים, כי 55 אחוז המישראלים באים לצרכי תיירות בלבד, 22 אחוז לביקור אצל קרובי משפחה ו־12 אחוז בעניינים עסקיים והשאר למטרות שונות.

בתשעת החודשים הראשונים של 1987

8.3 מיליון ש"ח הרווח הנקי של בנק ערבי ישראלי

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

הרווח הנקי המתואם של בנק ערבי ישראלי מקבוצת בנק לאומי בתשעת החודשים הראשונים לשנת 1987 הסתכם בסך 8.3 מיליוני ש"ח (5.2 מיליוני דולר) לעומת 2.1 מיליוני ש"ח (1.3 מיליון דולר) בכל שנת 1986. הגידול ברווח הנקי בתשעת החודשים לעומת הרווח הנקי בכל שנת 1986 נבע מגידול בנפח העסקים, מחסכון בהוצאות התפעוליות ומהתפרסמה במיסוי. הרווח התפעולי לפני מס הסתכם בסך 17.9 מיליוני ש"ח (11.2 מיליוני דולר). התשואה נטו על ההון העצמי הגיעה ל־96% (בחישוב שנתי).

ההון העצמי של הבנק הסתכם בסך 19.8 מיליוני ש"ח (12.3 מיליוני דולר) לעומת 11.5 מיליוני ש"ח (7.1 מיליוני דולר) בסוף 1986, גידול של 72%.

סך המאזן של הבנק הסתכם ב־275.5 מיליוני ש"ח (171.2 מיליוני דולר), לעומת 215.6 מיליוני ש"ח (134.0 מיליוני דולר) בסוף 1986, גידול של 28%.

פקדונות הציבור הסתכמו בסך 147.6 מיליוני ש"ח (91.7 מיליוני דולר) גידול של 16%.

הלוואות לציבור מאמצעי הבנק הסתכמו בסך 118.1 מיליוני ש"ח (73.4 מיליוני דולר) גידול של 70%.

לבנק 29 סניפים ביישובים הערביים בצפון הארץ, והוא מספק שירותים פיננסיים ליותר ממחצית מתושבי היישובים בארץ.

ב־9 החודשים הראשונים של 1987

הרווח הנקי של מירב למשכנתאות 2.1 מיליון ש"ח

ב"מירב" בנק משכנתאות מקבוצת הבנק הבינלאומי הרווח בתשעת החודשים הראשונים השנה 2,147 אלפי ש"ח, המהווים גידול של 13.9% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. התשואה נטו של ההון העצמי בחישוב שנתי היתה 6.4%. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכם הרווח הנקי ב־8184 אלפי ש"ח, המהווה תשואה כאמור בשיעור של 5.7%.

הרווח המאוחד מפעולות רגילות לפני מס הסתכם ב־5,460 אלפי ש"ח, המהווה גידול של כ־12.4% לעומת התקופה המקבילה אשתקד. התשואה ברוטו על ההון העצמי בחישוב שנתי היתה בשיעור של 16.2%. בתקופה המקבילה אשתקד הסתכם הרווח לפני מס ב־4,858 אלפי ש"ח, המהווה תשואה כאמור בשיעור 14.8%.

ההון העצמי של הבנק הסתכם ביום 30.9.87 ב־47 מיליון ש"ח וגדל מתחילת השנה כ־4.8%. יחס ההון העצמי לס"כ המאזן הוא 6.2% ס"כ המאזן ביום 30.9.87 הסתכם ב־754 מיליוני ש"ח לעומת 769 מיליוני ש"ח ביום 31.12.86, קיטון של 2%. פקדונות למתן הלוואות ופקדונות אחרים הסתכמו ל־30.9.87 ב־615 מיליון ש"ח ולעומת 623 מיליון ש"ח ליום 30.9.86) קיטון של 1.3%. סך ההלוואות מסתכמות ל־30.9.87 ב־636 מיליון ש"ח לעומת 633 מיליון ש"ח ליום 30.9.86. יחס הון עצמי/הלוואות מהווה 7.4%.

חוקרים ממכון וולקני זכו בפרס איל"א

מאת דויד מושיוב

הפרופסורים דוב טלפז ושמואל הורוויץ ממכון וולקני קבלו אתמול את פרס האיגוד הישראלי לעיבוד אינפורמציה על עבודתם בנושא: אופטימיזציה של מסלול גידול והזנה איכותית וכמותית של עופות לפיטום.

החוקרים בנו תכנית מחשב המאפשרת להגיע לאופן הגידול האופטימלי תוך חסכון בהוצאות מזונו של הפטם.

יתרון השיטה היא שהעופות המשווקים בתהליך גידול זה הנם פחותים במעט במשקל, דלי שומן. יחסית ויש להם ביקוש על ידי עקרות הבית המבטיח מחיר גבוה יותר לעופות כאלה.

ישום השיטה בתנאים השוררים בשוק כיום עשוי להעלות את הרווחיות בשיעור 10 עד 15 אחוז ובמקביל לחסוך כ־8 עד 10 אחוזים מהוצאות המזון, המיובא ברובו מחו"ל.

משק עולמי / ביל כספי

ירידה כללית בשערי הריבית

ירידה כמעט כללית נרשמה בשערי הריבית ברחבי העולם. בהתחלת השבוע עלו שערי הריבית במערב גרמניה וגם שערי ריבית הפריים בארה"ב עלו כחצי אחוז ל־9.75 אחוזים לשנה. היו שסברו שהעליה בשערי הריבית במערב גרמניה ובארה"ב היא הגפרור שהצית את הבעירה הגדולה בשוקי המניות.

בתגובה על האשמות אלו הוריד הבנק המרכזי של מערב גרמניה את הריבית המוערית לשלושה אחוזים לשנה, והבנקים המסחריים בארה"ב הורידו את ריבית הפריים לתשעה אחוזים לשנה, הורדה של 0.75 אחוז במשך השבוע.

הירידה בשערי הריבית הדולריים נועדה להגדיל את כדאיות ההשקעה במניות ולהחרש את הביקושים, אך כאשר שיש צורך להוריד את שערו של הדולר הורידו גם מרכזים פיננסיים אחרים בעולם את שערי הריבית שלהם בלונדון, טוקיו, ציריך ואמסטרדם נרשמו ירידות בשערי הריבית כדי להקטין את כדאיות ההשקעות במטבעות האירופיות והיאן.

גורמים בנקאיים בלונדון סבורים ששערי הריבית עשויים לרדת עוד בימים אלו.

מחירי הקומודיטיס		
זהב (אונקיה)	473.40	דולר
כסף (אונקיה)	7.60	דולר
פלטינה (אונקיה)	584.50	דולר
נחושת (טונה)	1220	ליש"ט
אלומיניום (טונה)	1128	ליש"ט
קפה (טונה)	1347.5	ליש"ט
סוכר לבן (טונה)	190.5	דולר
גרעיני חיטה (בושל)	3.0025	דולר
כותנה (ליברה)	0.6483	דולר
נפט ברנט (חבית)	19.08	דולר
נפט דובאי (חבית)	17.35	דולר

תנודות חריפות בשערי המטבעות

התמוטטות שוקי המניות ברחבי העולם השפיעה בצורות שונות על הדולר ובסופו של דבר גרמה לירידה תלולה בשערו בסוף השבוע.

ביום שני ירד הדולר יחד עם שערי המניות אך הצעדים שננקטו על ידי הממשל, כדי לעודד את הביקוש המחודש הישיבו גם עם הדולר מאחר המשקיעים סברו שעליה בשערי המניות האגרות חוב בניו יורק, תשפיע לטובה גם על הביקוש לדולרים. הנחה הגיונית: אך מערכת מסורפת היגיון זו לא תמיד משקפת את שיתרחש וכך גם עם הדולר השבוע.

העליות בביקוש לדולרים פסקו כליל ביום חמישי, כשהשוק התחיל להבין את מהות המשבר שעובר על שוקי המניות. שורשי המשבר נעוצים בעודפי הדולרים הרבים שמסתובבים בעולם; מדברים על 1.2 ל־1.5 טריליון (אלף מיליארדים) דולרים: דולרים ומים המחפשים השקעות כל הזמן. כדי להתגבר על המשבר הפיננסי הגדול, יהיה צורך להקטין את הערך הריאלי של הדולרים הללו, כלומר להוריד את שער הדולר. ידוע שראשי הכלכלה של חמש המדינות התעשייתיות הגדולות – ארה"ב, גרמניה, יפן, בריטניה וצרפת – כבר הסכימו להוריד את שערו של הדולר, ועל פי השמועות ירד בקרוב הדולר בשניים וחצי אחוזים ביום אחד.

שערו של הדולר יורד גם בגלל ירידת שערי הריבית הדולריים וגם בגלל כמויות הדולרים העצומות שהבנק המרכזי של ארה"ב מזרים לשווקים, כדי לבלום את הירידה בשערי הכנסת האגרות החוב.

השינוי בשער הדולר		
מטבע	שער	שינוי שבועי באחוזים
ליש"ט בריטי*	1.6855	−1.1705
מרק גרמני	1.779	−1.0567
פרנק שוויצרי	1.4695	−1.1769
פרנק צרפתי	5.9525	−1.9358
גילדן הולנדי	2.0015	−1.0383
יאן יפני	141.6	−0.5618
דולר קנדי*	0.7627	−1.1022
שקל ישראלי	1.5963	+0.1253

* השער ביחס לדולר

הקומודיטיס לא החליפו המניות

עם פרוץ משבר המניות היו משקיעים שרכשו מתכות יקרות ומתכות בסיסיות מתוך תקוה שהירידה בשערי המניות תעלה את הביקוש ההשקעתי לדולרים. אך תקוות אלו לא התממשו ולמרות שביום שני ושלישי עלו מאוד מחירי הזהב, הכסף, הפלטינה, הנחושת האלומיניום לא נמשכו הביקושים ובסופו של דבר הפכו הביקושים ההשקעתיים להיצעים מימושים והמחירים ירדו.

שוקי הקומודיטיס הפכו מהר מאוד לשוקים "נורמליים" שבהם המחירים נקבעים על ידי צרכני העולם במזון ובזהב. התעשיה במתכות בסיסיות וחומרי גלם. מה גם שהשבוע היה הביקוש למתכות בסיסיות ויקרות על ידי התעשיה העולמית מועט והמחירים ירדו. גם בסחר המזון היה ביקוש נמוך למוצרי המזון השונים וגם מחירים ירד.

ירידה נרשמה גם במחיר הנפט וזה הפתיע במקצת ומחייב הסבר. מחירי הנפט ירדו לנוכח המתח הרב במפרץ הפרסי ולמרות שנסיא אופ"ק הודיע שתפוקת האירגון תעמוד על 18.5 מיליון חביות ליום במחיר של 22 דולרים החבית. אך המשקיעים התעלמו גם מכה סקודה במפרץ הפרסי וגם מדבריו של נשיא אופ"ק. מומחים סבורים שעתודות הנפט של העולם והצע התנפט באחורים שמחוץ למפרץ הפרסי, יאפשרו לעולם להסתדר גם אם הנפט של איזן, עירק וכווית לא יגיעו כלל לשווקים.

שערי ריבית הלייבור	
ריבית בסיסית (PRIME)	9
ריבית לנכיון שטרות	8
ריבית לקרנות הפדרליות	7.125
ריבית לייבור וחצי שנתי	8.25
ריבית לייבור – חצי שנתי	
ליש"ט בריטי	10.44
מרק גרמני	4.88
פרנק שוויצרי	4.44
גילדן הולנדי	5.88
יאן יפני	4.81

משבר המניות עשוי לחסל את היופיס

משבר המניות בשוקי העולם עשוי להפיל חללים רבים. מדברים על חברות ברוקרים שנכנסו לקשיים ושיאלצו לצמצם את פעילותן, או אפילו להכריז על עצמם כפושטי רגל: אך הקורבן העיקרי של המפולת, כך נאמנים רבים, יהיו היופים (YUPPIES).

יופים הוא הכינוי לאותם צעירים משכילים אשר עשו קריירה עסקית בעיקר בתחום שוקי ההון ברחבי העולם. יופים יש בכל מקום, בניו יורק ובטוקיו, בלונדון והונג קונג, בסידני ובמומבי. מאפיינת אותם הריצה המהירה אחרי הכסף ועיסוק בספקולציה פרועה ורמת חיים עשירה ורוחנית.

כאשר שברוקרים רבים יאלצו לפטר עובדים ושיטות המסחר וישנות הספקולציות בבראה יעברו מהעולם, צופים שגם דור היופים יעלם מהזירה שכן ספק אם חברות הברוקרים יעסקו בפעילויות ספקולטיביות פרועות שאפשרו להם לשלם שכר אסטרונומי לעובדים.

עסקים טובים ברשתות הכל־בו בארה"ב

כל מי שמחפש סימנים ליציבותה הכלכלית של ארה"ב, יכול למצוא אותם בנתוני רשתות השיווק הגדולות של מדינה זו.

על פי הנתונים המסחריים של חברת סירס־רובק חברת הכל־בו הגדולה ביותר בארה"ב רווחיה ברבעון השלישי של השנה עלו ל־409 מיליון דולר, שיא רבעוני חדש. זוהי עליה של 24 אחוזים לעומת רווחי החברה ברבעון המקביל בשנת 1986 ועליה של 9.1 אחוזים בהכנסות החברה אשר הגיעו ל־12.2 מיליארד דולרים.

הנהלת סירס רובק בייחסה את העליה ברווחים ובמחזור המכירות לעליה בהכנסה הפנויה בארה"ב, המעודדת את הפעילות הכלכלית לא רק במיגזור המסחרי אלא בכבדית הענפים הכלכליים האחרים.

מלטה רוצה משקיעים זרים

לאחר שמלטה נואשה מלקבל סיוע לובי, כפי שהובטח לראש ממשלתה הקודם, היא החליטה לנסות לקבל סיוע כלכלי בדרכים אחרות, על ידי עידוד השקעות זרות במדינת אי זו.

המלטזים סבורים שיש להם להציע יותר מאשר גיבראלטר הבצליחה למשוך משקיעים רבים בעיקר לשירותים הפיננסיים מעבר לחו"ל, מה שנקרא off shore, כלומר עסקים שאינם מבוצעים במקום מושבם של המוסדות הפיננסיים.

מלטה כנראה הבינה שיהיה לה קשה להתחרות עם גיבראלטר, כי הגישה למישבה הבריטית טובה יותר מאשר הגישה לבירה ולפיכך אינה מציעה את עצמה כבסיס להעברת של שירותי בנקאות, אלא כבסיס להברית ביטוח, קרנות נאמנות וחברות הסחר הבינלאומי.

מלטה גם רוצה להוות את הפריקה ולפתח ברישום אניות מסלה, אך בכל הנראה היא איחרה את המועד. רישומים באלה קיימים במדינות רבות באיזור ויהיה למלטה קשה באוד לחזור לענף זה.

שערי מטבע חוץ ביום 26.10.87

המטבע	בנקנוטים – לאומי – קניה	בנקנוטים – לאומי – מכירה	בנקנוטים – הפועלים – קניה	בנקנוטים – הפועלים – מכירה	בנקנוטים – דיסקונט – קניה	בנקנוטים – דיסקונט – מכירה	העברות והמחאות – לאומי – קניה	העברות והמחאות – לאומי – מכירה	העברות והמחאות – הפועלים – קניה	העברות והמחאות – הפועלים – מכירה	העברות והמחאות – דיסקונט – קניה	העברות והמחאות – דיסקונט – מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	1.54	1.61	1.54	1.61	1.54	1.61	1.5702	1.5958	1.5757	1.5953	1.5752	1.5950	1.5655
1 מרק גרמני	0.87	0.91	0.87	0.92	0.87	0.92	0.8905	0.9016	0.8897	0.9008	0.8896	0.9008	0.8942
1 ליש"ט	2.60	2.71	2.61	2.74	2.61	2.74	2.6630	2.6961	2.6605	2.6937	2.6612	2.6947	2.6775
1 פרנק צרפתי	0.26	0.27	0.25	0.27	0.26	0.27	0.2654	0.2687	0.2658	0.2691	0.2654	0.2688	0.2671
100 ינים יפאניים	1.09	1.14	1.09	1.15	1.09	1.15	1.1116	1.1254	1.1141	1.1281	1.1131	1.1271	1.1190
1 גילדן הולנדי	0.77	0.81	0.77	0.81	0.77	0.81	0.7905	0.8003	0.7908	0.8007	0.7893	0.7992	0.7946
1 פרנק שוויצרי	1.05	1.10	1.06	1.11	1.05	1.11	1.0763	1.0897	1.0752	1.0886	1.0748	1.0883	1.0821
1 כתר שוודי	0.25	0.26	0.25	0.26	0.24	0.26	0.2512	0.2543	0.2515	0.2545	0.2512	0.2545	0.2527
1 כתר נורבגי	0.24	0.25	0.24	0.25	0.23	0.25	0.2413	0.2443	0.2417	0.2447	0.2412	0.2443	0.2428
1 כתר דני	0.23	0.24	0.23	0.24	0.22	0.24	0.2315	0.2343	0.2312	0.2341	0.2314	0.2343	0.2327
1 מרק פיני	0.36	0.37	0.36	0.38	0.36	0.38	0.3670	0.3716	0.3670	0.3716	0.3667	0.3713	0.3693
1 דולר קנדי	1.17	1.23	1.16	1.25	1.17	1.25	1.1995	1.2145	1.1992	1.2142	1.1978	1.2129	1.2067
1 דולר אוסטרלי	1.07	1.18	1.08	1.17	1.09	1.17	1.1254	1.1394	1.1235	1.1375	1.1230	1.1372	1.1320
1 ראנד דרא"פ	0.51	0.61	0.47	0.79	0.49	0.69	0.7794	0.7891	0.7807	0.7905	0.7789	0.7887	0.7840
10 פרנקים בלגיים	0.41	0.43	0.43	0.46	0.41	0.44	0.4242	0.4294	0.4264	0.4318	0.4260	0.4314	0.4285
10 שילינגים אוסטריים	1.24	1.29	1.24	1.30	1.24	1.30	1.2636	1.2793	1.2651	1.2809	1.2638	1.2797	1.2679
1000 לירטות איטלקיות	1.20	1.26	1.21	1.28	1.21	1.29	1.2307	1.2460	1.2314	1.2468	1.2306	1.2460	1.2371
1 ECU	—	—	—	—	—	—	—	—	1.8451	1.8681	—	—	1.8544
1 דינר ירדני	4.35	4.62	4.46	4.75	4.38	4.68	1.8437	1.8666	—	—	—	—	4.5187
10 לירות לבנוניות	—	—	0.09	0.10	0.03	0.05	—	—	—	—	—	—	0.0409
1 לירה מצרית	0.67	0.71	0.66	0.70	0.65	0.71	—	—	—	—	—	—	0.7293

משה סיני חוזר מבוזן הבלג'ית והפועל ת"א זקוקה ל־80,000 ד'

מאת שמואל קליגר

בהפועל תל־אביב כבר מתחילים „לשבור את הראש" מהיכן משיגים כסף כדי להחזיר את משה סיני. אם אכן יעזוב הכדורגלן את קבוצתו הבלגית וישוב לקבוצת נעוריו – זה לא יהיה בחינם. מדובר בסכום של כ־80,000 דולר.

מה עושים? ראשית חוכמה משחררים שחקנים מקבלי משכורות. ציידי שחקנים בשרותיים כבר מכתינים בפתח. כבר ידוע, כי אם ישוב משה סיני להפועל ת"א תצטרך הקבוצה לשחרר לא פחות מ־4 שחקנים המקבלים סכומים לא מבוטלים. כך, למשל, יקבל היום ארצי בן־יעקב, המנהל המקצועי של בית"ר ת"א, תשובה מהירה העירונית אם תיאות לשחרר את נסים חלפון הידוע בבעיסותיו העזות.

קיים סיכוי סביר, כי קברניטי הפועל ייענו בחיוב, כי העיקר שסיני יחזור הביתה ואפילו על חשבון ניסים.

אבל בכך לא יהיה די. למרות שמועות עקשניות כי בדעת אנשי הפועל להחזיק לפחות עד סוף העונה את מוריס דאגו ויעקב "ינקה" אקהויז, התחדשו אתמול הידיעות כאילו מתכוונת הקבוצה לשחרר את דאגו כדי לממן את סיני. ואפילו נגקב שמו של גיל לנדאו כמי שמועמד להמכר לכל המרבה במחיר.

חזיזים ושירה בחגיגת נצחון ברחובות פקין

אלפי סטודנטים וצעירים חגגו בחוצות פקין את נצחונה של סין על יפאן במשחק כדורגל, שהעלה לראשונה בהסטוריה את סין לשלב הבא לקראת המשחקים האולימפיים.

כמה אלפי אוהדי כדורגל, אליהם הצטרפו לפחות אלף סטודנטים מאוניברסיטאות שונות בפקין, צעדו מספר שעות ברחובות כשהם שרים את האינטרנציונאל וקוראים „תחי סין", „תחי נבחרת סין".

סין גברה אתמול בטוקיו על יפאן בתוצאה 0:2 במוקדמות איזור מזרח אסיה.

הסטודנטים אמרו, כי ביקשו להפגין את תמיכתם בנאום שהשמיע ביום ראשון ראש הממשלה ז'או זיאנג, בפתיחת ועידת המפלגה הקומוניסטית הסינית, בו קרא לרפורמות כלכליות „יצירה", כי הפגנות רחוב אסורות בסין.

הנצחון על יפאן מקבל משמעות פוליטית לאור היחסים העויינים בין פקין וטוקיו.

מיד לאחר הודעה בטלוויזיה על הנצחון הסיני, התפוצצו רבבות חזיזים בכל שכונות פקין, והסטודנטים מהמיכללות השונות מיהרו באופניים לעבר כיכר טיאן אנמן, שבלב פקין.

עדי ראייה מערביים ראו לפחות תריסר מפגינים, שנעצרו והוכנסו למכוניות סיור. ההפגנות של אוהדי הכדורגל השאירו זכרון מר אצל מנהיגי סין מאז המהומות, שפרצו במאי 1985 ברחובות פקין, בעקבות תבוסתה של סין מול הונג קונג.

איוניר: את הופעותי ברודה סיימתי בהצלחה

מאת שמול קליגר

מוטי איוניר, שחזר שלשום לישראל מהולנד, קיים אתמול אימון אישי בהדרכת מאמן מכבי ת"א מיקי בלה. היום ייפגש הקשר, שהופיע באחרונה במדי רודה ההולנדית, עם חבריו הוותיקים לקבוצה.

„קשה לי להאמין שאוכל לשחק בשבת ב„דרבי" מול הפועל ת"א למרות שמאוד הייתי רוצה. יש הרבה סידורים פורמליים הקשורים בכרטיס השחקן ובעונש שקיבלתי עליו מגיש עכשיו ערעור", אמר.

לדברי השחקן הוא חזר לישראל לא מפני שנכשל ככדורגלן מקצועני, אלא „לאחר תקופה שרציתי לשחק בחו"ל ואשר אותה סיימתי בהצלחה".

איוניר סבור, כי תנאי הכרחי להצלחת כדורגלן ישראלי בחו"ל – סבלנות. לישראלי קשה אובייקטיבי להצליח מאחר והאירופאים יותר טובים מעמיתיהם הישראלים; גישתם יותר מקצוענית ויותר רצינית, קצב אימוניהם מוגבר והאימונים קשים ומפרכים. המעבר מישראל לאירופה הוא קשה ובלי סבלנות קשה להשרד.

לדבריו, דווקא בעונה האחרונה שלו בהולנד הצליח יותר מהעונה החולפת ואפילו שותף יותר במשחקים אלא, שבשלב מסויים חש שאין לו יותר הנאה מהמשחק וזה בעצם היה הקש ששבר את גב הגמל בהחלטתו לשוב הביתה למכבי ת"א. „טוב לי לחזור למכבי, פה אני נהנה", הטעים.

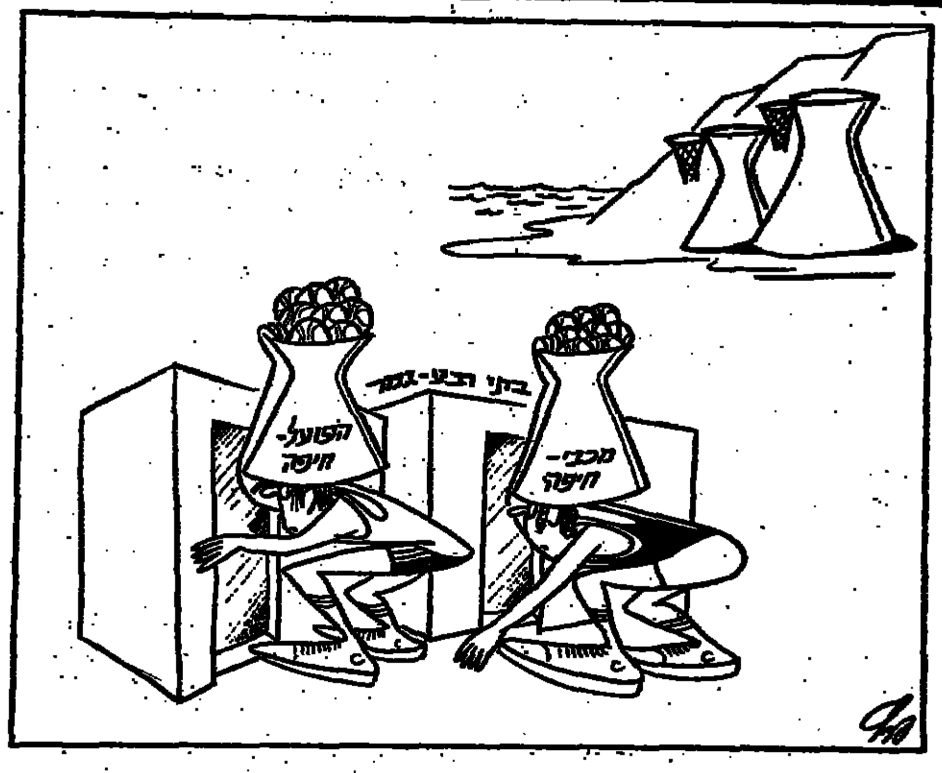

אם אין רישום בהנהלת החשבונות קיימת אפשרות לפעולות לא נקיות

תפקיד הגזבר של הפועל ת"א הופקע מידי גזבר המועצה עוזי כהן מ־1 באוגוסט ■ להנהלת החשבונות לא הועברו מסמכים של האגודה ■ מנהל החשבונות א. איילים מאשים את הגזבר ע. כהן בשמירת מסמכים לעצמו ■ המטרה מניעת מידע מאישי ציבור

מאת נתן רועי, סופר "דבר"

„עוזי כהן, גזבר מועצת פועלי תל־אביב, לא העביר באורח מכוון את מסמכי הפועל ת"א להנהלת החשבונות" – אומר אברהם איילים, מנהל החשבונות היוצא של מועצת פועלי תל־אביב, במכתב ששלח למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, בתגובה לדו"ח ועדת המשנה לליקוי ישום דו"ח מבקר ההסתדרות בנושא נקה הפועל תל־אביב.

ב־27 בספטמבר השנה שלחו פיני שומר, יו"ר ועדת המשנה ליישום דו"ח מבקר ההסתדרות בהפועל ת"א, משה ולהמן חברי חייצמן – חברי הוועדה, דו"ח על ישום, כביכול, של דו"ח מבקר ההסתדרות, שעסק בניהול הפועל תל־אביב. חברי הוועדה ציינו, כי „נמסר לנו על־ידי מועצת פועלי תל־אביב שהניהול הכספי של הפועל תל־אביב הופקע ב־1 באוגוסט 1987 מגזבר המועצה והוחזר לידי הפועל תל־אביב" ובהמשך רושמים חברי הוועדה: „הוועדה ממליצה שגזבר מועצת פועלי תל־אביב ימשיך לפקח על המערכת הכספית של הפועל ת"א בהתאם להמלצות המבקר".

מגלה טפח – מכסה טפחיים

אברהם איילים, מנהל החשבונות של מועצת פועלי תל־אביב, שפרש מתפקידו שלח בתגובה לממצאי ועדת המשנה מכתב מנומק לפיני שומר, יו"ר ועדת המשנה לישום דו"ח מבקר ההסתדרות לשנת 1986. במכתבו הוא כותב:

„דו"ח זה מכסה על ערוות גזבר המועצה, עוזי כהן, בהתייחסו לסדרי עבודה. הדו"ח מכסה יותר משהוא מגלה: א. בסעיף ב' (להדו"ח) אתה כותב „מן הראוי להדגיש, כי קיים נתק בין מערכת הנהלת החשבונות של האגודה וגזברות מועצת הפועלים ועל כן לא ניתן לקבל נתונים מדוייקים". אתה בדו"ח שלך לא מציין, ולו ברמז, מי היה הגורם לנתק האמור ולמה קיים הנתק האמור. למעשה לא היה קיים נתק אלא עוזי כהן הגזבר לא העביר מסמכי הפועל להנהלת החשבונות. כלומר, לא נתק כאן, אלא פעילות מכוונת, מצד עוזי כהן הגזבר לא לרשום את ההוצאות וההכנסות בהנהלת החשבונות כפי שניהול אלמנטרי דורש. וזאת, כנראה, כדי לאפשר לעצמו חופש פעולה. אתה, בתפקידך כיו"ר הוועדה, לא ראית צורך אפילו פעם אחת להכנס להנהלת החשבונות ולהתוודע שם על סדרי העבודה ומדוע קיים נתק. בהזדמנות נוספת אצרף מספר עובדות שנעשו ושבגללם היה לעוזי כהן עניין לקיים נתק זה."

כן קיימת עמותה

„בסעיף ד' אתה כותב „ישום המלצה בדבר הקמת העמותות הנתקלות בקשיים". האם לא ידוע לך שכן קיימת עמותה? היא פעילה מבחינה כספית אלא שהוצאותיה והכנסותיה לא נרשמו בספרי הנהלת החשבונות של הפועל תל־אביב. ברור שאם אין רישום קיימת אפשרות לפעולות בלתי נקיות. תמהני שאתה, כיו"ר הוועדה, לא מציין עובדה זו. למה השתיקה הזו? האם אין כאן כיסוי? לבסוף איני מתייחס למספרים שאתה מציין שם כי אין להם ערך. הם לא נרשמו בספרי הנהלת החשבונות".

הגזברות הופרדה ב־1 באוגוסט

לידי סופר "דבר" הגיע מכתבו של עוזי כהן, גזבר מועצת פועלי תל־אביב (ללא תאריך), הנוגע לישום דו"ח מבקר ההסתדרות. במכתבו מגולל עוזי כהן על פני עמוד ומחצה את העניינים שעלו (על פי הבנתו) בדו"ח מבקר ההסתדרות. בין היתר כתב „עקב דרישות ולחצים הוחלט במוסדות מועצת פועלי תל־אביב להפריד ניהול מערכת הכספים של הפועל ת"א מידי גזבר המועצה. ואכן מה־1 באוגוסט 1987 הוחזר הניהול הכספי לידי הפועל ת"א באמצעות מזכיר המחוז. הנני להבהיר שגם בתקופת ניהול הכספים של הפועל ת"א על ידי התקיימה מערכת הכספים והנהלת החשבונות של הפועל ת"א בנפרד ממועצת הפועלים".

על כך כתב אברהם איילים, מנהל החשבונות, תגובה לעוזי כהן, הגזבר. כאן התגובה החלקית לדברי עוזי כהן שנוגעת לנושא הנ"ל:

שמר המסמכים לעצמו

„אתה כותב שגם בתקופתך התנהלה מערכת הנהלת חשבונות בהפועל. זה שיא הגיחוך. הרי אתה בעצמך החלטת לא להעביר מסמכים של כדורגל וכדורסל להנהלת החשבונות של הפועל... אתה שמרת המסמכים לעצמך'... מטרת העיקר של הנהלת החשבונות היתה אחת ויחידה: למנוע מידע מאישי ציבור. מדוע על כך אתה חייב תשובה."

נבדקות גם תלונות אחרות

דו"ח הבדיקה של מבקר ההסתדרות על תלונות שהוגשו לו ביחס לאי סדרים בהפועל ת"א טרם פורסם. לפני כמה שבועות אמר מנהל משרד מבקר ההסתדרות לסופר "דבר", שהדו"ח יושלם בקרוב.

בינתיים בודק מבקר ההסתדרות תלונות אחרות שהוגשו נגד אלי מילר ועוזי כהן, ראשי הפועל תל־אביב. השניים הגישו תלונות חוזר נגד המתלוננים נגדם. עד היום נתקבו ראשי מועצת פועלי תל־אביב וכאלה המשמשים בתפקידים בכירים במועצה.

אורליה דוברה נכנסה לנעליה של נדיה קומאנצ'י באליפות העולם

אלוף בלוזרצ'ב בתרגיל סוס הסמוכות

אורליה דוברה, הרומניה הקטנה, חלמה כל השנים להיכנס לנעליה של נדיה קומאנצ'י. ציוני העשר המושלמים של נאדיה וביצועיה הוירטואוזיים היוו מודל תמידי לחיקוי. ברוטרדאם הגשימה דוברה את החלום, כשהוכתרה כאלופת העולם אגב תצוגה „מעולם אחר".

„התחלתי להתעמל בגיל שש במועדון בבוקרשט ושאפתי להידמות לנאדיה", אמרה דוברה בת ה־14 לאחר הכתרתה. השוואת הישגיהן מעניקה נקודות יתרון רבות לדוברה. היא שמה קץ להגמוניה של הסובייטיות בתרגיל המקבילים המדורגים וסייעה לנבחרת הרומנית לכבוש את התואר הקבוצתי, שהוחזק בידי הסובייטיות בשלוש האליפויות האחרונות.

הרוסיות בלי נסיון

הכשלון הרוסי נבע, בעיקר, מכשרה הירוד, יחסית כמובן, של אוקסנה אומליאניק, שהיתה שותפה לילנה שושונובה בכתר העולמי. אומליאניק, שהפליאה באליפות הקודמת במונטריאול, לא זכתה הפעם בשום מדליית זהב. רק שושונובה נחלצה כדי להיאבק עם הרומניות המצויינות ונטלה שתי מדליות זהב, כסף וארד, אולם שאר חברותיה חסרו ניסיון. „זו הנבחרת הצעירה ביותר, ששלחנו אי־פעם לאליפות העולם", הסביר המאמן הרוסי אנדריי רודיונקו.

ארבע מבין הרוסיות התחרו בפעם הראשונה בתחרות עולמית. הן נוצצו, אמנם, אך רכשו ניסיון חשוב. בשנה הבאה בסיאול עשויות סוטלנה בייטובה בת ה־15, רביעית באליפות, וסוטלנה בוגינסקאיה, בעלת הארד על הקורה, לסכן את דוברה.

מדינות הגוש המזרחי המשיכו ברוטרדאם בשליטתן בהתעמלות העולמית. מבין 44 המדליות [illegible]

ברה"מ שבה וגילתה, כי לרשותה כאגר אדיר [illegible]

הסיני איום רציני

הסיני לי ניה, שניצח בשני מכשירים, נראה עתה כאיום הרציני ביותר על המתעמלים הסובייטים באולימפיאדת סיאול. לו, המזרח־גרמני סילביו קרול – השותף לסיני בתואר העולמי על המתח – וההונגרי זולט בורקאי, שותף לזהב על סוס הסמוכות, היו הלארדטים היחידים על דוכן המנצחים.

דאגט בלי מול

האמריקאים נדחקו לאחור בעקבות פציעתו הקשה של כוכבם טים דאגט, שנפצע בעת אימון מהמתח ושבר עצמות ברגלו. דאגט הזר המזל כבר נפצע בתחילת העונה קשה בצוואר, החלים בזמן כדי להשתתף באליפות, אולם כב הותק לגימה.

מקנה אימון חמישי לנבחרת הכדורגל

נבחרת הכדורגל של ישראל תתכנס היום אחה"צ בפעם החמישית ותערוך אימון לקראת המשחק שיהיה באירלנד ב־10 בנובמבר.

לאימון (שיגרתי ללא משחק) הוזמנו כל השחקנים שהשתתפו באימונים האחרונים, לרבות אלי יאני ודניאל בריילובסקי ששיחקו בשבת במדי קבוצותיהם. אלי יאני ויהודה עמר נמצאים בשרות מילואים ובשל כך יחמיצו את האמון הקרוב.

לפני הנסיעה לאירלנד צפוי משחק אימון נגד קבוצה מהליגה הלאומית.

• אורי חזקיה, כדורגלן בני־יהודה, שוחרר לכל קבוצה שתחפוץ בו. השחקן עצמו מעוניין לשחק במכבי פ"ת אולם לא יפסול שום הצעה אחרת מקבוצה לאומית. כדורגלן בית"ר ת"א ניסן כהן שהחמיץ את הדרבי מול הפועל ת"א עקב פציעה בשריר רגלו מחלים מפציעתו וקיים סיכוי כי ישחק במשחק הקרוב של קבוצתו נגד הפועל כפר־סבא.

השתפרו הסיכויים לעלות לדרג ב'

מאת שמואל קליגר

השתפרו סיכויי נבחרת הכדוריד של ישראל לעלות לדרג ב' של הכדוריד העולמי – זאת לאחר שנודע כי מאליפות העולם לדרג ג' שיהיה בפברואר בפורטוגל יעלו לדרג ב' 2 קבוצות (ולא קבוצה אחת) כפי שנקבע לפני כמה שבועות.

בקרב ראשי איגוד הכדוריד בישראל שוררת שביעות רצון משינוי ההחלטה. הדעה הכללית היא כי השתפרו מאוד סיכויי ישראל לעלות לדרג ב' בפרט לאחר שנודע כי נבחרת יוון הנחשבת מאוד ותמיד בסוף השחור של הכדוריד באירופה לא תשתתף באליפות.

הערב מחזור בכדורעף

מוקד משחקי המחזור ה־5 בליגה הלאומית בכדורעף יהיה הערב בקרית אתא – שם תארח הקבוצה המקומית (עדיין ללא הפסד) את הפועל בת־ים.

יתר המשחקים: מכבי פ"ת – א.ס. רמת־השרון, הפועל אחוד עירון – רמת אביב; מטה אשר – העוגן, המעפיל – סריד, הפועל כ"ס – מכבי חיפה.

עמוס מנסדורף במקום ה־20 בדירוג העולמי

הטניסאי הישראלי עמוס מנסדורף תפס לראשונה את המקום ה־20 בדירוג של התאחדות מקצועני הטניס (איי־פי־טי) בדירוג, שפורסם אתמול בארלינגטון, ארה"ב.

את המקום הראשון ממשיך לתפוס איוואן לנדל.

אחריו השוודים סטפן אדברג, מאטס וילאנדר ובוריס בקר מגר"מ, ג'ימי קונורס, יאנק קאש, יאניק נואה, אנדרס גומס, קנת קארלסון, ג'ון מקנרו, טים מאיוט, יואקים ניסטרום, מרטין חיימה, בראד גילברט, אמיליו סאנצ'ס, אנדרס יארריד, רדו פייס, סלובודאן ז'יווייניוביץ', והמקום ה־20, כאמור, עמוס מנסדורף.

גאליס קלע 50 נקודות נגד רמלה

ניקוס גאליס הוציא אמש את כל זעמו על אליצור רמלה. הוא קלע 50 נקודות ולא ניתן היה לעשות מולו דבר. גאליס פתח את נבחרת יוון לנצחון קל על אליצור רמלה – 100:118 (49:62).

חבל שרק 300 צופים חזו במשחק, שהתעלה לרמה טובה. לא רק גאליס היה כל יכול במגרש. גם ארל וויליאמס הרמלאי היה „בעל בית", אבל פתחתו לסלים. ה„זקף" שמום העיר קלע 36 נקודות וקלט 20 כדורים חוזרים מהסל.

רק בשמונה דקות הפתיחה חזו הצופים במשחק שקול ועקבי, אבל בהמשך נכנס גאליס לפעולה ויחד עם יאנאקיס וחבריו השאפתנים „הגליש" הזונים לבדות לירוקים.

הרמלאים לא ויתרו להשבר. הם המשיכו לשחק בשאפתנות ובסופו של דבר הם נחלו הפסד מכובד מול אלופת אירופה.

שפטו פישר ורמות במגרש אליצור רמלה.

נקודות ליוון: גאליס (50), יאנאקיס (18), סטראגקוס (14), פיליפו (12), יואני (8), אנדריאדיס (6), כפרופילוס ורומינידיס (4 כ"א), קמבוריס וקריסטודולוס (2 כ"א).

נקודות לאליצור רמלה: וויליאמס (36), מקבי (25), חרוז (14), הדסטר (11), ריבון (6), ברזילי (4), גברלמן ומשה (2 כ"א).

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה, תשכ"ה–1965
מרחב תכנון מקומי עמק הירדן
הודעה בדבר הפקדת תכנית מתאר

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה עמק הירדן שבמועצה האזורית עמק הירדן, צמח, הופקדה תכנית מתאר הנקראת „תכנית מתאר מספר 5597 – קיבוץ עין גב", ביחד עם התשריט המצורף אליה.

אלה הם השטחים הכלולים בתכנית:
חלקי גושים: 15184, 15185, 15188, 15189, 15117.

עיקרי מטרת התכנית: הכנת תכנית מתאר למקום בהתייחס לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965.

כל המעוניין בתכנית רשאי לעיין בה ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקבלת קהל.

כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה האמורה.

את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפירוט הנימוקות ובליווי תצהיר חתום ע"י עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת.

כ"ו בתשרי התשמ"ח 20/10/1987
מרים קלעצ'י
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה צפון

אלימלך בספק נגד ירושלים ומכבי ת"א

מאת משה כהן

הגארד המצטיין של הפועל חולון, ישראל אלימלך, נאלץ להחמיץ אמש את אימון קבוצתו וקיים ספק רב לגבי שיתופו במשחקה של חולון ביום חמישי כנגד הפועל ירושלים.

אלימלך סובל בקעות בשריר. יו"ר מחלקת הכדורסל החולונית, מאיר מאור, הביע את תקותו, שאלימלך יוכל ליטול חלק במשחקה החשוב של חולון מול מכבי ת"א.

בינתיים, ניכרת בחולון הכונה רבה לקראת המשחק מול מכבי ת"א. עד־כה נמכרו 2500 כרטיסים וזאת נוסף ל־600 המנויים שנמכרו לפני פתיחת העונה.

שחקניה שחורי העור של הפועל חולון היו בסבת אורחי בית הספר לכדורסל בנס־ציונה. מאות כילדי האזור באו לראות את דאוס, אורענג, ברמוד וסרי בפעולה.

כדורסל

תרומות ע"ס 20,000 ש"ח למועדון גדנ"ע

מועדון הכדורגל גדנ"ע ת"א חגג 40 שנה להווסדו בנשף בבאר, שנערך בבראורדים. את הנשף יזמה אגודת ותיקי הגדנ"ע, שהוקמה לפני שלושה חודשים, במטרה לסייע למועדון. 500 מבוגרי המועדון נראו בנשף. הבולטים בהם היו אמציה לבקוביץ, רחביה רותנברג, ישעיהו פורת ואריה קרמר. בתום הערב הנוסטאלגי הצליחו המארגנים לאסוף תרומות בסך 20,000 ש"ח, שיוקדשו לרכישת ציוד למועדון.

כדורסל נשים

כדורסלניות אליצור ת"א זכו אמש בנצחון מוחץ ב„דרבי" התל־אביבי, שנערך במסגרת המחזור הרביעי של הליגה הלאומית לנשים. בנות אליצור גברו על מכבי ת"א – 52:72 (23:30). את ההפתעה של המחזור ספקו כדורסלניות הפועל ירושלים, שגברו ללא קושי על הפועל גבעת־חיים – 65:78.

יתר התוצאות: מכבי מוצקין – הפועל ת"א 38:55; בני יהודה ת"א – אליצור ראשל"צ 56:89; אליצור קרית־אונו – אליצור פ"ת 64:75; הפועל חיפה – הפועל גלבוע 40:49.

מקימים ומייסדים סולל בונה בע"מ

הודעה על כינוס אסיפה כללית שנתית

ניתנת בזה הודעה כי ביום שלישי ה־3 בנובמבר 1987 בשעה 9.00 – תתקיים אסיפה כללית שנתית של החברה, במשרדה הרשום של החברה, רח' אלנבי 111 תל־אביב.
על סדר היום:
1. דין וחשבון של המנהלים.
2. אישור הדו"ח הכספי של החברה.
3. בחירת מנהלים.
4. בחירת רואה־חשבון.
5. שונות.

בהתאם לתקנות ההתאגדות של החברה, יוכלו חברים להצביע באופן אישי או ע"י בא־כח, או בבקשה של תאגיד – ע"י נציג או ע"י מורשה מראש, כפי שיוחלט להלן:
א. המסמך הממנה בא־כח, יחתם ע"י הממנה או בא־כחו שיש לו הרשאה בכתב, או אם הממנה הוא תאגיד, יעשה המינוי בכתב, חתום בחותמתו או בחתימת בא־כחו.
ב. כתב המינוי של בא־כח ויפוי הכח (אם ישנו כזה) שעל פיו נחתם כתב זה, או העתק ממנו מאושר ע"י עו"ד, יופקד במשרדי החברה לא פחות מ־48 שעות לפני מועד האסיפה. בכתב זה מתכוון להצביע על יסוד אותו הכתב, אבל אם בעל המניה הוא תאגיד, הוא יוכל להמציא לחברה את כח ההרשאה כשהיא כאמור, בכל עת לפני האסיפה.

בפקודת מועצת המנהלים
ת. בן־ישראל
מזכיר החברה

„מאיר" חברה למכוניות ומשאיות
יבואני סאאב בישראל
למוסך המרכזי
דרושים
1. מנהל מחלקה בכיר
בעל הסמכה
2. מכונאים לרכב כבד
בעלי ותק ונסיון
מקום העבודה בבית
נא לפנות טלפונית לשלמה
בטלפון 03-330066
בין השעות 08.00-16.00

להברת שיווק
דרושים
1. נהג לחלוקת סחורות
(רשיון ג')
2. אנשי מכירות
בענף האופנה, טיפוח וקוסמטיקה
3. פקידת מכירות מנוסה
4. דיילות
לעבודה ברשתות השיווק
נא לפנות טלפונית בין השעות 10.00 – 13.00,
טל: 03-237429

הקולג' הישראלי לרפואה אלטרנטיבית
דרושים
מרצים מומחים
בנושאים:
★ תזונה טבעית ★ הומאופתיה
★ צמחי מרפא ★ אקופונקטורה
לפרטים ת.ד. 29627 ת"א
רח' יעבץ 30 ת"א טל: 03-5101062

לחברה פיננסית
דרוש/ה
אחראי/ת גביה
מקום העבודה – ירושלים
הכישורים הנדרשים:
★ ידע בהנה"ח וחישובים מסחריים.
★ ידע בעבודה במערכות ממוחשבות.
★ כושר ניהול משא ומתן עם לקוחות
★ נסיון קודם בעבודה דומה, הכרחי.
★ תושב ירושלים.
מועמדים העונים על הכישורים המבוקשים, יפנו בכתב יד, בפירוט נסיונם והשכלתם, אל מנהל אגף משאבי אנוש, ת.ד. 37800 ת"א 61376. סודיות תשמר.
כלל חברה לביטוח בע"מ

דרושה
פקידה טכנית
למחלקת שירות
של חברת מחשבים
הכישורים:
★ שנתיים נסיון בעבודה.
★ ידע בהדפסה עברית – אנגלית.
לפנות בכתב בלבד, ת.ד. 856 גבעתיים

שלוחה ישראלית של חברה אמריקאית
מחפשת אותך
אם ניחנת בכושר שכנוע, ידיעה סבירה של השפה האנגלית, ונטיה לפעול באופן עצמאי ומסודר
נכשירך לתפקיד גובה טלפוני
פניות בכתב יד ופירוט קורות חיים יש להפנות לת.ד. 101 סביון 56915 עבור „גובה טלפוני" – סודיות מובטחות.

למוזיאון תל אביב – מחלקת החינוך
דרושים:
עובדים כלליים
לצורך תפעול הסדנאות
התפקיד מחייב ארגון מחסן, כתות וציוד טכני. אפשרות לעבודת בוקר או אחה"צ.
לפנות לטל. 257361, בין השעות 9.00 עד 19.00 למנורה או גיתה.

למפעל רס תעשיות באשדוד
דרושה:
מזכירה
★ ידע באנגלית
★ ידע בהדפסה
★ יתרון לידע בהכנת משכורות
★ משרה מלאה.
לתאום ראיון נא להתקשר
לגדי: 3-2-08-561001

הלל לביטוח
מהגדולות והמבוססות בענף הביטוח
דרוש לנו
• מתמיד, הרוצה להצליח בעסק עצמאי
• מנהיג, בעל אופי ורצון חזק להצליח
• בעל יושר אישי
אנשי מקצוע מנוסים יכשירו אותך בדרך הטובה ביותר להצלחה בקורס בביטוח חיים וביטוח כללי כולל הכנה לבחינות האוצר.
אפשרות קידום לתפקיד ניהול, מכירות ופיקוח. הכנסה גבוהה מותאמת למאמץ ולכישורים אישיים.
אם אתה מעל גיל 23 צלצל עוד היום לקביעת פגישה היכולה לשנות את מהלך חייך ואת מעמדך הכלכלי 03-219436 לדורית או לעופר
מנורה חברה לביטוח בע"מ

לחו"ל
מקים, מפקח ומדריך של מערך
למתן שירותי מחשב, הפקת תשבורות ארגונית, מיכון ואחרים לרשויות מקומיות.
תפקידים נוספים: ניוס כ"א למחלקות גזברות, חיובים וגביה, ארגון מלאי, עדכון אינוונטר הרשות וכו', אנגלית חובה.
לפנות בכתב יד ת.ד. 11333 ת"א מ. 61112 עבור „שירותים"

ארגון ישראלי המעונות ללימודי מבוגרים
דרושים
★ רכזי קורסים בתעשיה
– לאזור אשדוד ותל־אביב.
בעלי רקע טכנולוגי ורכב.
★ מזכירה לת"א
בעלת ידע בהדפסה ותקשורת בכתב.
לפרטים נא לפנות לטל':
אשדוד 08-521885 ת"א 03-302036

ביצועסקית

למשרד עו"ד
דרוש/ה
עורך־דין
בעל נסיון
מעל 5 שנים במשפט אזרחי־מסחרי.
למשרה מלאה
מ־8.00–17.00 (בלי יום שישי).
נא לפנות בכתב בצירוף קורות חיים לעו"ד רחוב רח' הרבימן 10 ת"א מיקוד 64075.

הלוח הכללי

לאייס (קיובס) בע"מ
יצרני Mr–ICE
מנהל שיווק ומכירות
הכשורים הנדרשים:
– נסיון במכירות ובארגון צוות מכירות
– רקע שיווקי רחב (מוכח) – בפרט לתעשיה ומוסדות.
– מעל גיל 28, בעל רכב.
התפקיד כולל:
– ניהול צוות מכירות.
– טיפול בלקוחות.
– מציאת שווקים חדשים ופתוח הקיימים.
לפנות בכתב־יד בצרוף קורות חיים ל: שיווק, אייס (קיובס) בע"מ, כיכר נמיר ת"א 63573.

למוטורולה תקשורת ישראל בע"מ
דרוש
הנדסאי/טכנאי מכונות
לתחזוקת מכונות הייצור
כישורים נדרשים:
★ ידע במערכות פנאומטיות והידראוליות.
★ נסיון במכניקה עדינה.
★ נסיון קודם של כ־5 שנים בתעשיה האלקטרונית.
המעוניינים יפנו בכתב יד, תוך ציון קורות חיים ונסיון (ומספר טלפון להתקשרות) אל: מוטורולה – גיוס עובדים, רח' קרמנצקי 3 תל־אביב, מיקוד 67899 (ולציין על המעטפה: עבור „הנדסאי מכונות")
– סודיות מובטחות –

דבר היום

הסכם מותנה בהסכם

ככל שמתרחק ההסכם הבין־גושי שהכל ציפו לו לפני ביקורו של שר החוץ האמריקאי במוסקווה, כן מתרחקים גם הסיכויים לקידום תהליך שלום בינינו לבין ירדן והפלשתינאים. ודאי יש בישראל מי ששמחים לכך, אך למרבה הצער אין לשמחה זו בסיס של מציאות. יתכן שאילו היה ראש הממשלה יצחק שמיר מקדים להבין את חשיבותה של תכנית להתקדם, היתה גם ארה"ב עושה מאמצים מקבילים בשלב מוקדם יותר.

מכל מקום יש לציין כי בעת ביקורו של ג'ורג' שולץ בישראל, לא מכבר, הסכים יצחק שמיר, למעשה לועידה בין־לאומית, כאשר החסות הבין־לאומית היא בידי שתי המעצמות הגדולות בלבד. מכאן, כי השד שאותו צייר הליכוד על־הקיר כל הזמן בעניין הזה אינו יכול להיות נורא כל כך.

העובדה כי מערכת היחסים בין שתי המעצמות הגדולות משפיעה השפעה מכרעת על המתרחש במקומות אחרים בעולם, ובמיוחד על המתרחש באזור הזה, איננה חדשה ואף לא היתה בגדר סוד. אלא שתמיד יש בישראל גורמים המבקשים להתעלם מכך, לפחות בדיבורים פומביים לצריכה ביתית. אך דבר אחד לא תמיד מבינים אצלנו והוא, שהחרפה בין־גושית פועלת לרעתנו והפשרה בין־גושית היא לטובתנו, באופן בסיסי.

מוטב שהכל יבינו זאת, הן בהקשר היהודי והן בהקשר המדיני־אזורי, אם כי ברור שעם כל השפעתה של המערכת הבין־גושית עלינו, הרי השפעתנו עליה היא כמעט אפסית. גם השיקולים של שתי המעצמות הגדולות בעיצוב יחסיהם ההדדיים מבוססים על ההיבט הגלובלי ולא על ההיבט האזורי וסיבותיו של גורבאצ'וב ל"בייט" (הזמני ?) שלו רחוקים מאוד מהמזרח התיכון.

כל עוד לא חל שינוי בקיפאון המחודש שנוצר בין מוסקווה לוואשינגטון, גם סיכויי השלום מוקפאים למעשה. אין פירוש הדבר שעלינו להרים ידיים. האינטרס הבסיסי של ישראל הוא השלום, ועל כן את שלה היא חייבת לעשות כדי לקרבו ככל האפשר.

ארלוזורוב 93 / חיים ביאור

כאב ראש אקדמי

הועדה המרכזת של ההסתדרות לא קיימה עדיין דיון של ממש על צעדם המתריס של האיגודים האקדמאים החברים בהסתדרות, שהקימו קונפדראציה עם איגודים הפועלים מחוץ למסגרתה. חרף זאת תעמוד הפרשה בראש סדר־יומה של הקומה החמישית ושל שאר הקומות.

גורמים בצמרת ההסתדרות, הרואים בדאגה את התופעה, סבורים שמדיניות של הבלגה כלפי האיגודים המקצועיים האקדמאים עלולה להתפרש כחולשה מצד ההסתדרות. לפיכך, הם אומרים, ראוי לתפוס את השור בקרניו.

הסכם השכר האחרון בשירות הציבורי, שהאיגודים האקדמאים סירבו להצטרף אליו בטענה שאינו עונה על צרכיהם, שימש לכאורה עילה לכינון הקונפדראציה, המאיימת על שלמותה של ההסתדרות. אך מאיר גת, סגן יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, מרגיש שבלבם של האיגודים האקדמאים רובץ על בית ההסתדרות כבר שנים. הוא סבור שהנהגת ההסתדרות התייחסה במלוא הרצינות לתופעת השחיקה של שכר איגודים אלה, ובמיוחד הסתדרות המהנדסים. בראייה מצביע גת על הסכמי שכר משנים קודמות, שניכרה בהם היענות לדרישותיהם הייחודיות של המגזרים האקדמאים. עובדים אקדמאים, הוא אומר, מרוכזים בדרגות הגבוהות שבסולם השכר ופער השכר בינם לבין שאר העובדים [illegible] 15 אחוזים.

גת, שבעבר שימש מזכיר מועצת פועלי ראשון־לציון, שולל את תפיסת־היסוד של האיגודים האקדמאים, שלפיה עובד בעל השכלה אקדמאית זכאי, בתוקף השכלתו, לשכר גבוה יותר, לעומת עובד שהשכלתו פחותה. לפני כשנתיים עמד גת בראש משלחת של ראשי ההסתדרויות המקצועיות האקדמאים במדעי החברה והרוח, שסיירה בארה"ב ובשוודיה. "מזכירי איגודים מקצועיים ואנשי מינהל שנפגשנו עמם, לא הבינו על מה מדברים ראשי האקדמאים שלנו", הוא מספר. "כמובן, נדרשת שם השכלה אקדמאית למילוי תפקידים מסוימים, אך לא התואר הראשון ולא השלישי קובעים את רמת השכר של העובד". עם זאת, הוא אינו מכחיש שבמדינות המערב נמצאים האקדמאים – על־פי מסורת ארוכה – בדרגות השכר הגבוהות.

גת מכיר ב"תסכולם הפוליטי" של ראשי האיגודים האקדמאים בתוך מפלגת העבודה, שלא העניקה להם כמה השפעה. גם בועדה המרכזת של ההסתדרות, הוא מעיד, לא ניתן לאיגודים הללו ייצוג כלשהו, בה בעת שבין חברי הועדה נמצאים ראשי ההסתדרויות הפקידים ועובדי המדינה, לצידם של ראשי ארגונים מעובדי הייצור.

המזכ"ל ישראל קיסר ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי מנסים עתה, בשקט, לטפל בבעיית ההתארגנות הבדלנית של האקדמאים בעודה באיבה. ביום ראשון השבוע העלו לפני שר האוצר רעיונות לפיצוי האקדמאים, ששכרם ירוד במיוחד. זה רק צעד בתוך מכלול של פעולות שייעשו, כדי לצנן את הרוחות הנושבות במפרשי הקונפדראציה.

עשן ב"משען"

מכתבים אנונימיים, חלקם כתובים בעברית עילגת לטשטוש הזהות של בעליהם, מעכירים את האווירה ב"משען" – רשת בתי־האבות ומוסדות הילדים ההסתדרותית. במכתבים האנונימיים מועלית הטענה, כי מנכ"ל "משען" משה יהודה, שנכנס לתפקידו לפני שלוש שנים, משתק את פעילותה של הרשת ואף מצמצם את היקף השירות לקשישים.

את מסע הצלב נגד משה יהודה מנהלים, כפי שמתברר, כמה בכירים, שחשו כי נוטרלו עם כניסתו לתפקיד – והחליטו לפרוש. הבולט בהם הוא הסמנכ"ל לשעבר, משה וכסנפלד, הנמצא בשנת חופשה בשכר ואינו מתכוון לחזור לתפקידו. וכסנפלד מודה שבתקופת המנכ"ל הקודם, ויינר, נוהל המוסד "כמו במכולת". אבל, הוא אומר, ויינר השאיר למנכ"ל הנכנס 6,000 מיטות בבתי־האבות ומאז ירד מספרן פלאים. האגף החדש במוסד הסיעודי ברעננה לא אוכלס. הנחת אבן־פינה לבית־אבות במעוז־אביב מתעכבת, אף־על־פי שהתקציבים לבניה שוריינו. בנייתו של אגף חדש ליד בית־האבות בחולון האטה ואילו שנים ממוסדות הילדים ש"משען" מתפעלת לא פתחו שעריהם בספטמבר. במקביל הגדיל משה יהודה את המנגנון ב־40 אחוז והוא מרבה בנסיעות לחו"ל.

משה יהודה טוען, כי אנשי ההנהלה הקודמת, התוקפים אותו כעת, "הם עצמם אינם נקיים, בלשון המעטה" ויעיד על כך דו"ח מבקר המדינה משנת 1984". הדו"ח מתייחס לחריגים בתחומי המינהל התקין.

הוא מכחיש את דברי וכסנפלד, כי מספר המיטות בבתי־האבות של "משען" היה 6,000 כשנכנס לתפקיד. "היו אז רק 3,890 מיטות, לפי דו"ח מבקר ההסתדרות, ועכשיו מספרן 4,150. ברעננה עומדות לשימוש הקשישים הסיעודיים 520 מיטות, לעומת 300 מיטות לפני שלוש שנים. הבניה בבית־האבות במעוז־אביב לא החלה, משום שלפי החוק יש לשנות את יעודו של הבניין כך שיענה גם על צרכיהם של קשישים תשושים וסיעודיים. הוא הדבר לגבי בית־האבות בחולון, שבנייתו תושלם בקיץ 1988. רק מוסד ילדים אחד לא נפתח – 'אורים' [illegible] – בגלל מיעוט תלמידים והקפאת תקציבים ממשרד העבודה והרווחה.

"כשקיבלתי לידי את 'משען' גיליתי שחמישה מתוך שבעה בתי־האבות פעלו ללא רשיון הרשויות המקומיות ואינם עומדים בתקנים", מטעים יהודה. "בתי־האבות נוהלו בלי אחידות מוסכמת, ללא רמת תקן. המצב הגיע לכך שמבקר המדינה הלך לתקוף את המתרחש במוסד. בשתי עובדות אני מוכן להודות", מוסיף מנכ"ל "משען". "אלף – נכון שהגדלתי את המנגנון – כדי לשפר את רמת השירות [illegible]. הקמתי מערך אפסנאי, מערך כספי ומערך של שירות מקצועי. אין כיום בית־אבות הפועל בלי אחות ראשית, אחראית ומוסמכת. בית – אני באמת נוסע לחו"ל, באישור המוסדות עלי בהסתדרות. יצאתי מהארץ שלוש פעמים לגיוס תרומות. מפריע לי שכוחות עוינים מנסים להצר את דרכי. הייתי מעדיף שלא לפרט את השיפורים שהכנסתי בעבודת המוסד, כדי שלא אצטרך לתאר באיזה מצב מצאתי אותו כשהגעתי".

בזווית חדה / חגי אשר

העולם כולו נגדנו – אבל בכיסנו

ליבנו ליבנו לאמריקאים. הם מדאיגים אותנו מאוד לאחרונה. לאו־דווקא בגלל יחסם אלינו. בגלל עצמם. בגלל מצבם הכלכלי, המדיני, הצבאי. ממילא אנו מודאגים גם לעצמנו, כמובן. כשרע להם, לא יכול להיות טוב לנו. אנחנו כולנו באותה ספינה. הספינה אמריקאית. זוהי ספינה שכאילו אין לה הגה ורב־החובל שלה מצטלם ומחייך וזה הכל. כאילו זה מספיק. לא צריך לנווט. לא צריך לדעת איפה הצפון. הספינה שטה בעצמה. מעצמה. לבדה. אנחנו הרי למדנו מ"הניאו־קונסרבאטיזם" השולט בארה"ב שהממשלה לא צריכה להתערב במהלך הטבעי של העניינים. ככל שהממשלה קטנה יותר היא טובה יותר. הממשלה הטובה היא הממשלה שלא מושלת. ממשלה שגובה מסים פחות ככל האפשר. המשק יצמח מאליו. העניינים יסתדרו מאליהם. ככל שהממשלה מתערבת פחות היא מפריעה פחות. "רייגניזם". "רייגנומיקס". וכל שאר ה"הוקוס־פוקוס"ים למיניהם. עד עכשיו השיטה־לא־שיטה כאילו עבדה. גם מבית וגם מחוץ, כנראה. הרגל לא ליזום ולא להתערב ולא לעשות שום דבר – לא בעוד מועד ולא לאחר מעשה – היה לטבע. זה מזכיר לנו כמה "אמריקאים קטנים" כאן אצלנו, כמו בממשלה. כמו ראש הממשלה. מספיק להצטלם ולחייך בלי לנקוף אצבע. בלי לזוז ובלי להזיז. והעניינים יסתדרו מאליהם.

אבל נחזור לאמריקאים. פתאום מתברר להם שהם חיו בעולם של אשליות ודמיון. לא כולם, כמובן, אבל רובם הגדול ובעיקר שליטיהם. לפתע פתאום המציאות טופחת על פניהם באכזריות. במכות קשות שתים בבת אחת. תעתועי הבורסה חושפים את מחלות היסוד של המשק האמריקאי וחולשותיו. מול תמרוניו הזריזים של גורבאצ'וב, הנשיא רייגן ושר־החוץ שולץ אינם יודעים למצוא את ידיהם ורגליהם. האיראנים מפליאים את מכותיהם ביוקרתה של המטריה הצבאית האמריקאית במפרץ הפרסי.

הכל היה יכול להיות בסדר, אילו היינו חיים בעולם אחר. לא בעולם המציאות, עולם ההווה והעתיד שבו אנו חיים, עולם ההולך ומשתנה כל הזמן לנגד עינינו. הכל יכול היה להיות בסדר אילו מול האמריקאים לא היו ניצבים היפאנים, העובדים בחריצות ובשכל, וכובשים את אמריקה ואת העולם כולו בשכלם ובממונם, אילו מולם לא היו ניצבים "הסובייטים החדשים" בראשות

ג'ורג' שולץ בא עם יוזמה־לא־יוזמה, ביקר פה ובסביבה, היה והלך כלעומת שבא. הכל בסדר, הוא אומר. מה כל־כך בסדר?

גורבאצ'וב, היודעים לנקוט יוזמות מדיניות מפתיעות ומביכות ולהשאיר את הנשיא רייגן ואת שר־החוץ ג'ורג' שולץ בעמדת־מאגפים פעם אחר פעם, מרקיאוויק עד מוסקווה, ואילו האיראנים לא היו מוכיחים מחדש, פעם אחר פעם, שהם אמני התחבולה וההפתעה המלחמתית ואלופי הדבקות במטרה. המכות האיראניות יעילות יותר, פוגעות יותר, מכאיבות יותר מן התגובות האמריקאיות. דוד מול גולית, הכבול בכבלי עצמו. לא נעים.

ג'ורג' שולץ היה פה ובסביבה. היה והלך. הלך כלעומת שבא. ככה זה נראה. בא עם יוזמה־לא־יוזמה, ולא ברור היה אם הוא באמת רוצה משהו. אדם הגון וידיד ישראל, אבל הוא מזכיר יותר מדי את יצחק שמיר. לא נעים. הכל בסדר, אומר שמיר לשולץ. הכל בסדר, אומר שולץ לשמיר. הראש מסתכל על הזנב והזנב מכשכש בהסכמה לעבר הראש. הכל בסדר. זה היה יכול להיות בסדר אילו המציאות לא היתה משתנה בלי הרף. אילו הדמוגראפיה לא היתה מכרסמת את הגיאוגרפיה הישראלית, שהיא כבר עשויה נקבים־נקבים, חלולים־חלולים. מה כל־כך בסדר אצל יצחק שמיר? מה כל־כך בסדר אצל ג'ורג' שולץ?

במשך שנתיים וחצי טרח ועמל למענם, חינם אין כסף, שמעון פרס ביוזמת שלום. זו הזיז את כולם בלי הרף. קצת מפה וקצת משם. בלי להרפות מכולם יחד ומכל אחד לחוד. וכאשר היה ג'ורג' שולץ יכול לבוא סוף־סוף אל המוכן ולקטוף את פירות היוזמה הזאת בחודש מאי השנה ולהגיע לאיזור כשהוא מנפנף בידו בתכנית אמריקאית לקידום השלום, המבוססת על הסכם חוסיין־פרס בלונדון, נרתע ברגע המכריע והחליט לא להחליט. גנז את המפתח לשלום בכיס חזייתו. השאיר את שמעון פרס ואת המלך חוסיין לבד על הרציף. בלי הספינה האמריקאית שהיתה

אמורה להוביל את כולם יחד אל היעד המשותף.

שמיר לא הסכים עדיין ושולץ העדיף להמתין עד שהוא יסכים. כאילו יש לו כל הזמן שבעולם. זה המצב. יש להם זמן לאמריקאים. או זה מה שנדמה להם. הם בטוחים שהעולם מחכה להם. לא צריך להתאמץ. אין חשש שהזמן יפעל לטובת האחרים, לטובת החרוצים והיוזמים והתחבלנים. זה מה שקרה לאמריקה, זו שהיתה ארץ האפשרויות הבלתי־מוגבלות, ערש היוזמה החופשית הפורצת לכל עבר, מולדת הציפיות והיצרנות, החדשנות וההתחדשות, השינוי והתמורה. הכל התהפך אצלם. עולם הפוך. אמריקה של עכשיו לא מצליחה לתקן את עצמה, לשנות את דפוסי כלכלתה, להתחרות בהצלחה בשוקי העולם. עובדה. איפה הם ואיפה היפאנים. ואפילו הגרמנים. הספינה שטה בלי הגה. רב־החובל מחייך והנוסע הישראלי הקטן מחייך אחריו "אמן". זהו צו האופנה האמריקאית החדשה. הכל בסדר. לא צריך לדאוג. לא צריך לקדם את פני הרעה. לא צריך לנסות לראות את הנולד. לא צריך ליזום. לא צריך לנצל את שלל ההזדמנויות אשר לפניך. העולם הערבי מוכה על־ידי איראן שוק על ירך. אמריקה היא עדיין אמריקה, על סף התכווצותה למימדיה הקטנים החדשים (וכל כמה שהם יתכווצו, אנחנו נתכווץ על אחת כמה וכמה). הסובייטים עדיין רחוקים מלקצור הצלחה בנסיונותיהם לעשות בדק־בית במפולת השיטה הקומוניסטית, שהיא "לא עובדת", הם עדיין זקוקים ליחסי הציבור היהודיים – עד להסכם הפיסגה. אגב, מבחינה זאת טוב שהיא נדחתה ולו בלבד שתתקיים לבסוף. גם אנחנו זקוקים לה. יהודי ברה"מ משוועים למגע יד ישראלית במוסקווה, לקרן עידוד של דגל ישראל לנוכח צריחי הקרמל.

שלל הזדמנויות לטוב ולרע. והאמריקאים עומדים מנגד ואיתם יחד "האמריקאים הקטנים" של הליכוד. נדמה להם שכל ההזדמנויות הללו אינן מחייבות לשום מאמץ, לשום יוזמה, לשום שינוי. הן לא יחלפו לעולם. הכל יסתדר מאליו. לא צריך לדאוג. הכל יסתדר מאליו. הספינה יכולה לשוט בלי הגה, בלי רב־חובל, בלי לראות את הצפון ואת קרחוניו המאיימים. העיקר זה לנצח את מפלגת העבודה בבחירות הבאות. ועד אז העולם כולו יכול להיות נגדנו, אבל בכיסנו הקטן. נראה שזו תהיה סיסמת הבחירות שלהם.

השלום נקבר בוול סטריט

מאת יוסי מלמן

אפשר להרחיק לכת ולומר שהממשל האמריקאי הנוכחי מעדיף את המשך הסטאטוס־קוו במזרח התיכון, המבטיח לפחות ודאות, גם אם זמנית, על־פני שינויים הצופנים בחובם אי־ודאות

אחד מקורבנות ההתמוטטות של הבורסה לניירות־ערך בניו־יורק הוא תהליך השלום במזרח־התיכון. אפשר היה אולי לסכם ולומר, שסיכויי השלום נקברו בשבוע שעבר בוול־סטריט, אך אין זה מדויק: מסע הלוויה יצא לדרכו עוד זמן רב לפני נפילת המניות. למעשה, ברגע שעלה לשלטון ממשלו של הנשיא רונאלד רייגן.

עוד לא היה בתולדות היחסים בין ישראל לארה"ב ממשל שכה אהד את ישראל ושעמדתו היתה כעמדתה ברוב הנושאים. רק כדי לסבר את האוזן: בשבע השנים האחרונות איפשרה וושינגטון לישראל לצאת להרפתקה בלבנון, הגדילה את הסיוע הכלכלי והצבאי שהיא מושיטה לה, העניקה לה סיוע מיוחד של מיליארד וחצי דולרים כ"רשת בטחון" כלכלית לייצוב התוכנית הכלכלית, איפשרה לישראל לזכות בהטבות ניכרות במסגרת הסכם "איזור הסחר החופשי", הגבירה את שיתוף־הפעולה האסטראטגי־מודיעיני־צבאי איתה והיתה מוכנה למחול לישראל על כל מעשה משוגה, כמו גניבת סודות וטכנולוגיות או ריגול באמצעות ג'ונתן פולארד. כל זאת משום שוושינגטון ראתה בישראל נכס בטחוני, בעלת־ברית ובאחו אסטראטגי קדמי במזרח־התיכון. קשה להתעלם מהתפקיד שמילאה בקשר הזה גם הזהות האידיאולוגית בין הממשל הניאו־קונסרבאטיבי של רונאלד רייגן לממשלים הימניים־לאומיים של מנחם בגין ויצחק שמיר.

אפשר להרחיק לכת ולומר שהממשל האמריקאי מעדיף את המשך הסטאטוס־קוו, המבטיח לפחות ודאות ויציבות, אם־כי זמנית, על־פני שינויים הצופנים בחובם אי־ודאות. נראה שרייגן־שולץ מעדיפים את המשך השליטה של ישראל בגדה המערבית, על־פני נסיונות למצוא הסדר אחר. שכן, מי יערוב להם שהאלימות בגדה וברצועת עזה לא תגבר עד כדי לבנוניזציה בתוך שנים מספר, אם השטחים, כולם או חלקם, יוחזרו לירדן או יימסרו לניהול עצמי של הפלסטינאים? בכל־זאת, פה ושם שילם הממשל האמריקאי מס־שפתיים לרעיונות קידום השלום. כזו היא תוכנית רייגן מספטמבר 1982, שצמחה מתוך הסתבכותה של ארה"ב ואובדן יוקרתה בעולם הערבי על רקע מלחמת לבנון.

מבחינה זו היו מאמציו הבלתי־נלאים של שמעון פרס לקדם את תהליך השלום בבחינת מיטרד למימשל האמריקאי. אולי לא נראו כמט כמיטרד בעיני הפקידות הבכירה של הסטייט־דיפארטמנט (הסגריר תומאס פיקרינג, ריצ'ארד מרפי ואחרים) או הסי.איי.אי והפנטגון, אך בוודאי שכך נראו נסיונותיו, המאומצים לעתים, בעיני רייגן־ושולץ. במיוחד לא אהבו רייגן ושולץ את מגעיו של שמעון פרס עם גורמים שונים, בנסיון להביא לכינוס ועידה בין־לאומית לשלום במזרח־התיכון. הם העדיפו את הפאסיביות של יצחק שמיר, שכרוכה בה עוינות אסטראטגית לרעיון שילובה של ברה"מ במזרח־התיכון.

למעשה כפה שמעון פרס את רעיון הועידה הבין־לאומית על המימשל האמריקאי, לאחר שהגיע לסיכום בעניין זה עם חוסיין מלך ירדן בשלוש פגישותיהם בלונדון באוקטובר 1985, בעקבה באוגוסט 1986 ושוב בלונדון באפריל 1987. המימשל האמריקאי אכן פעל כמי שכפאו פרס. ג'ורג' שולץ סירב להיענות להפצרותיו של שמעון פרס להגיע בבואו לאיזור. שר־החוץ של ישראל רצה או שארה"ב תשכנע את יצחק שמיר ואת הליכוד להסכים לכינון הועידה הבין־לאומית, אך שר־החוץ של ארה"ב לא שעה להפצרות ותחת זאת היטה אוזן לאזהרות של הליכוד והדיר את רגליו מהאיזור.

גם כשהגיע שולץ לסיור בזק באיזור, באיחור של חמישה חודשים, היה נושא קידום השלום הישראלי־ערבי רק משני בסדר־יומו. בראש וראשונה ביקש להפגין נוכחות אמריקאית באיזור ולאותת למוסקווה, כי וושינגטון אינה מתכוונת לזנוח את בנות־בריתה המסורתיים בישראל, בירדן, במצרים ובערב הסעודית ולהתקפל לפני האופנסיבה הגדולה שמנהלת הדיפלומאטיה הסובייטית בחלק זה של העולם. ג'ורג' שולץ הבהיר, כי אין בכוונתו להתערב בבעיות הפנימיות של ישראל וללחוץ על יצחק שמיר לשנות את דעתו בנושא הועידה הבין־לאומית.

(המשך בעמ' 8)

המסמך החדש – די ישן

מאת דני רובינשטיין

את עקרון מסמך גלבוע־ארנס, שלא לאפשר פעילות ערבית עצמאית מחשש להתגברות הניכור, תפסו מעצבי המדיניות של מפא"י עוד בשנות ה־50, וכמוהו גם את עקרון הגברת הפיתוח ושיפור השירותים במגזר הערבי

הקטעים שפורסמו בעתונות מ"מסמך ארנס", בדבר קווי מדיניות מומלצים לגבי ערביי ישראל, דומים להפליא למסמכים ותיקים של ממשלות ישראל באותו נושא מלפני עשרים־שלושים שנה; בעצם, מיום הקמת המדינה. המדיניות המסורתית של מפא"י ושל לשכת היועץ לענייני ערבים שבמשרד ראש הממשלה גרסה תמיד שאסור לתת לערביי ישראל להתארגן על בסיס לאומי נפרד. אין אגודת רופאים ערבים בישראל, מפני שאין מערכת רפואית נפרדת לערבים ואין "רפואה ערבית". הרופאים הערבים הם לכן חברים בהסתדרות הרפואית הכללית. כך גם עורכי־הדין הערבים, כך מהנדסים וכך בכל תחום ותחום.

על רקע זה היו תמיד בעיות והיו תמיד יוצאים־מן־הכלל. אחרי מאבק ממושך זכו, למשל, ראשי המועצות המקומיות הערביות להכרה כגוף נפרד (במסגרת השלטון המקומי בישראל). ואכן, גוף זה היה ל"עושה צרות" קבוע במערכת השלטונית בארץ. לעומת זאת הסטודנטים הערבים באוניברסיטאות הישראליות לא זכו להכרה רשמית במוסדות להשכלה גבוהה, ועד היום אומרים להם לפעול בתוך ההסתדרויות הכלליות של הסטודנטים. כיוון שבעיות הסטודנטים הישראלים אינן נקבעות על־פי דת ולאום. בתחום המפלגתי זכה בעבר לפרסום רחב פסק־הדין של בית־המשפט העליון, שאסר, מלפני 26 שנים, על קיום תנועת "אל־ארד", בגלל מגמותיה הלאומיות־ערביות. את מקום "אל־ארד" תופסות מפלגות כמו רק"ח והרשימה המתקדמת לשלום, שכותרתן "יהודית־ערבית", אולם רוב חבריהן ותומכיהן הם כידוע ערבים.

את העקרון הזה – שלא לאפשר פעילות ערבית עצמאית מחשש מפני התגברות הניכור והאיבה כלפי מדינת ישראל – תפסו מעצבי המדיניות של מפא"י בשנות ה־50: עתה יש להם אישור במסמך שהכין תא"ל (מיל') עמוס גלבוע בשביל לשכת השר משה ארנס (קודם שהתפטר).

גם העקרונות האחרים במסמך אינם חדשים. הגברת הפיתוח במגזר הערבי, שיפור השירותים המוניציפאליים, שהם בפיגור גדול, העלאת רמת החינוך ובעיקר – תוספת מבנים וכיתות, הרחבת מערכת הכבישים וכדומה. את כל זה רצו תמיד לעשות ולא עשו, מפני שלא היה כסף ומפני שסדר הקדימויות של התקציב הלאומי קיפח את המגזר הערבי.

מה אם כן החידוש במסמך הזה? החידוש הוא בהתייחסות הנמרצת של ראשי הליכוד ושל אישים בתנועת החירות לערביי ישראל. אפשר, לכאורה, לומר שריח של בחירות עולה באפם, אבל הדברים מורכבים יותר. אין מדובר דווקא במערכת הבחירות הקרובה, אלא בראייה לטווח רחוק יותר. הנתונים הדמוגראפיים שבחלקו הראשון של "מסמך ארנס" אומרים הכל. היום ערביי ישראל הם כ־17 אחוז מהאוכלוסיה בישראל. בשנת אלפיים, כלומר עוד 12 שנה, הם יהיו כ־30 אחוז. נראה שהכל בישראל מסכימים אט־אט שלא צפויים גלי עליה של יהודים בסדרי גודל של שנות עבר? ולכן צריך איכשהו להתמודד עם התנועות של הציבור הערבי, שלהלכה לפחות יכול להכניס לכנסת, בעוד שתיים־שלוש קדנציות, משהו כמו 30 ח"כים. הדברים צריכים להיות ברורים: 30 ח"כים יקבעו את זהות הממשלה השלטת.

היום נחלקים קולות המצביעים הערבים בישראל בערך כך: למערך (עם מפ"ם ועזר וייצמן) – בין ארבעה לחמישה ח"כים, לרק"ח ו"המתקדמת" – שישה ח"כים, לר"צ – קצת פחות ממאנדט אחד, למפלגות הדתיות – בין מאנדט אחד לשניים, ומשהו גם לתנועת "שינוי". לליכוד ולשותפיו לא נשארו אלא קולות מעטים של דרוזים ופה ושם חמולות בדוויות. זה מטריד את משה ארנס ומן הסתם גם את מחליפו רוני מילוא, ואני מנחש שבחודשים האחרונים דיברו על כך לא מעט בצמרת הליכוד. אפשר ללמוד זאת מן ההערות שהשמיע בשבוע שעבר בנושא זה גם השר אריאל שרון. שרון, בניגוד לארנס ולאחרים בליכוד, רמז, שיש לו פתרון אחר לבעיה. הוא דיבר על כך שערביי ישראל יוכלו להצביע בעתיד לפארלמנט בירדן. במלים אחרות, כוונתו לשלול מהם את זכות הבחירה לכנסת.

כך או כך, בצמרת הליכוד מבינים, שלשון־המאזניים המסורתית בישראל, שהיתה פעם המפלגות הדתיות, יכולה בקרוב מאוד לאבד את מקומה לטובת הציבור הערבי. בנצרת, באום אל־פחם ובתל־שבע יקבעו אם בשלטון יהיה גוש המערך או גוש הליכוד. ארנס מציע ללכת בדרך שהנהיגה מפא"י (ושהתברר כי היא יעילה במידת מה): שרון מצביע על דרך שמן הסתם יתמכו בה חברים בתנועתו כמו כהן־אבידוב, ואנשי "התחיה" וגוש־אמונים, והיא בסך הכל וריאציה על העמדות שמשמיע הרב כהנא.

האם תנועת החירות והליכוד יוכלו למשוך אליהם מצביעים ערבים? לכאורה הסיכוי מועט. אבל טוב, הדברים אינם חד־משמעיים. במאמר מעניין, שפורסם בשבוע שעבר בעתון המזרח־ירושלמי "אל־קודס", כתב העתונאי זיאד אבו־זיאד, הבקי היטב במערכת הפוליטית והחברתית בישראל, על ההבדל בין המערך לליכוד בנושא היחס לערבים. מסורת הליכוד (ויש לכך שורשים היסטוריים עוד ב"קיר הברזל" המפורסם של ז'בוטינסקי) מקישת מלחמה על הערבים – כתב אבו־זיאד – אולם מכירה בתנועתם ובהווייתם הלאומית, ובמקרה זה בלאומיות הפלסטינית. לעומת זאת המערך (והשורשים כאן קדומים יותר, עד הכרזת גולדה מאיר: "אין פלסטינאים") נאבק גם הוא בערבים, אולם אינו מוכן להכיר בקיומן של הוויה ולאומיות פלסטיניות. את מי יעדיפו הערבים? זיאד אבו־זיאד, במאמרו, מעדיף את המערך, אבל יש גם בעלי דעה אחרת, ובציבור בשטחים אפשר לשמוע בכל שיחה הערות, שהליכוד בישראל מדבר גלויות וברורות ולכן, כאילו, הוא עדיף על־פני המערך.

אף כי חלפו עשרים שנה מאז 1967, הציבור הערבי בשטחים והציבור הערבי בישראל עדיין שונים זה מזה. אמנם בתוך שני ציבורים אלה יש מגמות ותהליכים דומים של התגברות הלאומיות הפלסטינית ושל השפעות דתיות פונדאמנטליסטיות, אבל יש גם שוני רב ועיקרי – המעורבות והשותפות של ערביי ישראל [illegible] והשלטון בארץ. ערביי ישראל נאבקים לשוויון זכויות בתוך ישראל, וזה מאבק שונה ממאבקם של ערביי השטחים. עתה יכולים ערביי ישראל להוכיח שבביטוי הפוליטי – [illegible] על אש"ף, לכשל – אין הבדל בין המערך לליכוד. האם אין הבדל בעניין זה כרגע, כדי שלא ינסה השר ארנס לאמץ מדיניות מפא"יית ותיקה, שהשיגה בעבר תוצאות לגמרי לא רעות?

מוראל העם ותסמונת איוב

מאת שלמה גינוסר

זו תגובה שרובנו שותפים לה. היא נמלטת מבין שפתותינו בחצי חיוך [illegible]. עיקרה: כמה נפלאים החיים בלי המתחים הנוראים האלה שמשתלטים עלינו ואינם מרפים, בגלל התכיפות העצבנית הזאת של שידור מהדורות חדשות, מבזקים, "פריצות" וכיוצא באלה מערערי־עצבים ברוקים. ובאמת, תחשבו על זה: להציץ בשמים התכולים מבעד לקרעים (הגדולים עדיין) של ענני הסתיו וליהנות מבורות מתוקה בכל מה שקורה. שיגעון! בשביל זה הרי אנשים נוסעים לאי בודד: כדי להטעין מצברים!

יש הבדל קטן, כמובן. באי הבודד ב א מ ת לא קורה שום דבר. האי הזה הוא גם לא שלך, וחוץ מזה, אם אתה די משוגע להיות שפוי (ופחות או יותר, כולנו מתפקדים בדרגות שונות של שפיות), הרי יום אחד אתה עוזב את האי הבודד שלך וחוזר, טעון־מצברים, למקום שאתה חי בו, ושם אתה די שונא להיות בור. אתה רוצה לדעת מה קרה ועד כמה שזה יישמע מעצבן – אתה גם רוצה להגיב.

לכן הייתי רוצה להבין, שההתרפקות על תחושת הרגיעה מהמתחים העיתונאיים של רשות השידור היא בבחינת פינוק לא רציני במיוחד. כך אני גם מתפתה להתייחס

בשלטון, אין ספק, יש גורמים נכבדים, שהדממת השידורים מכבידה עליהם רק במגזרים הבידוריים. הם מוכנים היו לוותר כאן, עכשיו ולעולמי עד על כל היסודות העיתונאיים ברדיו ובטלוויזיה

כל אחד מפסיד משהו מהדממת השידורים ברדיו ובטלוויזיה. לאמא של מודעי חסרות מהדורות החדשות. לי חסר "קול המוסיקה". לבנים שלי, אני מניח, חסרים רשת גימ"ל וכמה סרטי־מתח בטלוויזיה. אבל בסך־הכל שמתם לב, בוודאי, לרגיעה היחסית במערכת העצבים של השכנים שלכם, שנרדמים עכשיו בתוך הכילה מול מכשירי הווידאו ושידורי הערוץ השני, במקום לכסוס את הציפורניים לפני, אחרי ובשעת שידור מהדורות החדשות: מכאן גם הגיחה השלטת בתגובה, בשיחות הסלון, על שביתת העתונאים ברשות השידור.

לדבריו של שר הבטחון יצחק רבין, שעל־פי הדיווחים העיד בישיבת הממשלה, שהשביתה ברשות השידור מעלה את מוראל העם.

אין ספק, לעומת זאת, שבשלטון (כל שלטון בכל מקום וכל הנספחים הביורוקראטיים שלו) יש גורמים נכבדים שהדממת שידורים מכבידה עליהם רק במגזרים הבידוריים. לעומת זאת, הם היו מוכנים לוותר, כאן ועכשיו ולעולמי עד, על כל היסודות העתונאיים ברדיו ובטלוויזיה: חדשות (בעיקר חדשות), פרשנויות, תחקירים, תכניות דוקומנטאריות. מבחינה זאת אין לגביהם, כמובן, שום הבדל בין עתונות אלקטרונית לעתונות כתובה. זאת גם זאת פוגעות במוראל העם ומורטות את עצביו של הבוחר הפוטנציאלי. ועם הסובל ממוראל נמוך די מחמיץ פנים לשלטון הקיים ודי מסתייג מהארכת תקופת כהונתו מעבר ליום הדין הקבוע בחוק.

הטיעון שהתקשורת מורידה את מוראל העם (או לפחות מונעת מן המוראל הזה להתנשא לגבהים הרצויים לשלטון באשר הוא), ראוי לבדיקה. סביר להניח (ואני מוכן בכל ויכוח לבוא ולסתור הנחה זאת על בסיס מדעי קצת יותר מהכתיבה המדויקת שלי), שנקודת־הראות של בעלי טיעון זה היא: ככל שאתה (אתה ולא אני) יודע פחות – המוראל שלך גבוה יותר. זוהי בעיקרה נקודת־ראות של רפתנים בהתייחסותם לבהמות: תן לפרה עשב ללחוך, שחרר את עטיניה מחלב (בלי אנאלוגיות לגבי מיסוי) וספק עוד כמה דרישות עונתיות שלה – ויש לך לא רק פרה חולבת ובשר לעת מצוא, אלא גם בהמה עם מוראל גבוה. אני בטוח שאפשר לקבל על כך אישור מווטרינאר רציני.

הנוסחה "בורות שווה מוראל גבוה" נובעת, מן הסתם, מההנחה (שלא בכל מקרה היא רחוקה מאוד מן האמת) שכל מה שקשור לחדשות הוא רע ביסודו. אם אתה מגזים (והעתונות יכולה עוד ללמוד מהשלטון פרק בהגזמות), אתה עולה בנקל על מערכת התנהגותית שהייתי מגדיר אותה "תסמונת איוב". בחרתי בהגדרה זאת מפני שהיא מתייחסת לכל הגורמים הרלוואנטיים: אלוהים (כמושג שלטוני פטרנאלי טוטאלי), השטן (האלמנט המושחת־לנצח של השלטון), איוב (האזרח הדפוק רדוף הפגעים) והשליחים המבשרים לאיוב את האסונות הפוקדים אותו (העתונאים, כמובן). אולם צריך להרגיע את כל אלה המתייחסים לתקשורת בסינדרום איובי כזה. דווקא סיפורו של איוב הוא נחמה גדולה מאוד לשלטון. זאת אומרת, אם השלטון מדמה את עצמו לאלוהים. ולא קשה למצוא כאלה בכל שלטון. אלוהים הוא בסך־הכל שלב אחד אחרי נפוליאון. ובכן, האזרח א', דפוק ככל שיהיה, שומר אמונים לשלטון השמיימי. נקודה. מה צריך יותר? אפילו מבשרי בשורות איוב לבניהן (אותם עתונאים שתמיד ניצלים איכשהו מכל אסון, לכל הרוחות, ככתוב: "ואימלטה רק אני לבדי להגיד לך"), אפילו הם אינם מסוגלים להסית את האזרח א' נגד אלוהיו. נו, אז מה יש לשחר כל־כך?

יש. כי העניין אינו פשוט כל־כך (אומר השלטון). הרי מן המפורסמות היא שעם שהמוראל שלו גבוה הוא ערובה לשלטון יציב. לעומת זאת עם שהמוראל שלו נמוך אינו ערובה לשום שלטון בכלל. זאת הבעיה, ואל תזלזלו: השלטון (כל שלטון) מתייחס לעצמו ברצינות יתרה. גם לתקשורת הוא מתייחס ברצינות. אפילו למוראל הוא מתייחס ברצינות, בתנאי שהמוראל הוא יהיה גבוה. כך שאם אתה מתחיל כבר שיתלה את המוראל הנמוך בקללה של התקשורת, אתה עלול לסיים כמי שמבקש לתלות את התקשורת על עץ גבוה. סיפור מדויק מאוד כזה שמור היטב בחצר האפל יותר של ההיסטוריה. אבל, כמו שאומר אלדוס האקסלי, השיעור הטוב ביותר שההיסטוריה יכולה ללמד הוא, שבני־אדם לומדים מעט מאוד מההיסטוריה.

هكذا من الاصل

מכתבים למערכת דבר

לבטל את פטור הגיוס לאברכים

בוסמו המשכר – לשונו הבשומה של יותם שוב היכתה באפנו. אין די מילים לשבחו, והוא ראוי לכל שבח, רב־אמן לשוני זה.

אך לא רק בלשון: הוא בעורך הזדהות גם בדעותיו ובגישתו המוסרית. בירושלים נערים סביב לוה ("דבר", 29.9.87) הובעה דעתו שאנו רואים בה יעד חשוב שיש להגיע אליו לאלתר.

ובלשונו של יותם: "גיא החיזיון האמיתי של המאבק עם החרדים אינו בבית־אגרון. זירת ההתמודדות האמיתית והעקיפית, והמוסרית היא בלשכת הגיוס של צבא ההגנה לישראל ושל השירות הלאומי לבנות". כאן המוקש!

על חברי הכנסת החובה לבטל את הפטור שניתן, שלא בצדק לאברכים, באין חובת גיוס פניים הם לבזות את הדת ואת השבת בהשלכת אבנים ובשריפת כל הקדוש לבני הארץ ובניה. ישאו נא בעול במלוא!

כנסת ישראל מצווה לעשות את המעשה. היקום בחברי הכנסת הנוח והכוח לחולל את השינוי. וממשלת ישראל הדראסית התוכל לאתגר?

אברהם גל
בני יהודה

★

יחד אתך יותם גבבדי איני מתענג על דייטוקוקים ושאר "מנעמי הדיו" אשר העיר הגדולה תל־אביב מעניקה לנו. ובוודאי ש"קינג־קונג" אינו מזוני הרוחני והנפשי לא בירושלים ולא בכל מקום אחר בארצנו.

אבל כדברי איש הרוח מוכן אני לתת את נפשי ולהילחם על כך שמי שנפשו חשקה ב"ציוניים הללו" ולו בקלוקלים ביותר – יוכל להתענג עליהם במרכאות כפולות וכפולות...

בוודאי הייתי שמח יותר ומתענג יותר על "עונג־שבת" נוסח ביאליק, של אברך בחוג לספרות ומורשת ישראל, ללילות שבת עם רב־עיה מוסיקלית, להצגה בעלת תוכן מקורי תנ"כי או ממיטב הרפרטואר הקלאסי (אגב, גם סרט מעניין ומחנך במקום "קינג־קונג" הייתי בוחר בד"ר ז'יוואגו, מעגל הגיר הקווקזי וכו').

את מיטב אנשי הרוח כולל אברך הערוץ הייתי מכנס לימי־עיון כדי לתכנן ערבי שבת בתל־אביב ובירושלים ובכל חלקי ארצנו – אשר ידגימו וישתפו המוני בית־ישראל במזון רוחני בעל שאר־רוח. זו השיטה האמיתית שהייתי מטיל על אנשי הרוח הישראלים – ולא האפולוגטיקה על "קדושת־ירושלים" כביכול ועל הגישה האורתודוקסית למורשת ישראל והכפיפות המוחלטת לעבר ולהתאבנות והקפיאה על השטרים להם מטיפים ו"מטיפים בכוח" באיומים, באבנים כל החרדים למיניהם.

מוכן אני ליהרג על כך ש"הללו" יהיו חופשים להתנהג בביתם ובסביבתם בכל גינוני הלבוש הגלותי גם כשנפשי סולדת מהם – אבל בשום אופן לא מוכן לאפשר להם להכתיב לי לא בתל־אביב, גם לא בירושלים ולא בכל מקום אחר אופן בילוי חגי ושבתי.

ישנם יותם ומחנכים דגולים נוספים מותנגם, יתנו כתף הדרכה והכוונה לחברה חופשית גם בירושלים, להסות הכף מ"קינג־קונג" לערכי תרבות, לבילוי תרבותי יהודי וכלל עולמי.

שמואל קושניר
רמת־גן

אוי לנו ממצילים כאלה

יחיאל הירשביין מבני־ברק מנצל את אכסניית "דבר" במלוא החופניים. במכתבים למערכת מ־22.9.87 הוא מתחצף ללא רתיעה ובושה ושואל את תת־אלוף דגן, קצין חינוך ראשי של צה"ל, "מי שולחך להתרגז"

ובכן אדוני אענה על שאלתך המחוצפת. התשובה היא: "הפרזיטים" (כך בפירוש) האוכלים לחם חסד "הנהרגים באוהלי תורה" כדבריכם, לא משרתים בצבא, מקבלים משכורות מקופת המדינה, ממיסים המשלמים אזרחי מדינת ישראל, ביניהם פועלים שכירי יום, המפרנסים את משפחותיהם בדוחק רב וילדיהם משרתים בצבא.

הכותב מרשה לעצמו גם לסלף את ההיסטוריה, בהתאם לדמיונו ורצונו וכך הוא כותב: "עם קום המדינה החלה מלחמתנו נגד מדינות ערב שפלשו לארץ מלחמה שקיצה לא נראה לעין. קדמו לכך 30 שנות שלטון הבריטים. הטרור הערבי השתולל והבריטים נסוגו מפניו עד כדי נעילת שערי הארץ בפני פליטים ושרידים" וכמובן, מי אשם בזה? אנחנו הציונים.

הוא ממשיך: "הסוכנות היהודית סירבה לשתף את מנהיגי היישוב הישן בהחלטותיה המדיניות. היא כפתה את עצמה על כל היישוב בחסות של שלטון זר בשיטות 'דמוקרטיות' של הלשנה, הרעבה ורצח פוליטי". אצל המסלף העניין הוא פשוט: הוא יודע שהיו בחירות ונבחרי היישוב נבחרו על־ידי העם. אבל, מה כל זה חשוב? הרי היו אז כמה מאות נטורי־קרתא, שעשו צחוק ליישוב היהודי על־ידי הלשנות לזרים, לממשלת המנדט ועושים את זה עד היום הזה. אצלו, מי הלשין? הציונים.

והוא מסיים "לפני כמאה שנה נטלה התנועה הציונית את 'גורלנו בידינו'. בקדנציה שלה קרו שני דברים: השואה והמדינה. הבעיה הבטחונית של העם היהודי לא נפתרה, נוספה עליה בעיית בטחון המדינה. שכן, תת־אלוף דגן נשלח כדבריו, להיהרג עליה. על כל פנים, לא לומדי שלחים אותו להיהרג, הם יצילו אותו ואת כולנו".

אוי ואבוי לעם בישראל, שהם יהיו חלילה מצילינו. ובכן, ההוצאה, השקרים והסילופים אין להם גבול. הציונות היא שהצילה מציפורני הנאצים חלק מעמנו. אלפי עולים מפולין ומגרמניה אירופה זוכרים היטב את הרבנים מתנגדי הציונות, שהטיפו לא לעלות לארץ ישראל, אלא לחכות לביאת המשיח. אלפי חסידים תמימים שהאמינו בהם כבתורת משה, נשארו בגיטו ונספו כבשני האש והגזים בטרבלינקה, מיידאנק ואושביץ. אצלו את השואה הביאו הציונים. להם אין חלק או אשמה בשואה.

משה שיטנברג
תל־אביב

הם יצילו את כולנו...

מי שעודנו מאמין, שיש מקום לדרישות עם בעל אמונה חרדי, ושניתן להגיע להבנה עם שכמותו, יקרא את מכתבו של יחיאל הירשביין ("דבר" 22.9.87). במטרה לקעקע את דבריו של תת־אלוף דגן, קצין חינוך ראשי, ויחד עימו את צה"ל ואת הציונות כולה, נוקט הכותב בדרך דמגוגית ו"מסביר" לקוראי "דבר", ש"לפני כמאה שנה נטלה הציונות את 'גורלנו בידינו', ובקדנציה שלה קרו שני דברים: השואה והמדינה".

צא ולמד, למה מסוגלת דמגוגיה חרדית להגיע: את השואה מקשר הכותב לציונות ומניח לקורא להבין, שהיא היתה, מן הסתם, אחראית לשואה! אין הכותב מספר את האמת לקורא, שהמימסד החרדי בשואת אירופה נבר בעמו, הן משום שהדיל אותו להאמין בישועה שתבוא מאלוהים ומשום מה היא לא באה, הן משום שחלק ממנהיגי־הרבנים מילטו נפשם לארה"ב בהפקירם את צאן מרעיתם טרף לזוועה הנאצית. היתה זו הציונות וגבורת מורדי הגיטאות שהצילו את שניתן היה להציל.

לא זאת בלבד, אלא שמעז הכותב לסיים את מכתבו בקביעה, שלומדי התורה הם ש"יצילו אותו (את תת־אלוף דגן) ואת כולנו". היכן היו אותם "לומדי תורה" בהשתולל השואה? מדוע לא הראו לנו אז את גבורתם ואת אונם? אם "לימוד התורה" לא עמד להם להציל את ששת המיליונים, בהם שלושה מיליוני ילדים חפים מפשע, מדוע יאמין איש שהוא היום דווקא הם, ולא צה"ל – המשמץ כל כך על ידם – יצילו אותנו?

זכותו של יחיאל הירשביין להאמין בכך, כמו שמותר לו ולעמיתיו להאמין בלילית, בשדים ורוחות ובכוחות מאגיים הטמונים בקמעות וביתר הפטישים הפולחניים. חובתנו שלנו לזכור את השואה ולדעת, שעם בעלי אמונות כאלו אין לנו לצפות להבנה, לדרישית, או להגיע לעמק השווה.

יהודה מאירוביץ
תל־אביב

הפילהרמונית – עובדות מול השמצות

להלן מספר עובדות המועלות כנגד כתבתו של פרדי גרובר ב"מבט שני" על התזמורת הפילהרמונית:

א. התזמורת הפילהרמונית מאפשרת (בהסכם לא כתוב) כניסת חיילים במדים לקונצרטים בהיכל התרבות (מידע אישי).

ב. אמנם סידרת הפועלים בוטלה (וחבל), אבל מדי שנה מקיימת התזמורת פארק־קונצרט ברמה בין־לאומית (כמה פועלים אתה רואה שם מר חנוך רוזן?).

ג. התזמורת הפילהרמונית ריכזה השנה למשך שבועיים את גדולי הפסנתרנים לסידרת קונצרטים ורסיטלים הצדעה לרובינשטיין הגדול שאתה מכיר פסטיבלים דומים בעולם מר רוזן?

ד. במהלך הסדרות הופיעו בארץ מנצחים סולנים חשובים, שגם בהם אין מה להתבייש.

סיפור סידרת ההצלחות המוסיקליות הנ"ל של התזמורת לא אוזכר כלל בכתבה שסקרה את שנת התכישים.

נכון, גם אותי בתור מאזין צעיר מרגיז הקהל שמתפרץ באיחור לאופרות בסיום סידרת הקונצרטים. גם אני סבלתי בתורים הארוכים לקניית כרטיסים וידוע לי שהכרטיסים הטובים נמכרו לפני פתיחת הקופה (למנויים).

ולסיום, אם כבר בתוכך עסקינן – חבל, שמר גרובר והמתנך רוזן לא צייגו בכותרות את שמות הציירות שליוו את הקרנת הכתבה ושלא לדבר על שמות המבצעים.

דני רמון
הרצליה

שביתות נגד ההתייקרויות

השביתות גורמות הפסדים למשק ופגיעה בעיקר באוכלוסיה ולא בגורמים אשר מעלים מחירי סחורות ושירותים, וכן פוגעות השביתות בפופולריות של ההסתדרות.

לכן אני מציע: יופנה עיקר המאמץ של ההסתדרות נגד ההתייקרויות וייערכו שביתות נגד העלאות המחירים – כדי להורידם. זה יהיה יותר מובן, צודק ופופולרי ולטובת העובד וכל האוכלוסיה. העובד אינו מעוניין בשביתות אלא בלית ברירה כדי לא להפסיד מגובה משכורתו. יש להדגיש, שהפיצוי על ההתייקרויות משולם רק כרבע שנה לאחר ההתייקרויות וזה הפסד לעובד.

בזמן שהאינפלציה דוהרה עשתה ההסתדרות מאוה והסכימה לפיצוי חלקי בגובה של 80 אחוז מההתייקרויות – כדי לשתף את העובדים במאבק להוריד את האינפלציה.

נראה לי, שאם ההסתדרות תדרוש פיצוי מלא (ותיסוג מן ההסכם לפיו משולם פיצוי רק אם ההתייקרות היא יותר משבעה אחוזים) יקטן האינטרס של גורמים המעוניינים להעלות את המחירים וכך גם יפחת הצורך בנשק השביתה. זה יהיה לטובת העובדים והמשק ולבטח יחזק את מעמד ההסתדרות.

דוד רובינשטיין
גבעתיים

עצמאות וביטחון

פרשת ה"לביא" והמציאות המדינית־הכלכלית מוכיחות על תלותנו המוחלטת בידידתנו היחידה (ארה"ב) שהיא גם ידידת אויבינו. ברור, שפרט לעזרה חומרית אין לנו לצפות לשום עזרה בעת צרה ח"ו.

מבחינה זו מצבנו נחות לגבי זה שהיה בתקופת הבית השני, כאשר השלטון היווני או הרומאי מנע פלישות של צבאות זרים.

במקום להיות כלי משחק בידי המעצמות אולי כדאי להבטיח נטיחות שתיזון כגון דגם ברלין.

יחיאל הירשביין
בני ברק

לפני 60 שנה

שלום שוארצבורד זכאי

פאריס. לאחר התייעצות שארכה עשרים דקות הוציאו השופטים המושבעים את דינו של שלום שוארצבורד לזכות. הוא יצא לחפשי אתמול. יש בדעתו לעלות לא"י על מנת להתקע שם. לפני מתן פסק הדין נאם וילם, בא כחו השני של משפחת פטלורה. בנאומו היה אנטישמי בהחלט והזכיר את נאום שמאקוב, בא כח משפחת לשצ'ינסקי במשפט ביילים. וילם אמר כי כל היהודים הם בולשביקים. מהעובדה שגם אנטי־בולשביקים הצטרפו להגנת שוארצבורד אין להביא ראיה משום שפטלורה היה אויבם של הבולשביקים והצאריסטים כאחד. העתונות היהודית משקרת. היהודים עמוסים משפטים קדומים ושנאת קדומים. היהודים הם העומדים בראש המשטר הסובייטי והם הם סוכני צ'קא.

דבר

לפני 40 שנה

מעפילי קפריסין תורמים מכספת חודש עליה למעפילי "יציאת אירופה"

מעפילי קפריסין מוותרים על 750 רשיונות עליה שלהם לטובת מעפילי "יציאת אירופה" – מסר אתמול סגן חבר הנהלת הסוכנות מ. קולודני במסיבה היומית של הסוכנות לעתונאי חוץ.

שוב ציד "מתנקשים" באנגליה

לונדון. בנמלי האויר באנגליה ננקטו אמצעים אנטי טרוריסטיים נגד "רוצחים" יהודים. דבר זה נעשה לאחר שגילו אנשי האינטליג'נס בא"י מסמכים סודיים ובהם פרטי התכנית שלפיה ביקשו אנשי אצ"ל להכנס לאנגליה ולרצוח אנשי צבור.

אנשים • אנשים • אנשים • אנשים • אנשים

יום חג

בטקס הרמת כוסיות וחגגו אמש נידוני קאהיר בלשכת ראש הממשלה את העלאתם בדרגה. בשם חברי הקבוצה הודתה מרסל ניניו (בתמונה) ליצחק שמיר על מאמציו שהביאו לכך ששר הבטחון העניק להם לפני כחודש את הדרגות הרשמיות. "מצאנו אצלך אוזן קשבת", אמרה מרסל ניניו. נידוני קאהיר ישבו כארבע עשרה שנים בכלא המצרי על מעורבותם מטעם המודיעין הישראלי בפעולות חבלה במצרים.

י.מ.

הוויכוח לא תם

גם לאור השעיית הפיסגה בין רייגן, לגורבצ'וב, עקב כשלון שיחותיו של שר החוץ האמריקאי ג'ורג' שולץ, במוסקווה לא ירדה הוועידה הבין־לאומית מסדר היום הבין־מפלגתי אצלנו. ביום ה' תשמש הוועידה הזאת נושא לוויכוח פומבי בין הח"כים עוזי ברעם, מזכ"ל העבודה, ואהוד אולמרט מחרות במפגש של החוג "פורום" ויוצאי תנועות הנוער הלאטינו־אמריקאיות של "העבודה" באותו ערב תפתח גם תערוכת ציורים של שושנה הצמרי, רעיתו של מנהל המחלקה לקשרי חוץ של "העבודה" שהיו"ר שלה הוא ישראל גת.

תורמים לרפואה

נשיא המדינה חיים הרצוג ניפגש אתמול בערב עם נציגי המוסד האמריקאי לפיתוח הרפואה בישראל, בקבלת הפנים נכחו נשיא המדינה, מר אירווינג שניידר – סגן יו"ר מועצת הנאמנים של המרכז הרפואי היהודי בלונג איילנד, ניו־יורק ויו"ר ההנהלה המרכזית של קופת חולים, פרופ' חיים הדרון וכן ראשי האירגון לפיתוח הרפואה בישראל ובארה"ב. ארווינג שניידר הינו יוזם רעיון הקמת בית החולים המרכזי לילדים בישראל שעל יד המרכז הרפואי בילינסון בפתח תקוה שעל הקמתו נחתם ההסכם ביום ב' לפני הצהרים במשכן הכנסת בירושלים. נשיא המדינה בירך את הבאים וציין את תרומתם למיפעל הציוני.

מקורות למחקר

פרופ' משה דייוויס, פרופ' ברימוס של האוניברסיטה העברית, פרסם לא מכבר את הכרך השני של קובץ בשם "עיונים הצופות לציון" שהן במקורות ארכיוניים לחקר היחסים בין ארה"ב לארץ הקודש. עותק של שני הכרכים הוגש באחרונה על ידי המחבר לשגריר האמריקאי בישראל תומס פיקרינג, בהתכנסות חגיגית בירושלים.

במלאת 13 שנים לפטירתו של נשיאה השלישי של ישראל זלמן שז"ר העניק אתמול נשיא המדינה חיים הרצוג את פרס שז"ר לחקר תולדות ישראל לפרופ' לני יחיל על ספרה "השואה". פרופ' אוריאל רפופורט שהיה בחבר השופטים נימק את הבחירה בכך שהספר מהווה ציון דרך במחקר השואה. "פרופ' לני יחיל הציגה ספר הממלא את יעודו הקשה בצורה מעולה" נאמר בהחלטת השופטים. "הספר מנתח בצורה מעמיקה את מכלול הגורמים שהביאו לניסיון לחסל את העם היהודי". הנשיא הרצוג העלה קוים לדמותו של שז"ר ועמד על הצורך בחקר ההסטוריה של עם ישראל "בלעדי הקשר ההיסטורי אל הארץ ואל כל נימי ההסטוריה היהודית בכל אתר – אין כל משמעות לקיומה של מדינת ישראל" דברי הנשיא הרצוג. בטקס בבית הנשיא הוענקו גם פרסים ל־21 תלמידי בית ספר על־יסודיים עבור כתיבת עבודות גמר מצטיינות בתולדות עם־ישראל. קודם לכן התקיימה אזכרה לשז"ר ליד חלקת הקבר על הר־הרצל.

בתמונה: הנשיא הרצוג מניח זר על קברו של הנשיא שז"ר ז"ל. — יורם לוי

מנצח

נתן רענן (בתמונה) נבחר במקום הראשון בהתמודדות על ייצוג תנועת העבודה לקונגרס הציוני. בבחירות שנערכו שלשום במרכז מפלגת העבודה בהצבעה חשאית, נבחרו 23 צירים לקונגרס, 23 סגנים ו־11 צירים לוועידתה של תנועת העבודה הציונית. רענן, שהיה יו"ר ועדת המצע של התנועה לקונגרס והעמיד את העלייה ואת מניעת הירידה כיעד כמעט בלעדי של התנועה, זכה ב־550 קולות. אברהם בורג יצא במקום השני, עד 546 קולות.

תצוגה מרהיבה

לבושת שחורים, ושערה מסורק באופן מרשים מציגה דוגמנית הצמרת האמריקאית תכשיטים משובצים ביהלומים, אזמרגדים ורובינים בשווי של כששה מליון דולאר, בתצוגת התכשיטים של "קארטייה" שהתקיימה אתמול במינכן.

המדור נערך על ידי אורה זרניצקי

פרופסורים לילדים

הוצאת "מסדה" עומדת להוציא לאור שני ספרי ילדים פרי עטם של פרופסורים מן המניין: בן־עמי שרפשטיין, מן החוג לפילוסופיה באוניברסיטת תל־אביב כתב ספר המסביר לילדים מהי האמנות ושמו "האמנות היא קשת בענן". אריה זקס מן החוג לספרות אנגלית באוניברסיטה העברית כתב ספר עלילתי, ששמו הזמני הוא "ליאנורה הפרה, שרצתה להיות סוס מירוץ". בעוד ספרו של פרופ' בן־עמי שרפשטיין "רץ" כבר בהליכי הפקה, הרי ספרו של אריה זקס מצוי עדיין בכתב־יד. במקביל להכנת "אמנות היא קשת בענן" בעברית הכינה "מסדה" תרגום של כתב־היד לאנגלית והיא הציעה אותו ביריד פרנקפורט שהתקיים לאחרונה למו"לים זרים.

שם של מומחה

שלושה מנהלי רשויות שדות־תעופה מיצגים את האירגון הבין־לאומי של נמלי־התעופה בוועידת יאט"א, המתכנסת השבוע בקאראקאס, בירת ונצואלה. השלושה הם מנכ"ל נמל־התעופה קנדי בניו־יורק, מנכ"ל נמל הית'רו בלונדון ומנכ"ל נמל בן־גוריון צבי גוב־ארי. כסתבר, שלמנכ"ל רשות שדות התעופה הישראלית יצא בשנים האחרונות שם של מומחה, שעצתו מבוקשת בחוגי העולם הנעוץ. במרכז דיוני ועידת קאראקאס עומדות השנה שאלות הבטחון והטיפול בנוסעים גדולי־בנמלי־התעופה. גוב־ארי, תא"ל (מיל') בחיל־האוויר, נחשב לאחד מחשובי המומחים בשני תחומים אלה.

אריה ארד

בחירות נפרדות

הפרדה בין מועדי הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות תובע מזכיר מפלגת העבודה במחוז ירושלים עמנואל זיסמן, (בתמונה) שפנה למזכ"ל המפלגה בהצעה כי מפלגת העבודה תגיש הצעת חוק בעניין זה בכנסת. בפנייתו מציין זיסמן כי מפלגת העבודה יזמה בעבר שתי פעולות חקיקה, האחת להפרדה בין מועדי הבחירות, והשניה לבחירה ישירה של ראשי ערים. "חקיקה זו בא לידי ביטוי רצוני של המחוקק בהפרדה מוחלטת בין הבחירות השונות במהותן זו מזו. תוכנו המוסרי של השלטון המקומי מחייב ניתוק מועדי בחירות כאלה של הכנסת כדי למנוע אפשרות לעסקנות פוליטית המושפעת מתוצאות הבחירות לכנסת", אומר זיסמן.

נתן בירנבוים – מנצח רמת השרון

שחמט

מאת אהרון איסרס

אלוף הארץ, נתן בירנבוים, ניצח בפסטיבל השחמט הבין־לאומי ה־9 ע"ש נעם סופר, שנערך במרכזון נוה־גן ברמת־השרון. בירנבוים צבר 9 נק' ב־11 משחקים וזכה בפרס כספי של 2,400 ש"ח. הוא הקדים בשתי נקודות שלמות את אלוף הנוער, רונן לב, ואת רב־האמן יאיר קריידמן שצברו 7 נק' כ"א. בטקס הרביעי התחלקו האמן הבין־לאומי האנגלי, המתכונן להשתקע בישראל, מלקולם פיין והאמן ידעאל סטפק עם 6½ נק' כ"א.

הישגו המצויין של רונן לב היקנה לו ציון שני לתואר אמן בין־לאומי. במשחקו נגד החייל רונן שרף (שחור) הציג יכולת מעולה.

1. ר4 ה5 2. ג4 פו6 3. פג3 ה6 4. רז5 הה7 5. ה3 0–0 6. פו3 0–0 7. פג3 מהו8 8. ג5 מהה5 9. ראו3 פו4 10. הה3 פר7 11. חג3 פח6 12. פהו5 13. מההו8 פג7 14. מהר7 צגו 15. ג6 41 צהו8 16. 4ה הו5 17. 5ג הדו4 18. גר6 הר6 19. הר6 מהר6 20. הו5 מהו6 21. פהו צגו8 22. צגו 3ג 5ג 23. צרו רד7 24. צגו5 מהבו6 25. צר5 רתו5 26. צגו4 רה2 27. מההו2 מהר4+!

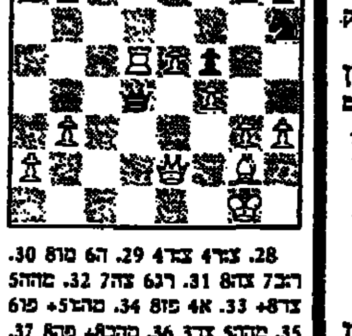

28. צגר4 צגר4 29. הו6 מו8 30. רגב7 צגו8 31. רג6 צה7 32. מהה5 צגר8+ 33. א4 פו8 34. מהר5+ פו6 35. מההו צגר3 36. מהבו8+ פה8 37. ו5 צגר6 38. רד7 ח5 39. מו2 צגר3 40. מהא7 והשחור נכנע.

דרכו של האמן הראל אליוסף לא צלחה בתחרות זו. הוא סיים במקום הי־11 עם 2½ נק' בלבד. במשחק קצר הוא נוצח ע"י פיין (לבן).

1. רד4 פו6 2. ג4 ה6 3. פג3 רב4 4. הג3 ג5 5. פוה2 ראו6 6. פו3 0–0 7. הד4 פג6 8. רו3 ה6 9. הח4 הז5 10. הזו5 ז6 11. הג5 פח7 12. מהד4 מו7 13. פח5+־הז5 14. מהה5 צגח8 15. מהח6+ מז8 16. רד3 ד5 17. רהו7+ צ:ח7 18. מהח7 מו8 19. ז6 מהח8 20. מהח4 והשחור נכנע.

אלוף שווייץ, אמן פיד"א אנדריאס הוס, איכזב כפרורת במקום התשיעי עם 4½ נק'. בסיבוב הראשון נפגש עם סטפק (לבן).

1. פו3 פו6 2. ז3 ד5 3. רז2 ג6 4. 0–0 רז4 5. ב3 פבד7 6. רב2 ה6 7. ד3 רה7 8. פבד2 0–0 9. ה4 א5 10. א3 מהב6 11. צב1 צוד8 12. מהה1 13. מהא6 ...14. רה3 15. ...16. א4 ...17. הג4 ה5

18. פר2 מהא6 19. ג4 פבו4! 20. אג4 הבו4 21. בהה3 הר2 22. מהר2 פה5 23. מהג3 61 24. בהה3 פג4 25. מהה6+ כמ8 26. רה8!

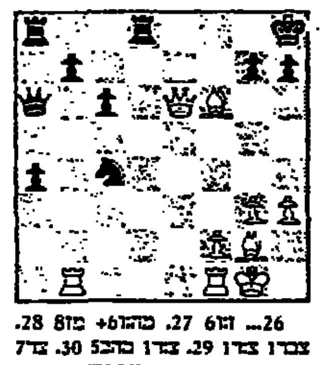

26. ... הו6 27. מהו6+ מז8 28. צבו1 צבו1 29. צבו1 מהבו5 30. צר7 מהבו1+ 31. רדו והשחור נכנע, כאחר שאין למנוע המסר הפרה.

בתחרות הבין־לאומית לנוער זכה בצורה משכנעת יונה קוסאשווילי שצבר 9 נק' מ־11 משחקים בהקדימו את יעקב סטיסים ועמי גל 7 נק' כ"א, יצחק בן מנחם 6½ ויגון בדים 6 נק'.

בתחרות הבזק ניצח רב־האמן יהודה גרינפלד עם מלוא 9 הנקודות, לפני א.ב.ל. אליהו שווידלר 7, והמערב־גרמני א.פ. להדר קיסליגנהוז 6½ נק'.

בתחרות הפתוחה זכה האמן הבין־לאומי אברהם קלדור עם 6 נק' מ־7 סיבובים, בהקדימו את אליהו שווידלר ודן ארלר 5½ נק' כ"א.

סיום יפה הציג בתחרות זו הנער הכפר־סבאי נדב אגוזי (לבן) במשחקו עם עביד כץ.

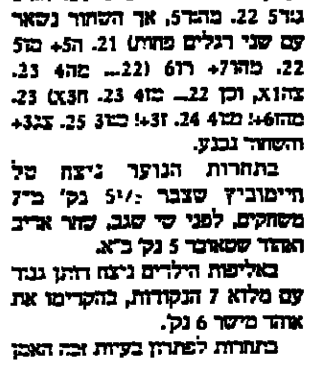

19. רה7+! מגו7 20. מהבו3+ מו6 (עדיף אמנם 20... פר5 21. הד5 גד5 22. מהד5, אך השחור נשאר עם שני רגלים פחות) 21. ה5+ מו5 22. מהר7+ רו6 (22... מה4 23. צה1א, וכן 22... מו4 23. חג3א) 23. מהו6+! מו4 24. ז3+! כו3 25. צג3+ והשחור נכנע.

בתחרות הנוער ניצח טל חימוביץ שצבר 5½ נק' ב־7 משחקים, לפני שי סגב, שחר אריב ואהוד שסאמר 5 נק' כ"א.

באליפות הילדים ניצח דהן גנד עם מלוא 7 הנקודות, בהקדימו את אוהד מישר 6 נק'.

בתחרות לפתרון בעיות זכה האמן אביר הלבן עם 24 נק' לפני הצעד יורם שהר 22.

202 משתתפים נטלו חלק בכל שבעת האירועים. בטקס הפתיחה והסיום ברכו ח"כ אליהו ספייזר – נשיא האיגוד, ח"כ יורם ריגן – יו"ר הגווינזן, גדעון אדהוד – סגן ראש המועצה המקומית, וגיל גורדון – מזכיר מרכז הפועל. אירגן וניהל את הפסטיבל שלמה קורלסקין – יו"ר האיגוד.

משחקי הליגה תשמ"ח

במספר שיא של 229 קבוצות נרשמו למשחקי הליגה שיפתחו ביום 5.12.87. בתוך כ־3 שנים גדל מספר הקבוצות השרשות (ליגה ג') בכ־150%!

בהגרלה שנערכה השבוע במשרדי האיגוד, נקבע כי במשחק המרכזי של הסיבוב הראשון בליגה הלאומית תארח האלופה ב"ש את ביכורי העיתים ת"א. קבוצת אס"א ת"א תארח בדרבי מרתק את העולה החדשה והמחוזקת הפועל ת"א. ביתר המשחקים תארח הפועל רחובות את הפועל הדר־השרון/פ"ת, מכבי חיפה את הפועל ראשל"צ, ורובינשטיין ירושלים את הפועל הרצליה.

בליגה הארצית יתקיים כבר בסיבוב הראשון מפגש מסקרן בין מכבי אשדוד־ת"א לבין הפועל תעשיה אווירית, שהתחייבו אשתקד ברגע האחרון את כרטיס העליה. יתר המשחקים: הפועל פ"ת תארח את היורדת בל"ל ת"א, לסקר חיפה את אליצור פ"ת, אס"א ירושלים את הפועל ראשל"צ, הפועל חדרה את ביכורי העיתים ב' ת"א.

ברחבי הארץ

★ 101 ילדים השתתפו בתחרות השחמט לזכרו של יעקב נרבך, שחקן הפועל אפיקים. השחקנים המצטיינים היו רני הלבן (אפיקים), בועז כיפרין (גנוס), גדי יסעור (בית־זרע), יאיר חן וחן ברוכברג (מסדה). הקבוצה המצטיינת היתה מקיבוץ דגניה ב'. ניהל את האירוע עוזי ברשלום ושפט האמן ולדימיר אליהבן.

★ 16 משפטיני־שחמטאים נטלו חלק ביום הפרקליט שהתקיים באוניברסיטת ת"א. בגמר ניצח המאמן הראשי, ישראל גלפר, שצבר 6 נק', לפני אלישע כספי 5, מוטי סרנצל, מיכאל לב ויוסי ריכטר 4 נק' כ"א. בתחרות נטל חלק גם מבקר המדינה, יעקב מלץ. האירוע אורגן ע"י לשכת עורכי־הדין בסיוע יו"ר הועדה הקבועה יחזקאל קלבניצקי, שסיים עם 3 נק'.

★ במפעל לזכרו של ארז לבנון, שאורגן ע"י מועדון הפועל ראשון־לציון, השתתפו 85 שחקנים. בתחרות הבזק לבוגרים הפתיע מרום קליין שכבש את הבכורה עם 9 נק' מ־11, לפני יהודה ליניק 8½, יעקב ברנשטיין 8 ווליג צ'טקוב 7½. בתחרות לנוער (65 משתתפים) הצטיינו אלון כסמן, דניאל רוטמה, לוי בכור ויורם חורין.

השלום נקבר

(המשך מעמ' 7)

עתה, עם התמוטטות הוול־סטריט, פחתו מאד הסיכויים לכינוס ועידת פיסגה סובייטית־אמריקאית, שבה היו כמונים הסיכויים האחרונים לקידום תהליכים מדיניים באיזור. בהעדרם אפשר לצפות שהמזרח התיכון, ליתר דיוק, החלק המערבי שלו, יכנס לתרדמה ממושכת. בין כה וכה הסכסוך הישראלי־ערבי הוא משני למלחמת המפרץ במעגל ההתעניינות של ארה"ב המערב.

ירדן לא תנקוט שום צעד לפני כינוס ועידת הפיסגה הערבית בעוד שבועיים. וסוריה כבר הזדרזו לדחות את ההצעות של שמיר ושולץ להביר ועידה בין־לאומית פעילה, של חמש החברות הקבועות של מועצת הבטחון, ב"חסות" חד־פעמית של שתי מעצמות־העל. ועידת הפיסגה הערבית תצר עוד יותר את חופש הפעולה המצומצם שנותר למלך חוסיין. מן הסתם היא לא תאפשר לו לפתוח במשא־ומתן נפרד עם ישראל, תבריח שוב על אש"ף כבעל הנציג הבלעדי של העם הפלשתינאי ותוסיף לרבוק בדרישה לכינוס ועידה בין־לאומית. אחריה ייצא חוסיין למוסקווה, לשיחות על חימוש צבאו וחיל־האוויר שלו בנשק סובייטי: תמורת המהלך הזה הוא ייאלץ, כמובן, לשלם גם בנכונה מכונה של ברה"מ למעורבות פעילה ושווה לארה"ב בשיחות השלום. כך נגיע לתחילת 1988, שתהיה שנת בחירות בישראל ובארה"ב. בשנת בחירות עסוקים הכל בבחירות ולא במהלכים דיפלומאטיים בין־לאומיים. בנובמבר יתקיימו הבחירות ואחריהן ייפתח המשא־ומתן הקואליציוני המייגע ותחל העבודה המפרכת על הקמת ממשלות בירושלים ובוושינגטון.

לכשיוקמו הממשלות החדשות, הן יחלו בגיבוש מדיניותן ובהעלאת רעיונות חדשים. כל התהליך הזה יימשך חודשים ארוכים, כך שאפשר להסיק מסקנה לא בלתי־הגיונית, שעד אמצע 1989 אין לצפות להתקרבות בתהליך השלום. הסכסוך הישראלי־ערבי עשוי לשקוע בתרדמה ממושכת. רק קול נפץ חזק עלול לעוררו.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	0	7	מעונן
אמסטרדם	4	13	בהיר
בואנוס איירס	14	18	גשום
הלסינקי	2	6	מעונן
הונג קונג	20	26	בהיר
וינה	8	14	מעונן
ז'נבה	4	14	מעונן
טוקיו	12	17	מעונן
טורונטו	2	8	מעונן
יוהנסבורג	14	27	בהיר
לונדון	7	13	מעונן
ליסבון	13	19	מעונן
מדריד	11	21	מעונן
מונטריאול	2	8	מעונן
ניו יורק	10	16	בהיר
סאן פאולו	19	25	גשום
פאריס	9	15	מעונן
פרנקפורט	3	11	מעונן
ציריך	10	13	מעונן
ריו דה ז'נרו	20	32	מעונן
שטוקהולם	1	8	מעונן
שיקאגו	-1	12	מעונן

תל־אביב: רח' בן־יהודה 1, טל' 5102620
ירושלים: רח' יפו 31, טל' 233371
חיפה: דרך הים 2, טל' 384455
סוכן שבע: רח' העצמאות, טל' 35242

swissair

בית ליסין

יתומים הערב 27.10 טופת עפולה ב־21.00, מוצ"ש 31.10 בית ליסין ב־20.30

הקיץ של אביה – גילה אלמגור מחר ד' 28.10 ב־21.00, ו' 30.10 צוותא ראשל"צ ב־22.00, מוצ"ש 31.10 טופת ירושלים ב־21.00 – הצגות ה־350, לא תותר כניסת מאחרים.

יפה ירקוני מחר ד' 28.10 ב־21.00

לשיר ברון עם שרהלה שרון בהשתתפות הקהל והזמר נדב בר־ניב מאפיקים ה' 29.10 ב־20.30

להקת הרוק פוסי בהופעת בכורה ה' 29.10 ב־21.30

בעל שימושי מאוד, ו' 30.10 ב־21.00

גורל וליני – ג'יני רבין שרה גרשווין ו' 30.10 ב־21.30

ערב עם הזמר דני ליטאי ו' 30.10 ב־23.45

ההרפתקה המופלאה לילדים שבת 31.10 ב־11.30

"צבעונים, את, אלה, צבעונים" ערב שירים רוסיים בעברית בהדרכת רפי פסחזון, בהשתתפות הקהל ואמנים אורחים מוצ"ש 31.10 ב־21.00

בלוז לחופש הגדול כל ערב ב־23.15, ו' גם ב־14.30, הקרנות נוספות הערב 27.10 ב־21.30

חניון מרווח צמוד לתיאטרון
ויצמן 34 כיכר המדינה תל־אביב
טל הקופה: 216653, 257966

ישראכרט

הועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו"

מודעה לפי סעיף 149
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

נמסרת בזאת הודעה כי הוגשה בקשה ★ להקלה 412 לועדה המקומית לתכנון ובניה "אונו".

המבקש: ד"ר פלי ליברמן
המקום: קרית אונו, רחוב הרצל 20 גוש 6494 חלקה 255.
מהות הבקשה: בניית בית כנורים תוך הגדלת שטח הבניה עד 6% מעל המותר סטיה של 10% בקו בנין צדדי (מבניה לביתן הגבהת הגג תיצול החלל לעליית גג.

כל הרואה עצמו נפגע ע"י בקשה זו רשאי להגיש את התנגדותו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו למשרדי הועדה הנ"ל שבכתובתה:
המועצה המקומית קרית אונו.
25.10.87 ★ מחק את המיותר.

יואל פרנקל – יו"ר הועדה לתכנון ולבניה "אונו".

דירות

וילות ובתים

קבוצת קציני חיל האויר מתארגנת לבניית שכונת וילות בגן-יבנה, בדבר פרטים: 08-536474 בע"ר רב לאבי (30215)

בפ"ת בבפרגנים קוטג' יוקרה +משפחת 5 חדרי שינה 03-906132 03-9234803 (29811) 03-9224503

דירות למכירה

ת"א - יפו

שקט, מפוארים בקריית-תקווה ... (27994)

בהרצליה פיתוח, בית מגורים, מיקום מ' לגולה. 450 בנוי, 300 קרקע מהבעלים 052-570410 (12853) 052-757240

בהרצליה פיתוח ... וילה מפוארת ... (26489) 052-570970

לוינ-ל.פ. לגאה בהר דמות 2 קוטג' 5+ דר חדר על גג, מודאג 14 בתיים עשרות החלפה (30100)

"פרל בונים קלנים" בבנין הגבוה ברחובקלי בצפון ת"א מוגד ו' 3 חדרים להתקשר: 03-597344, 03-867690, 03-588555 בין 09.00-16.00 (2'095)

דירות למכירה

פנטהאוז יקרתי בנוה-אביבים 200 מ"ר במפלס אחד, מירב השיכלולים מיזוג, חימום וקירור "דירות-אביב" 03-541201 מלד"ן (28709)

ת"א - יפו

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

בשיכון-ל' דירה אחרונה לאכלוס מיידי 5 חדרים רח' לוי-אשכול 40. לפרטים: חברת "אביב" (22669) 03-7512203

במגדל אשדר ארלוזורוב פינת דרך-חיפה דירות פאר 2, 3, 4 ו-5 חדרים סטנדרט גבוה בצפון העיר בואו לבקר בדירה לדוגמא 03-245375 (20263)

דירות למכירה 3-3½ חדרים

במגדל אשדר ארלוזורוב פינת דרך-חיפה דירות פאר 2, 3, 4 ו-5 חדרים סטנדרט גבוה בצפון העיר בואו לבקר בדירה לדוגמא 03-245375 (20271)

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 1-1½ חדרים

במגדל-דיזנגוף 2 חדרים קומה 20, דרום-מזרח, כל התוספות למסירה מיידית 03-221417 (22885) 03-232536

דירות למכירה 1-1½ חדרים

רמת גן

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

ר"ג 5 מפוארת ק"ב +דוד"ש +טלפון 03-914793 (20168)

במגדל דיזנגוף ק"24 דירה יוקרתית ... 03-281145-8 (27680)

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 2-2½ חדרים

חולון - בת-ים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

פנטהאוז יקרתי בנוה-אביבים 200 מ"ר במפלס אחד, מירב השיכלולים מיזוג, חימום וקירור "דירות-אביב" 03-5412019 מלד"ן (26897)

בחולון בזלמן-ארן בבניה 4 פינתית +מרפסות ק"א (אפשרות למשכנתא) 03-843061 (17868)

דירות גג

ביקוש דירות

דירות בשכ"ה

בהרצליה של "אור-דן" בהרצליה הצעירה שכונה יוקרתית חדשה דירות 5 חדרים מפוארות ופנטהאוזים. מדירה מיוחדים לתקופה מוגבלת. לקבלת פרטים: 052-52696 משרד המכירות באתר פתוח בימים: א, ב, ד, ה, בין השעות 10.15-14.00 המשך הריקבא הרצליה הצעירה (26462)

דירות למכירה 1-1½ חדרים

דירות למכירה 2-2½ חדרים

דירות למכירה 3-3½ חדרים

דירות למכירה 4 חדרים ויותר

דירות מרוהטות

דירות בתי מלון

עסקים

לדגל נסיעה למסירה מכון קוסמטיקה מפואר בפ"ת בהזדמנות בערב (19085) 03-9330263

דרוש מבנה תעשייתי ב' גוש-דן 200 מ"ר בק"ק לתצוגת ציוד הנדסי 04-333302 לאיציק (17851)

מגרשים

למשקיעים דרושים מגרשים בכסף/קומבינציה בראשל"צ ת"א "סיון נכסים והשקעות" (29638) 03-941352

למכירה זכות לשתי מסעדות באילת כולל ציוד 03-9221585 (17474) 03-9234582

מחסנים

בגן-יבנה במרכז לבניה מיידית לוילות 17,200 דולר +מע"מ, 2000 במזומן והיתרה במשכנתא, במשרד: 08-574335 בערב: 08-574823 (27588) 08-574587

אולמות

חנויות

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ"א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

ל"מיזמי" דרוש מנהל מסעדה עם נסיון מקצועי של 3 שנים +מנהלי משמרות 03-496115 (22827)

עובדות יצור באלקטרוניקה רצוי בוגרות מגמת אלקטרוניקה, תנאים טובים "א.ו.ת" 03-371470 03-371465 (22781)

משרדים

פועלי יצור ותעשיה, לעבודה מיידית, תנאים טובים "א.ו.ת" 371470 03-371465 (22759)

מסגרים מוסמכים, לעבודה מיידית לחולון, פ"ת ולוד תנאים טובים. "א.ו.ת" 03-371470 371465 (22749)

בשכ"ח 160 מ"ר הודקן פריסמן מסודרת 4+ טלפונים 03-222282 בין 9.00-14.30 (20079)

מבני תעשיה

בחולון, ראשל"צ ובת-ים "500" 3,000 מ"ר. "נ.ת.מ נכסים" (29666) 03-372169

להשכרה באזור התעשיה בבת-ים 3500 מ"ר חזית חובה סביב מבנה אספלט. בשטח מבנים ופסכות לעלה מ-500 מ"ר +חשמל ומים. פרטים בטלפון 03-588555, 03-867690 בין השעות 08.00-16.00, ובערב: 03-492738 (27103) 03-459608

אחראי מחלקה בסופרמרקט גדול באזור הרצליה "א.כ.א" (22583) 03-282487

דרוש 1500-2000 מ"ר באזור המרכז לחברת פלסטיקס בלעדי רשף נכסים טלפון (25565) 03-5742777

שליח +רשיון ב' ורשיון קטנוע, למשרה מלאה בתנאים טובים "א.ו.ת" (18662) 03-371470

אחראי במחלקת ביקורת איכות מיכנית נסיון מובהק מעל 5 שנים בתעשיה עתירת ידע, לפני על מתקדם במרכז 5 ימי עבודה הסעות +ארוחות "חבר" שירותי כוח אדם המחלקה הטכנית (18611) 03-221214-5

מקדמי/ות מכירות בעלי הופעה ובושר ביטוי עד גיל 27 בתנאי שכר קבר עים ומפתים 812193 (18563)

דרושים/ות סדרנים יזמות לחברת שיווק גדולה באזור המרכז +רכב אזובנים אזנבוע טלפון (17908) 9610874-5

אחראי מחלקה בסופרמרקט

לעבודה ליד מכונה ...

עובדי ייצור רצוי יוצאי צה"ל +פרופיל גבוה ודרשון מהיגה לעבודות זמניות וקבועות למפעלים בת"א, ראשל"צ, ר"ג, פ"ת, ובתיים (17551) 03-286111

בלחימות/מרכיבות מגרות למפעלים בפ"ת, ר"ג, וחולון. (שכר גבוה, הסעות וארוחות) (17535) 03-286111

מאבטחים החל 1.85 למשימות אבטחה לוזי ואירועים 03-441591 (17503)

קופאים/ות לרשתות שיווק לאזורים ת"א, ומת-אביב, ר"ג, בתיים (17514) 03-286111

מאבטחים החל 1.85 למשימות אבטחה, לוזי ואירועים 03-441591 (17408)

למפעל והיושם דרושים נערים לעבודות כלליות (17391) 03-379588

למפעל להיושים דרושים עובדים כלליים עם ידע בריתוך CO2 +נסיון 03-379588 (17384)

פקידים/ות

כתבנית עברית אנגלית מעולה, תנאים מצויינים 03-371465 "א.ו.ת" (22725) 371470

כתבניה עברית +עיבוד הבלילים וורדביל, הנאים טובים "א.ו.ת" 371470 03-371465 (22724)

ל"א.ו.ת" דרושה: 1. מזכירה מחלקת יצוא, אנגלית טובה 2. מזכירה עברית +עיבוד תמלילים. מנוסות תנאים טובים 03-371465 (22719) 371470

לבינו מחשבים דרושה פקידה בעשרה מלאה למחלקת יבוא אנגלית חובה ורצוי נסיון מקום עבודה: תל-אביב (22720) 03-9229541

מזכירות מנוסות עברית ואנגלית/ עברית למשרות מלאות וחלקיות לעבודות קבועות וזמניות "א.כ.א" 03-287817 (22588)

למשרד פרסום פקידה עצמאית ודינמית נסיון 5 שנים לפחות +הדפסה טובה א'-ה' 0800-19.00 שישי 0800-13.00 03-288938 (18498)

פקידה מנוסה הדפסה אנגלית עברית ידע בדו"ח קומנוטציה יבוא ויבואי עדיף עבר בע"מ הגדוד העברי 31 03-379492 (18474)

מזכירה לניהול משרד אנגלית שוטפת, ידע בעיבוד תמלילים לחברה גדולה בת"א (17496) 03-286111

דיילות למבצע פרסום לרשתות השיווק לאזורים: ת"א, ר"ג, פ"ת, חולון, בתיים, בראשל"צ, נס-ציונה, והרצליה (17470) 03-286111

פקידים/ות לבנק מידע ארצי אנגלית +ידיעת הארץ, מגורים בת"א 03-286111 (במשמרות) (17444)

עובדי מחשב

המשך הלוח בעמ' 11

هكذا من الاجيال

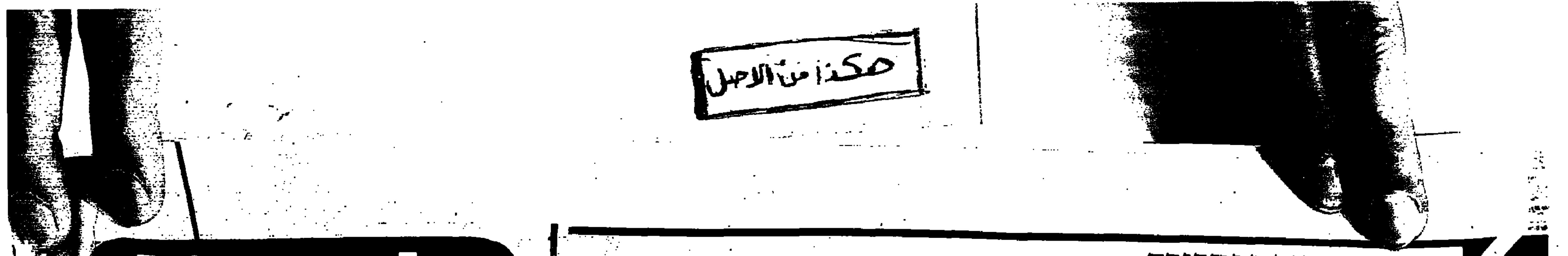

תעופה תיירות ותחבורה

בעריכת אריה ארד

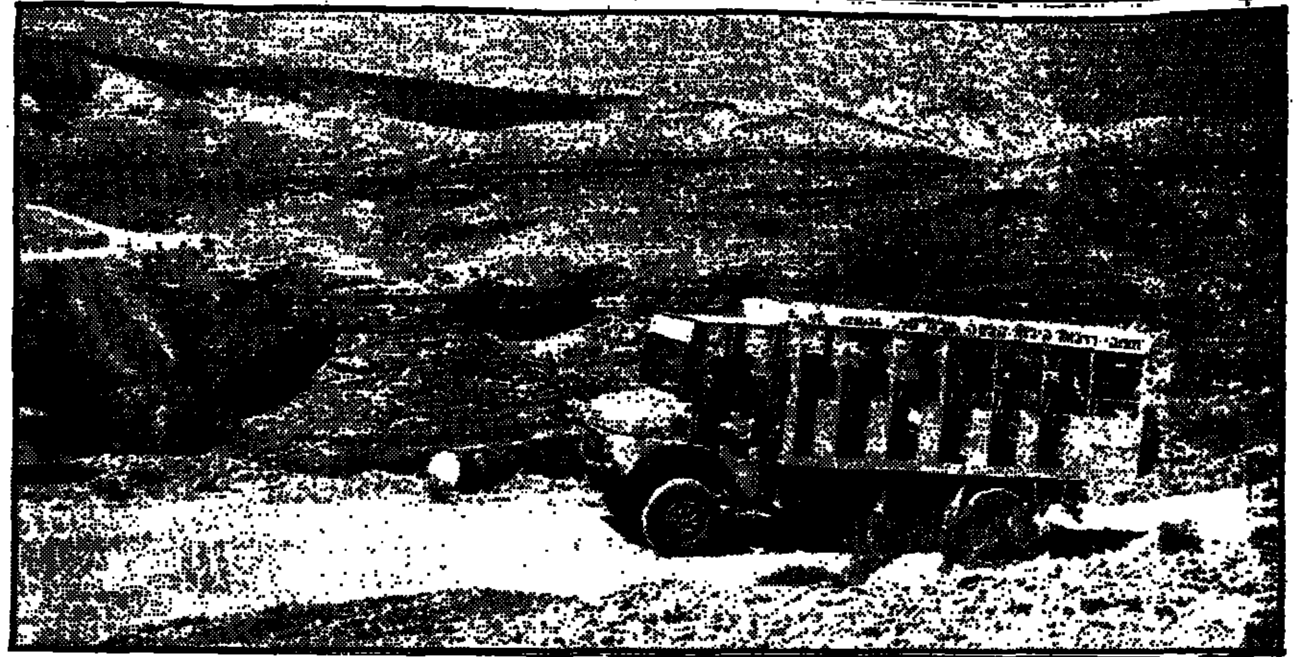

בית־ההארחה מצוקי־דרגות באזור ים־המלח הופעל באחרונה מרכז בין־לאומי לתיירות מדברית, המושכת במיוחד מבקרים מארה"ב, מדרום־אפריקה, מאוסטרליה, וממדינות מערב־אירופה. בית־ההארחה מציע סיורים לאתרים, שאליהם אפשר להגיע רק ברכב מיוחד (בתצלום) וכן הדרכה בגלישת צוקים, סנפלינג בלע"ז. הסיורים נערכים בהדרכת מורי־דרך מנוסים. בית־ההארחה מוקף באתרים מושכי עין ועניין. המחיר ליום טיול 46 שקל ליחיד. מחיר זה כולל הסעה, הדרכה וארוחות צהריים. בית־ההארחה מצוי חמישה ק"מ ממזרח לים־המלח ובו 48 חדרים ממוזגים עם שירותים צמודים. דויד מושיוב

שנה טובה: 1.4 מיליון תיירים מכניסים 1.25 מיליארד דולר

מאת דויד מושיוב

,,200 אלף תיירים עשויים לבוא השנה מגרמניה, בהשוואה ל־150 אלף בשנה שעברה, גידול של 33 אחוז. גרמניה היא ארץ המקור האירופית הגדולה ביותר של תיירות לישראל.

תחזית זו מבוססת על נתונים שבעת החודשים הראשונים של השנה, שבהם הגיעו מגרמניה 134 אלף תיירים, גידול של 30 אחוז. ארץ המקור השניה בגודלה היא צרפת שממנה באו באותה תקופה 96 אלף תיירים, גידול של 16 אחוז. אחר כך באה בריטניה, שממנה באו 86 אלף תיירים, גידול בשיעור 15 אחוז.

הגידול במספר התיירים מגרמניה התבטא גם בגידול של 20 אחוז במספר נוסעי חברת־התעופה הגרמנית "לופטהנזה" בקו הישראלי. "לופטהנזה" מטיסה יותר ממחצית הנוסעים בקו הישראלי. מעריכים, שכל תייר גרמני מוציא בארץ 1,000 מארק ובהנחה זו תגיע ההכנסה מהם השנה ל־200 מיליון מארק, כ־100 מיליון דולר.

משרד־התיירות מעריך, כי השנה יגיע המספר הכולל של תיירי־החוץ בארץ ל־1.4 מיליון איש וההכנסה מהם תגיע ל־1.25 מיליארד דולר. מצפים, כי בשנת ה־40 למדינה יעלה מספר התיירים אף על השיא הזה.

מחצית התיירים - נוצרים

מחצית התיירים הבאים לארץ הם נוצרים, מגלה סקר שנערך בקהילה הכנסיה לישראל. 35 אחוז מכלל הנוצרים הבאים לארץ הם צליינים. 15 אחוז מהתיירים הנוצרים לנים באכסניות דתיות שליד הכנסיות השונות, אולם 85 אחוז האחרים מתאכסנים בבתי־מלון.

הפוטנציאל של הצליינות הנוצרית לישראל הוא של מאות מיליוני אנשים, אך ישראל לוקחת רק פירורים ממנו. אין נוסחת קסם למשיכת הצליינים לארץ. אילו ביקר כאן האפיפיור, או לפחות המליץ בפני הקהילה הנוצרית לעלות לרגל למקומות הקדושים, היה הדבר מדרבן את הצליינות. משום כך תולים תקוות בדברי האפיפיור בארה"ב על כוונתו לבקר בישראל. אם תצא הבטחתו אל הפועל, עשוי הדבר לעורר גל צליינות נוצרית לארץ.

אולם בין אם יבוא האפיפיור לארץ ובין שלא יבוא, על גורמי התיירות להמשיך בחתירתם להגדיל את הצליינות. יש מדינות, כמו הודו ויפאן, שבהן אוכלוסיה נוצרית גדולה. על גורמי התיירות הישראליים להגיע אל הנוצרים בכל חלקי תבל, גם למקומות הרחוקים ביותר. כל זה מחייב תיכנון נאות של פעולות הסברה ופרסום, הכנת חבילות מושכות לצליינים ופעולה נמרצת בקרב הגורמים המתאימים בארצות השונות.

"החוויה הירושלמית"

חצי מיליון דולר הושקעו באחרונה בפרוייקט הקרוי "הולילנד אדוונטשר", שיפתח בקרוב בבית ימק"א בירושלים.

במסגרת הפרוייקט יוצגו מופעי מולטימדיה על תולדות עם ישראל ועל תולדות הנצרות בהסתמך על אתרים בירושלים ובארץ כולה.

לאילת באוקטובר

חברת "ארקיע" פועלת לעידוד התיירות לאילת החודש, הנחשב לעונת־שפל בעיר.

החברה מציעה חבילות־נופש מוזלות, הכוללות טיסה ואירוח. חבילות אמצע השבוע כוללות גם בילויים שונים באילת.

אנדרטת ראול ואלנברג בבודאפשט

בבירת הונגריה נחנכה באחרונה אנדרטה לזכרו של ראול ואלנברג, ששימש במלחמת־העולם השניה קונסול שוודיה בבודאפשט ופעל להצלתם של מאות אלפי יהודים.

האנדרטה נכללת בין האתרים, שבהם ממליצים לבקר סוכני־נסיעות בפני ישראלים היוצאים להונגריה.

"החורף היפה"

חברות "אל־על" ו"נתור" מציעות לקראת החורף חבילות הקרויות "החורף היפה" באירופה ובארה"ב.

החבילות כוללות סוגי בילוי שונים תוך ניצול היתרונות של תיירות בעונת־שפל. החבילות מוצעות עד סוף מארס.

מבט מהדנובה: העיירה האוסטרית דירנשטיין.

האוסטרים חודרים לשווקים חדשים

מאת אריה ארד

מסתבר שהתייר העברי מפריד לחלוטין בין פוליטיקה ובין נופש. יכולה הממשלה להטיל סנקציות על פרטוריה ככל שתחפץ, התיירות מישראל לדרום־אפריקה גדלה השנה ב־20 אחוז. מדינות מזרח־אירופה יכולות לומר ככל שיעלה על רוחן; אם רק יתנו אשרות לישראלים, הם יבקרו בה ללא כל מעצורים. יכולים האוסטרים לבחור להם ארכי־נאצי לנשיא, יכולה ירושלים לצמצם את רמת היחסים הדיפלומטיים עם וינה ככל שתחפץ, יכולים העתונים לדווח על התעוררות אנטישמיות עד צאת נשמתם - התייר העברי יסע לשם באין מפריע. כלומר יש הפרדה גמורה לא רק בין יחסים מדיניים ותיירות, אלא גם בין השקפת־עולם ותיירות. האם זו קהות חושים לאומית?

לי נדמה, שהתשובה הנכונה מתחלקת לשני חלקים. מצד אחד יש לתייר הישראלי אינטרסים מעבר למצב המדיני והוא לא יתן, שיבלבלו אותו בכגון דא. מאידך, הוא רוצה "להיות שם" כדי לקבוע את עמדתו שלו "לגביהם". בתערובת בין שתיים אלה מצוי ההסבר לגידול בתיירות הישראלית למיני מקומות, שהאדונים בירושלים היו מעדיפים שהישראלים לא יבקרו בהם. מה גם, שהאדונים בירושלים מטיפים רק לזולתם לשתות מים, אך בעצמם שותים שמפניה.

אוסטריה משקפת יפה את התערובת הזאת של אינטרסים וסקרנות אמיתית והישראלי לא רק שאינו מדיר רגליו מאדמתה, אלא, אם לשפוט על־פי התפתחות עסקיה של חברת־התעופה האוסטרית, אף מגביר את ביקוריו שם. השנה גדל מספר נוסעיה של חברה זו ב־50 אחוז וגם משך שהייתם של ישראלים בארצו של ולדהיים התארך. התפוסה בקו הישראלי עולה על 70 אחוז. במשך הקיץ תיגברה החברה את הקו ב־22 טיסות מיוחדות, לרוב בטיסות־לילה.

גשר למזרח־אירופה

אוסטריה היא ארץ זולה בהשוואה למדינות מערביות אחרות, והשהיה בה נעימה. 7 מיליון האוסטרים מעניקים שירות יוצא דופן באיכותו ל־15 מיליון התיירים המגיעים אליהם ולא יעלה על דעתם להבחין בין תייר לתייר. הם פשוט מתפרנסים מהעניין הזה. לבד מהיותה ארץ תיירות לעצמה, נבנתה אוסטריה כגשר בין מזרח ומערב ושומרת בקפדנות על מעמדה זה. חברת־התעופה שלה מקיימת טיסות לכל בירה מזרח־אירופית ודואגת להשיג לנוסעיה אשרות־כניסה לכל אחת מהן. הישראלי יכול להגיש למשרדי החברה בארץ את דרכונו וכעבור שבוע הוא יוחזר לו עם האשרה. בשנים שבהן מתקיים הסדר זה, לא אירעה אפילו תקלה אחת לדרכוני הישראלים.

חברת־התעופה האוסטרית מציעה את הרכב השכור הזול ביותר ומי שרוצה, יכול לנסוע ברכב זה גם להונגריה וליוגוסלאויה. אפשר להזמין באמצעות החברה מקומות לינה במחירים נוחים לא רק באוסטריה, אלא גם במדינות הגוש המזרחי. כלומר, הטיולים המאורגנים לגוש המזרחי (שהטובים בהם מוצעים על־ידי החברה הספרדית "מליה") איבדו את הבלבדיות ועתה יכולה החברה האוסטרית לדאוג גם לטיולים אינדיווידואליים.

מדינות הגוש הקומוניסטי, בראשן הונגריה ויוגוסלאויה, מושכות כיום לא רק את יוצאי מדינות אלה, המבקשים לבקר בנופי ילדות ולהשתטח על קברי אבות, אלא גם את התייר הסתמי, המבקש יעד חדש וזול. חברת־התעופה האוסטרית בנויה יותר מכל חברה אחרת לענות על הביקוש הזה.

גם לניו־יורק ולטוקיו

חברת־התעופה האוסטרית הקטנה היא אחת הרווחיות באירופה והקו הישראלי שלה הוא הפנינה שבכתר. בזמן שכמעט כל החברות הזרות מתלוננות על רווחיות נמוכה בקו, נחשב הסניף הישראלי של החברה האוסטרית לאחד מחמשת הטובים בה ומנהלו, אלי מסר שלנו, נחשב בוינה לילד־פלא. החברה בנויה על 17 מטוסי "די.סי. 9" בצירוף לדגמיהם ורק עתה תגוון את הצי שלה בשני מטוסי "אירבוס 300" ארוכי־טווח כדי לפתוח את הקווים לניו־יורק ולטוקיו באביב הקרוב.

פתיחת שני קווים אלה היא חריגה ראשונה של החברה מעבר לתחומי אירופה והדבר נעשה במעט בלית ברירה. למרבה ההפתעה, רק שתי חברות מקיימות כיום טיסה ישירה בין וינה וניו־יורק: "טארום" הרומנית ו"עאליה" הירדנית. הדרך מארה"ב לאוסטריה ובחזרה עוברת באחד מנמלי־התעופה האירופיים האחרים, בראש וראשונה דרך מינכן או פרנקפורט. דבר זה מרגיל את הנוסע לטוס באחת החברות האירופיות האחרות, לא באוסטרית, ו"לופטהנזה" מורידה את השמנת. סקר מעיד, שנפח התנועה בין וינה וניו־יורק משתווה לתנועה שבין וינה ומינכן.

האוסטרים הולכים בקטנות. הם רוכשים "אירבוס 300" ארוך־טווח ובו פחות מ־200 מושבים ויקיימו בשלב ראשון חמש טיסות שבועיות בקו הטרנס־אטלנטי הבלתי רווחי לכל הדעות. הם בונים אותו על השוק המקומי ובשלב זה ספק אם ינסו לשווק לטיסות־המשך, למשל לישראל או ממנה. אבל זה עשוי להיות הצעד הבא.

"אירבוס" שני יבצע את הטיסות לטוקיו עם חניית־ביניים במוסקה. קו זה עשוי לעניין את הנוסע הישראלי, הנודר מטיסה בשמי מדינות ערב. פתיחת הקו לטוקיו, בניגוד לקו הטרנס־אטלנטי, עולה בקנה אחד עם גישתן של החברות האירופיות. אלה רואות בקוים למזרח הרחוק את "שדה הציד" העתידי שלהן והן מתחרות ביניהן בפתיחת קוים מושכים בנתיבים שונים. להמחשה בלבד, בעצם הימים האלה הודיעה חברת־התעופה הסקנדינאית "ס.א.ס." על פתיחת ה"טוקיו אקספרס" מתל־אביב, בחינת "הדרך המהירה ביותר ליפאן". "האקספרס" יוצא כל יום ג' בשעה 10.15 מנמל בן־גוריון ולאחר המתנה של פחות משעתיים ממשיכה לטוקיו, שם היא נוחתת למחרת היום בשעה 9.10 בבוקר, לפי שעון מקומי, טיסה בת 15 שעות. כל החברות המגיעות לישראל, וגם כאלה שאינן מגיעות לכאן, כמו "קניידיאן אינטרנשונל" ("סי.פי." לשעבר), מציעות טיסות־המשך למזרח הרחוק בנתיבים שאינם עוברים בשמי מדינות־ערב.

גם "אל־על" בודקת מפעם לפעם את יכולתה לחזור לשוק הזה המתפתח במהירות: לפי שעה הדבר חסר תוחלת. המוביל הישראלי יצטרך לטוס שש שעות יותר ממתחריו, שכן יהיה עליו לעקוף לא רק את מדינות ערב אלא גם את ברה"מ, בלי שיוכל לגבות אגורה אחת נוספת. לאוסטרים כמובן אין הקשיים הללו הם מצטרפים למירוץ למזרח הרחוק. כך, בהדרגה, הם עשויים ליהפך בעשור הבא מחברת־תעופה אירופית לחברה בין־יבשתית. לנוסע העברי, וגם לגורמי התיירות בישראל, ראוי לעקוב גם אחרי ההתפתחות הזאת.

הפגיעה בעדית היתה קטלנית

מאת מעוז חביב

בימים אלה שוב שמעה הממשלה דו"ח על הקטל הנורא בדרכים. ראש הממשלה הכריז שיש להחמיר בענשיהם של נהגים דורסניים! אכן... באותו יום עצמו, נערכה הישיבה הראשונה בבית המשפט ברחובות, בנושא הארכת שלילת הרשיון שכטרם משפט, לנהג שדרס למוות את בתנו, עדית, בת ה־18½, לפני שלושה חודשים. לא היינו בישיבה. הורים ששיכלו את בניהם – הבהר לנו מכל כיוון – אינם אורחים רצויים במעמדים אלה.

עדית, שהיתה בת נפלאה ושומרת כל חוק, נדרסה למוות בעמדה בשולי הכביש, במרחק של למעלה ממטר ממנו, מרחק בטוח לכל הדעות, ברדכה מבית ספרה הביתה, בתום בחינת הבגרות בתנ"ך, ב־16.6.87. היא נדרסה על ידי "קוסם" רחובותי, שלפי עדויות (כולל עדותו), חתך מכביש ראשי בו נסע – שמאלה, לעבר כביש קיצור לרחובות (דרך קבוצת שילר), וכדי שלא להעצר בצומת ולחכות, כנדרש, עד שתעבורנה המכוניות הבאות ממול ותתפנה הדרך לפניה שמאלה, מיהר לשוליים שבשמאל הכביש עשרות מטרים ספורים, בטרם הגיעו אל הצומת. הוא פגע בבתנו בנסעו במהירות גבוהה כנגד כיוון התנועה ומשמאל לה. הפגיעה במהירות בה נסע היתה קטלנית. בתנו, שנפגעה בעוצמה ברגלה, נזרקה על השמשה שנשברה מעוצמת הפגיעה, הועפה למרחק 14 מטר קדימה, אל כביש הקיצור אליו רצה להגיע, ונהרגה במקום. לנהג נדרשו עוד עשרות מטרים לאחר מכן כדי לעצור, תוך שהוא חוצה בצורה עיוורת ובלתי מבוקרת את הכביש אליו רצה לפנות, וגורם לנהגים בכביש, מולו, לעצור בבהלה.

בתנו עמדה במקום עם חברתה מילדות, שבנס גדול ניצלה ממוות גם היא, כשנזרקה תוך חבטת פגיעת הנהג הדורסן בבתנו, הצידה ממסלול נסיעתו. היא חזתה את התאונה הקשה, אך לא ראתה את הנהג בבואו, כיוון ששתיהן, כך סיפרה, ראו את אותה מכונית עוד מרחוק, נוסעת במסלול המרוחק מהן, הבינו שלא תוכלנה להספיק לחצות את הכביש לפני שתעבור, ראו שלאחריה, תגענה ותחלופנה מכוניות הבאות מן הצד שכנגד – וחיכו לעבור. הן לא יכלו לשער בדמיונן הפרוע ביותר שאותה מכונית תגיח לפתע – עליהן.

כיד בהגיעי לביה"ח קפלן, לשם נלקחה הבת, ביקש ממני חוקר המשטרה לאפשר נתיחת הגופה, כדי שתהיינה הוכחות מוצקות לכך שעמדה באותו מקום. שכן, אמר, פרטי התאונה מתוארים למשטרה, היו עדים לתאונה, ורק הנהג אינו דובר אמת. לפיכך, הסכמנו, רעייתי ואני לנתיחה. בשיחת טלפון מאוחר יותר אמר לי, שמשך 16 שנות עבודתו, לא נתקל בתאונה שכזו, מבחינת חומרת המעשה.

עתה, שואלים אותנו רבים – וכה עם הנהג? מה עושה האם הוא "יושב"? ובכאן, כיפין כיפין; הולך ומסתבר לנו האבסורד הגדול. במדינת ישראל, שלכאורה הכריזה מלחמה נחרצת בתאונות הדרכים, בבואה לדון את הנהגים הדורסניים, משתנים שיקוליה. בתי המשפט נמצאים, כמסתבר, במגרש אחר. כאן השיקולים הם: "איך לא לסרבל משפט". "איך לסיים מהר מבלי להכנס להליך מייגע של שמיעת עדים," וכו'. לכן, מסתפקים – ומעוניינים להגיע "לעיסקת טיעון", אותן ניתן לסיים בפגישה אחת בבית המשפט, והסכמה על עיסקת טיעון מתבססת באופן הגיוני, על סעיפי האשמה קלים יותר (בסמכותינו) מראש. התוצאה היא כמובן, עונש מינימאלי, מגוחך ובלתי מרתיע, גם אם נסיבות הפגיעה וההריגה הן כל כך זלזול פרוע בחוק, במסויימות אורחות מינימאלית ובחיי אדם.

כדי ללמוד זאת, היה עלינו, כהורים, לעמול קשה. כי ההריגה, בני־משפחה, מהורים כאן מסרד, מסתבר, וככל שיודחקו מהתמונה – כך טוב.

וכך, את האישור לנתיחה – נתנו, אך מכאן והלאה – "הכושי עשה את שלו". את תוצאות הנתיחה, אין אנו רשאים לקבל, אלא המשטרה. והמשטרה – העבירה את התיק לפרקליטות, והפרקליטות – מה פתאום שתודיע להורים? הרי זה משפט המדינה... שעל כן, "רצוי" גם שלא נגיע למשפט, שהרי לפי החוק, אין לנו צד בו (...) וכך, מעצם העברת הדיון לבית משפט "שלום" ולא "מחוזי", יכולים אנו לשער שגם בתאונת ההריגה של בתנו, לא תדרוש הפרקליטות להעמיד את הנהג הדורסן לדין על סמך סעיף הרשלנות החמור בחוק, כדי שלא "לסרבל", ושוב, יצא נהג בעונש קל, והמשפט יסתיים במהירות לשביעות רצון המעורבים... ובכן, צא ולמד – אתה נהג שממהר? אינך מציית לחוק? מסכן נהגים הולכי רגל. אף פגעת? אף הרגת בשל כך? לא נורא... גם אם ראש ממשלתך יכריז שיש להחמיר בענשך, אתה יכול לסמוך על "המערכת" שתוציא אותך בזול, ואחר כך, תוכל לחזור ולהמשיך למהר בדרכים... וכך, הורגים אנשים, והורגים את הצדק והורגים את ה"מלחמה בתאונות" ועולם כמנהגו נוהג...

הלוח הכללי

ציון
חברה לבטוח בע"מ
דרושים
במשרה בתל־אביב
1. פקיד/ת תביעות
הכישורים הנדרשים:
● נסיון בטיפול בתביעות בנושאי הרכוש והרכב.
● בוגר/ת המכון לביטוח – יתרון.
2. שמאי רכב
הכישורים הנדרשים:
● שמאי רכב מוסמך, בעל רשיון משרד התחבורה.
● ותק של 3 שנים כשמאי.
3. פקיד/ה ביטוחי חיים
הבקיא/ה בגבייה, שינויים ותביעות, רצוי בוגר/ת המכון לביטוח, נסיון של שנתיים, לפחות.
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב־יד, תוך צירוף קורות חיים, לת.ד. 1425 תל־אביב, 61013, או לטלפון: 03-646231/5, לאהבה.

למחלקת ביטוח חיים
דרושים/ות
1. פקידים/ות שינויים
בעלי ידע ונסיון קודם.
2. פקידים/ות
בעלי השכלה תיכונית, עדיפות לאקדמאים.
נא לפנות לטל: 03-627738
כלל חברה לביטוח בע"מ

לקורס טייס ריסוס חקלאי
דרושים מועמדים
א. עד גיל 30
ב. בעלי רשיון טייס מסחרי.
לפנות עד 6.11.87 לעל־ניר (כימי־אור) ש.ת. הרצליה בין השעות 10.00—14.00 בצירוף תולדות חיים לצורך הרשמה.

למחלקת מפעלים, תעשיות וחברות
דרוש/ה
מנהל/ת צוות
הכישורים הנדרשים:
★ נסיון וידע רחב בביטוח
★ כושר ניהול ואיתור מעולים
★ יכולת לנהל מו"מ
★ מסודר, דייקן, אחראי, היכול לעמוד במצבי לחץ
★ רשיון נהיגה
★ גילאי 25־40
למתאים/מה מוצעת עבודה בחברה ובמחלקה דינמית ומפותחת, יחסי עבודה מעולים, רב צמוד ותנאים טובים.
נא לפנות לת"ד 326 ת"א, עבור מר אמיר לורוביץ ולצרף על גבי גליון נייר חלק קורות חיים, השכלה ונסיון
כלל חברה לביטוח בע"מ

NCR
י.א. מיסוך ובניו בע"מ
לסניפנו בירושלים
דרושה פקידה
הכישורים הדרושים:
★ נסיון בפקידות כללית.
★ שליטה בכתבנות עברית ובעיבוד תמלילים.
★ ידע בכתבנות אנגלית.
נא לפנות בכתב יד בציון קורות חיים ל־NCR – י.א. מיסוך ובניו בע"מ ת.ד. 11027 ת"א, 63143, מס. משרה 42־3
הקדם את המחר עם מחשב NCR

לחברה למדידות
דרושים
מודדים
03-339415/6

אפריקה
ייזום ופיתוח קשרים מסחריים, הרחבת ייצור ושיווק קיים. אנגלית חובה.
לפנות בכתב יד עם פרטים אישיים ת.ד. 11533 תל־אביב 61112, עבור "אפריקה".

למוסד ציבורי
דרוש/ה
עובד/ת סוציאלי/ת
שני שליש משרה לפרוייקט טיפולי לנערות במרכז הארץ
בדבר פרטים נא להתקשר לגב' שרית גמליאל עבודה 03-425403 בית 03-361756

מהנדסים — הנדסאים
למשרד הנדסה בתנופה דרושים בעלי נסיון באזור המרכז.
מהנדס לעבודות ביוב ● מהנדס כבישים ותשתיות ● הנדסאי מבנה לפקח בעבודות.
03-726115 בלילה ולא ביום טל.

למשרד שמאים
דרושים
★ שמאי אלמנטרי (בעל נסיון)
★ שמאי אלמנטרי להתמחות
טלפונים 03-288359 03-282422

למפעל מתכתי בפתח תקוה
דרוש/ה
מהנדס/ת ייצור
בוגר/ת שנקר
נסיון לא הכרחי
להתקשר ליורם 03-9348277 בערב 03-480587

המחלקה הטכנית
חבר
■ עובדי/ות ייצור לאחר שרות צבאי מלא, פרופיל 97 פלוס להרכבות מכניות למפעל בשחוני במרכז.
■ מלחימות/מחווטות מנוסות לאחר שרות צבאי, נסיון מעל שנתיים למפעל בשחוני במרכז.
■ מרכיבים/ות למעגלים מודפסים, נסיון מעל שנתיים למפעל בשחוני במרכז.
■ כרסמים קונבנציונליים לעבודות גדולות למפעל בשחוני.
■ נהג סמיטריילר נסיון מעל שנתיים - בגוש דן.
■ משחזן מעולה לעגולה או שטוחה לאזור חולון.
■ חשמלאי תעשיה מוסמך למפעל בגוש דן.
■ רתכי צנרת/שריון למפעלים בגוש דן.
לעבוד בחבר · להרגיש בבית

המחלקה המשרדית
חבר
■ מזכירות/כתבניות 2 לשונות מנוסות + הדפסה בשתי השפות, מיידית - שכר גבוה.
■ כתבניות למעבד תמלילים WORDMILL מנוסות (רצוי ידע בהדפסת מאזנים) - מיידית, אפשרות לשעות גמישות.
■ כתבניות עברית/אנגלית למעבד תמלילים "אינשטיין" מנוסות - מיידית אפשרות לשעות גמישות.
■ כתבניות עברית מנוסות + הקשת טבלאות לעבודה מיידית.
לעבוד בחבר · להרגיש בבית

המחלקה הטכנית
חבר
■ מהנדס כימיה - נסיון מוכח בשטח הפלסטיקה.
■ מהנדס מכונות - לתפקיד מנהל טכני - נסיון בתכנון אחזקה ויעול - רצוי ידע במכונות אריזה.
■ מהנדס אלקטרוניקה - לתפקיד מנהל פתוח והנדסה למפעל מתקדם באזור המרכז.
לעבוד בחבר · להרגיש בבית

אם את/ה
יועץ/ת מס ו/או מנהל/ת חשבונות
המעוניין/ת להרחיב את עסקיך
אנו חברה פיננסית מבוססת בתנופה לקראת - 1988 מעוניינים בך לפרוייקט יחודי.
לקביעת פגישה, נא להתקשר עוד היום לטל. 03-229865, 03-292160.

[המשך הלוח מע"מ 9]

להפקת קורס מנהל/ת חשבונות סוג 2 יום/ערב. למשרה מלאה לפנות לרון או שמואל 2-3 (17752) 03-5103980

דרושה מנהל/ת חשבונות ... נסיון בהנהלת חשבונות. שעות עבודה ... שכר גבוה ... תנאים סוציאליים ... 12 ... 14.00 (17431) 03-2988

עוזרות ומטפלות

טכנאים הנדסאים

הנדסאי חשמל, רצוי נסיון בפקוד ובבקרה אפשרי במשמרות למפעלים בת"א, ר"ג וראשל"צ 03-286111 (17489)

טבחים — קונדיטורים

גזרים

שרטוט וגרפיקה

גזירה תפירה

עובדי דפוס

דרוש עובד לעבודה מעינות בהדפסת מדבקות עם רקע בדפוס, הדרכה תינתן לעובד המתאים (18407) 03-610312

"ניבה" דרושות: תופרות דוגמאות מנוסה, עוזרת ... (18610) 03-651

חשמל ואלקטרוניקה

לא.נ.ת" דרושים: 1. מלחימות/ מחווטות ב' נסות 2. מחווט UP ממסה 3. חווט WIRE מעגלים מודפסים +הלחמה. תנאים מצוינים 371470 03-371465 (22766)

לא.נ.ת" דרושים: 1. מכונאי אלקטרוניקה +רישיון ב' 2. עובדי מחסן תנאים טובים 371470 03-371465 (22738)

השמלאים מוסמכים ומנוסים לעבודה מיידית תנאים מצוינים "א.נ.ת" 371470 03-371465 (22751)

מבקר איכות ויזואלית באלקטרוניקה, תנאים מצוינים, "א.נ.ת" 03-371470 317465 (22744)

"לאבימודל" דרושים ... בעלי נסיון תנאים ... 831405 (17387)

אלקטרונאי מנוסה לעבודה מיידית תנאים טובים "א.נ.ת" 371470 03-371465 (22728)

הנהלת חשבונות

לא.נ.ת" דרושים: 1. ממוחשב. מוסמך נסיון בתעשיה ובהנה"ח מ' ממוחשבת 2. מנהח"ש 3 לעריכת מאזנים. הנהח"ש ממוחשבת 3. מנהח"ש מדופלם לראש מדור נסיון תעשייתי ובנהה"ש ממוחשבת 4. מנהח"ש 2/ 3 מנוסה תנאים טובים 371470 03-371465 (22735)

לא.נ.ת" מנהלת חשבונות סוג 2 לתפקיד מעניין ... לביצוע ... הנה"ח עבור ... 03-371928 (17896)

עוזר/ת למנהל/ת חשבונות סוג 3, נסיון 3 שנים לפחות בהנה"ח ממוחשבת 2. פקיד/ת שכר נסיון 3 שנים לפחות בהבנת שכר ממוחשב עדיפות בתעשיה. לפנות לסילבי מ-09.00 03-9226225 16.00 (17464)

עובדי יהלומים

מפעילי ציוד מכני

פועלים/ות

ל"דרנאל" עובדי ייצור לעבודה במשמרות פריפיל 72 ומעלה לתקופה ממושכת בתנאים מעולים גורדון 88 תל-אביב 240878, 245531, 222266 (17479)

עובדי נקיון

עובדי מתכת

חרש מקצועי נסיון 5 שנים בעבודות מדויקות בחולון שכר מצוין (17984) 03-372304

ספרים/ות

נהגים

עובדי מוסך

מחסנאים

ל"א.נ.ת" דרושים: 1. מחסנאי אלקטרוניקה +רישיון ב' 2. עובדי מחסן תנאים טובים 371470 03-371465 (22738)

שומרים

דרושים מאבטחים למשרה מלאה בעלי עבר ללא דופי עד גיל 50 המתאימים מצויינים למתאימים לטלפן משעה 8.00 03-336257 16.00 (22694)

שומרים צעירים לעבודות קבועות, מעניינות ומכניסות 03-441591 (17501)

שומרים צעירים לעבודות קבועות, מעניינות ומכניסות 03-441591 (17472)

מחסנאים עכשיים רצוי בוגרי קורס מנ"ה ידע בעבודה על מחשב חזון נסיון נהיגה למפעלים בראשל"צ ובחולון (17567) 03-286111

לדומנטקס דרוש עוזר מחסנאי +רשיון רכב הרמלגזה 03-5593236 (17314)

שדות אחיות

מוכרים/ות

שליחים

סוכנים — מקדמי מכירות

ל"גולן תקשורת" אנשי מכירות עם רכב 497969 03-499588 (17429)

מבעלי ...

למפעלים בהרצליה דרושים מחסנאי צבר נסיון קודם בניהול מערכות מלאי השכלה תיכונית שעות עבודה 15.00 - 06.00 (18507) 052-556666

אמריקאיות

ביקוש עבודה

מכוניות

מכוניות דיפלומטים לאספקה מיידית: מרצדס+ ב.מ.וו.+ אאודי+ אופל 1988 (אפשרות להחלפה ואשראי) 03-442832 03-447924 03-624797 (17862) 03-612999

ב.מ.וו.

אאודי

ג'יפים

דייהטסו

אוטוביאנקי

וולבו

בהזדמנות וולבו ספורט ... ג'י.אל. (2000) 1980 ... +מזגן +הגה ... +טסט חדשה להלוקין 03-857162 (18183) 03-657621

בהזדמנות וולבו די.אל. אוטומטית 1980+ הגה כח שנה פרטית צבע ... במצב מעולה (17409) 03-858102

אוסטין

אופל

ווקסהול

טלבוט

טנדרים

אלפא רומיאו

מסחריות

סוסיתא

סיאט

סיטרואן

פולקסווגן

מרצדס

סובארו

פורד

בהזדמנות סיירה 1600 ג'י.אל. אוטומטית סוף 1983 +מזגן +רדיו טייפ מטולת ראשונה 22.800 ש"ח 03-5032576 (18177)

בהזדמנות סובארו סוף 1982 /1300 5 +מזגן +רבבית ראשונה 12.800 ש"ח (18173) 03-845865

רנו

אופנועים וקטנועים

פיאט

פיז'ו

השכרת רכב

חלקי רכב ושמושים

מציעים למכירה

רוצים לקנות

רהיטים

מקררים

מכונות כתיבה

הלבשה והנעלה

כלי נגינה

הלוואות

טרקטורים

מכונות תפירה

ריפוי והדיה

פוליש ונקיון

ציוד תקשורת

מערכת טלפונים במחשבה בתנאים טובים 03-497969 03-499588 (17424)

ציפוי אמבטיות

שדוכים

בן זוג

הכרזות

המשך הלוח בעמ' 13

مكتز من الاحل

هكذا من الاصل

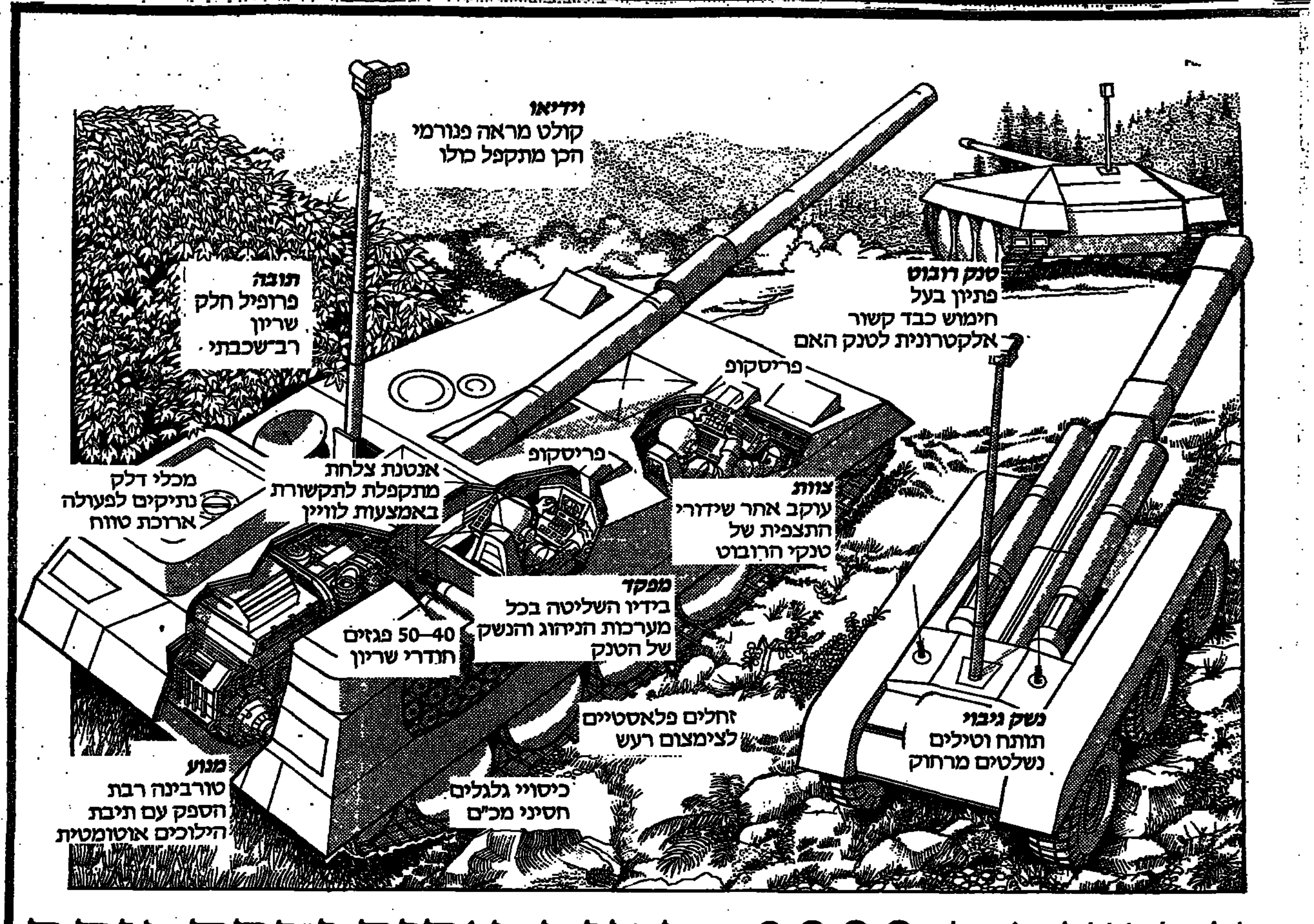

טנק שנת ה־2000 - נמוך, אכזר וחכם יותר

מאת טלי זליגנר

בצה"ל עוסקים באופן נמרץ ביותר בקידום גיבושה של תוכנית העבודה הרב־שנתית – עתה, שמתחילים להתבהר הנתונים החדשים שאחר ביטול פרוייקט ה„לביא". המתכננים מציבים את חודש דצמבר כקו הסיום לעיצוב תוכנית העבודה לשנה הבאה. אך בשל מהפכי החודשים האחרונים יידרש זמן נוסף עד שיובהרו היקפי תוכניות הפיתוח והייצור ארוכי הטווח של מרכיבי בניין הכוח למה שאוהבים לכנות „שדה הקרב העתידי". העיסוק בבעיות הבוערות מתערבב בצורכי הראיה למרחוק.

בשביל אירופה, שדה הקרב העתידי – זה עכשיו. הלוקסוס של לא להצטרך לענות על הצרכים והקשיים של היום־יום הבטחוני הוא המתיר לעסוק בעתיד, בלי להתחייב באימות התחזיות, בהנחה שגם העתיד לא יעמוד למבחן ההווה ולא תפרוץ שם מלחמה. באחד הגליונות האחרונים של „סאנדיי טיימס" מצאנו שרטוט דמיוני למחצה, מסתמך על מגמות עכשוויות של טנק העתיד בשדה המערכה האירופית. בתוך היכוח העידני כתמיד באירופה ובארה"ב על היקפי החימוש הגרעיני הנדרשים ועל אופיה של המלחמה הבאה – גרעינית או קונבנציונלית – נראה כי מדינות נאט"ו נערכות לאפשרות המלבבת פחות מבחינתם: מלחמה קונבנציונלית שבה יש בינתיים לצבאות ברית וארשה עליונות כמותית, שהיא במלחמה כזאת איכותית, לפחות עד שישופרו עוד והרבה אמצעי הפגיעה בחימוש המדוייק וההרסני במסגרות הקונבנציונליות.

במערכה האירופית, על־פי תפיסת המלחמה הקונבנציונלית, כפי שנהוג לחשוב גם אצלנו, הטנק עודנו מלכת שדה הקרב: וטנק שנת ה־2000 – נמוך,יותר, שטוח יותר וקטלני יותר. פיליפ ברספורד במאמרו משרטט דיוקן של מלכת הקרב הזאת מזווית בריטית, יש להדגיש, ועל־סמך יומרות בריטיות לא בלתי מבוססות לתת את המענה לעתיד. הנחת המוצא בסיפור המעשה העתידני שלו: יום קיץ לוהט בחודש אוגוסט המאות רבות של טנקים סובייטיים שועטים בדרכם לגיזרה של „סגן ג'רי בראון", מלווים אמצעים משלימים כמו טילים מונחי־חום, פגזי ארטילריה מיוחדים, מסוקי תקיפה ונשק כימי.

מה יעצור אותם? הטנק כמובן. „לווייתן השריון" ששלט בשדה הקרב מאז מלחמת העולם הראשונה, עודנו בשטח לתת בידי נאט"ו את התשובות; שונה במידה ניכרת במראהו ובתכונותיו, אבל במהותו זה עדיין הטנק הישן והטוב. לדברי ברספורד מהנדסים בתעשיית הטנקים הגדולה ביותר בבריטניה כבר עובדים על התשובה הזאת.

הטנק של שנת 2000 יהיה אוטומטי מאוד, ולתפעולו המבצעי יידרשו רק שני אנשי צוות לעומת ארבעה או חמישה בטנקים של היום. טנק שנת 2000, ככל שיהיה נמוך ודקי־גיזרה יותר, יהיה קשה יותר לגילוי ולהשמדה, אם להביא בחשבון אמצעים מתקדמים שמפתחים כל הצדדים לאיתור ול„רכישה" של מטרות באופן המדויק והקטלני ביותר. על־כן יעמוד משקלו על 50 טונות לעומת 60 טונות היום, ומהירותו – על מקסימום של 70 קמ"ש (לעומת 50) בדרך סלולה וקרוב ל־50 קמ"ש (לעומת 40) בתוואים קשים. הטנק החדש „ילחך את הקרקע": גובהו לא יעלה על 1.5 מטר לעומת 2.5, בערך, כיום; „טנק ה־2000" יהווה מרכז עצבים, „טנק־אם" שיפעיל מספר מגוון של רק"ם לוויני סביבו.

במקום הצריח יכיל הטנק מצלמת וידאו כשירת תימרון מותקנת בראש מוט טלסקופי באורך 30 רגל (10 מ') שיסרוק את שדה הקרב. התמונות יוזנו לצגי הנתונים של הצוות בצד מראות שטח ישירים שיתקבלו מפריסקופ על גג הטנק. עבודת המחקר הבריטית מבוססת על ההנחה שכמשמעות השינויים הטקטיים בלוחמה היא הפיכת הטנק מרכב קרבי בודד למרכז בקרה נייד, השולט במספר טנקי רובוט שיילחמו ביחידה אחת. אלה ינועו אמנם במרחק ניכר לפני הטנק העיקרי, אך יהיו קשורים אליו אלקטרונית כך שמפקד טנק הבקרה (טנק־האם) יהיה האחראי לניווט ולתפעול מערכות הנשק שלהם. התמונות שישדרו טנקי הרובוט יוזנו למרכז הנתונים על הצג בטנק הבקרה, והמפקד יקבלן כאילו ישב בעצמו בטנק רובוט.

איזה חימוש יישאו טנקי הרובוט? נבדקת אפשרות שליתותחים היורקים אש באנרגייה אלקטרו־מגנטית במהירות גבוהה עד פי חמישה מפגזים רגילים. כיום נדרשים מחוללי כוח ענקיים לצורך הנעתם ואולם מחלקת המחקר במפעל הבריטי מרוכזת בפתרון הבעיה הזאת.

למיגון טנק העתיד מפני גלאי חום ופגיעה, שואבים ושואלים מעצביו רעיונות מלוחמת צוללות ומלחמה אווירית. צוללות מודרניות, למשל, מצויידות בגופי דמה הנראים כמרכומה של צוללת והמדריכים טורפדו אויב מהגוף האמיתי. טנקי הרובוט ייראו אמיתיים, יצוידו במנועים ישנים שהרעש מהם יבגיד את האשליה שייצרו כלפי מגלי הרעש והחום של האויב. מלחמת אוויר מודרנית נשאב הרעיון של ציפוי הטנק בחומר חסין לגילוי על־ידי מכ"ם. טנקי הרובוט ימשכו אליהם אש וטנק הבקרה יוסווה ויוגן טוב יותר.

מחלקת המחקר במפעל „ויקרס מערכות הגנה" שעוסקת בסוגיית „טנק שנת ה־2000" שואבת השראה אפילו ממרכזי הקניות המודרניים הגדולים של היום. במה למשל? בכך שהטנק אמור להתעדכן אוטומטית ובאופן רצוף לגבי מלאי התחמושת שלו על ידי נתינת קוד לכל פריט תחמושת ולהוסרת כל כדור ופגז עם ידיעתו. כמו במרכולים. המידע יועבר למפקדה לשימוש האחראים לחימוש ולניהול הקרב.

הצוות המוקטן של „טנק ה־2000" מחייב הסתמכות רצינית יותר על מיטב מערכות המיחשוב, סבורים הבריטים. אחת האפשרויות הנשקלה בתחום החידושים הללו היא של מכ"ם שיסרוק בחזית את תוואי השטח ויספק נתוני עבירות ומכשולים למערכות התיפקוד של הכלים. גם את כיוונון התותחים יעשו מחשבים. המפקד יסרוק את שדה הקרב באמצעי ראיה תרמיים כדי לאתר שידורי אינפרא־אדום מטנקי האויב. כל אימת שיאתר מטרה, ילחץ על כפתור, המחשב יזכור את מקום המטרה והתותח יפנה לפגוע בה. אם יוכלו להרכיב בטנק מחשב בעל עוצמה מספקת, יוכל המפקד לנעול את תותחיו על מטרות אחרות בו־זמנית. המחשב יגדיר או רשימת עדיפויות לפגיעה על־פי מידת האיום ויפעיל את התותח לחסלן על־פי סדר זה.

הטיפול בטנקים תוך כדי הקרב הוא בעיה לוגיסטית קשה מאוד כיום וכנראה יהיה כזה גם בשנת 2000. ב„ויקרס" מתכננים ל„טנק ה־2000" מכלי דלק, שיוצמדו לירכתיו באפשרות להחליפם תוך שניות, בלי צורך לשריינם, כיוון שירוקנו מיד למכלי הדלק העיקריים וינותקו. אשר להנדסת האנוש, הטנק יתוכנן כך שהצוות הקטן – שני אנשים, כזכור – יוכל לשהות בו 48 שעות ויותר. הם יאכלו מתוך קופסאות או שקיות, שתכולתן מתחממת מעצמה עם פתיחתם, ויפעילו חיישנים אלקטרוניים לשמירה על הטנק בלילה או בעת מנוחה.

שנת 2000 או לא שנת 2000. הדימיון עומד להיפגש עם המציאות והרובוטריקים מעולם השעשועים יהיו אולי לרובוטנקים במלחמה. אבל ליתר בטחון מתכננים ב„ויקרס" שהטנק החכם יוכל להיות מופעל ידנית במקרה כשל מיכני של „הצעצועים". למרות הכל, האדם היה הווה ויהיה זה שיכריע בהתמודדות.

קצין שריון ראשי: ריאליה ודמיונות

תא"ל יוסי בן־חנן

קצין שריון ראשי, תא"ל יוסי בן־חנן, מי שעמד בעבר בראש המחקר והפיתוח של מערכת הבטחון, מסכים כי גם בשנת 2000 והרבה אל תוך המאה הבאה יהיה הטנק מערכת הנשק העיקרית לכל הכוחות הגורסים כי ההכרעה היבשתית מושגת באמצעות תימרון. לדעתו „צודק מחבר המאמר בנתחו את ההתפתחויות מהותית של חשיבות הטנק ובנתחו את התרומה של הטכנולוגיה המסתמנת בעשור שלנו לעיצוב אותה מערכת נשק מרכזית. אין ספק שההתפתחות בתחום המיחשוב והמיקרו־אלקטרוניקה פתחה קשת שלמה של אופציות ואפשרויות ליצור אוטומציה ולהקנות למערכת הזאת יכולת משופרת בשלושת המרכיבים העיקריים שלה: זיהוי מטרות ופגיעה בהן; ההישרדות הן על סמך היכולת לספוג פגיעות של הנשק המכוון נגדה והן מהיותה מסוגלת להיות למטרה מינימלית; והניידות והתימרון שלה ככלי מבחינת מהירות התנועה, המנוע והתמסורות שלו, אף שזה התחום הפחות חשוב".

על־אף ההסכמה העקרונית, מעלה תא"ל בן־חנן מספר הערות. „אני לא נוטה לקבל את ההערכה שבטנק שנת ה־2000 יהיו רק שני אנשי צוות. גודל הצוות גוזר לא רק מהפעלת המערכות מהבחינה הטכנולוגית. גם לקראת שנת 90 יכלו לעשות טנק שמפעילים שני אנשים אבל לא עשו זאת כי גודל הצוות נגזר משיקולים שונים ושיקולי אורך נשימה של קבוצת אנשים קטנה שצריכה להפעיל מערכת נשק על פני תקופות זמן ארוכות. לכן שוגה מי שצופה שמערכת נשק יבשתית תהיה דומה למטוס היוצא ובא אל שדה הקרב".

אשר לרובוטים, אין בן־חנן מאמין שבעוד 13 שנים תוכל להיווצר ולהתקיים מציאות של טנקי־אם המפעילים עדרים של רובוטים. „אבל כיוון שעוסקים פה בעתידנות, יכול כל אחד – ככל שהוא פחות אחראי על מבנה כוח ועל אנשים – להפליג רחוק יותר בדמיונות". לגבי יתר הדברים, אכן יש איזכור של תהליכים שמתרחשים בכל העולם, בעוד דברים אחרים נמצאים הרחק מעבר לאופק של 10 שנים. „אני לא מאמין שבעוד 13 שנים לצבא הבריטי או האמריקאי יהיה טנק, ולו גם דגמי, שייראה כפי שהמאמר הזה מתאר. מרכיבים מסויימים יהיו אבל מערכת שלמה כזאת – לא בשנת 2000, אולי בשנת 2010.

„מרכיב אחד שלא נותח פה הוא הכלכלי ולא הוזכר איפה החגיגה הטכנולוגית תתנפץ אל חומות הריאליה הכלכלית שעתיד העולם לפגוש בעוד 10 שנים. עם התהליכים הכלכליים הצפויים בעולם שהאוכלוסיה שלו גדלה והמקורות האנרגיה מידלדלת ודמת הצריכה עולה – לא בהכרח ימצאו תקציבים לאומיים שיאפשרו לאנשי צבא להשתעשע באינטגרציות טכנולוגיות שמייצרות חלליות יבשתיות. מערכת כמו זאת שמשורטטת כאן תעלה פי שניים מטנק של היום שכבר היום הוא יקר מאוד מאוד. מי שילך אחרי כיוון כזה אולי יהיו לו בסוף כמה טנקים כאלה, אבל מדינה אגרסיבית וריאליסטית תנצח מולו בקרב עם שפעת טנקים שיותר דומים לאלה של היום. הטנק הרי מנצח גם בזכות היותו מערכת נשק המונית".

שידורים

טלוויזיה

טלוויזיה חינוכית

08.00 טלטקסט: עד כאן.
08.05 שעת כושר.
08.15 חשבון פשוט ד': ראשוניים ופריקים (כ)
08.40 ראשית הקריאה: בלי סודות, ל'–פ'.
09.00 אנגלית ח'.
09.20 בתרגום לערבית: חשבון (גיאומטריה) בא להכיר.
10.10 אנגלית ז'.
10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום.
11.00 צרפתית: על יסודי.
11.15 חשבון ה': השבר מהו?
11.30 גאוגרפיה של א"י: פני הארץ, שלוש גבעות (כ).
12.00 גיאוגרפיה כללית: ז'–ט', אנטארקטיקה.
12.25 ספרות על יסודי: המלט, מה קורה בהמלט.
13:00 מוסיקה: על יסודי (העשרה) המוסיקה ביפן, ב'.
13.30 מדעי הטבע: מסעותיו של אחו השלג.
14.00 טלטקסט: עד כאן.
14.05 סרט קולנוע – קים – עיבוד קולנועי לספרו של רודיארד קיפלינג. סיפורו של הנער קים בן למשפחה אנגלית שמתייתם בגיל צעיר מהוריו הנמצאים בהודו בגלל שרותו של האב בצבא האנגלי שם. את קים מגדלת אשה הודית. הוא מסגל לעצמו את מנהגי ההודים. הוא משתלב במאבק הנסתר המתנהל בין השירות החשאי הבריטי לבין רוסיה על השלטון במזרח. הוא פוגש את הלמה ומצטרף אליו בחיפושיו אחר נהר הזה.
15.40 שעת כושר.
16.00 פרפר נחמד: ספרים הם חברים.
16.25 רובוטריקים: המשך מלחמות הרובוטריקים בשקרניקים.
17.00 ערב חדש.

ערוץ 2

08.30 שידור ישיר ממשפט דמיאניוק.
17.30 ספורי היער הירוק, סדרת אנימציה לילדים בדיבוב עברי.
18.00 סרט: חווה להרוג, ג'רלדין צ'פלין.
19.30 תקציר משפט דמיאניוק.
20.00 בידור 2: בדרכים: טינה טרנר, להיטי שנות ה־60 וה־70.
20.50 פופ 2

טלוויזיה לבנונית

13.30 חיים אחרים (סידרה); 14.00 מועדון 700; 14.30 התעלומה; 15.00 ילדי ההובבות (מצויירת); 15.30 הבית המעופף (מצוייר); 16.00 שוכני הסלעים (תכנית לילדים); 16.30 סרט „דינאמיט כפול" עם ג'ין ראסל; 18.00 נסיעה בחלל (דמיוני); 19.00 חדשות; 20.00 צוות לענין (פעולה); 21.00 מקגייוור (סוכן חשאי); 22.00 זאב מעופף (פעולה); 23.00 מועדון 700; 23.30 חיים אחרים (סידרה).

טלוויזיה ירדנית

14.50 סרטים מצויירים (ער' 1); 15.50 המצלמה הנסתרת (ער' 1); 16.15 על טעם ועל ריח (ער' 1); 17.00 רישלייה (סידרה בצרפתית); 17.30 כדורגל בינלאומי (ער' 1); 18.00 חדשות בעברית; 18.30 חדשות בערבית; 19.30 במשיכת מכחול (סידרה אנגלית); 20.10 רמינגטון סטיל (סידרה אמריקאית); 21.00 חדשות באנגלית 21.10 סידרה דוקומנטרית על אבנים.

רדיו

גלי צה"ל

16.20 ארבע אחר הצהריים.
18.05 שעה קלה על כלכלה.
19.05 שירים מכאן – שירים משם.
20.05 ראיון מיוחד עם תא"ל יוסי בן־חנן קצין שריון ראשי בצה"ל (ש.ח.).
20.55 מנה חמה ללבי.
21.30 אוניברסיטה משודרת – [illegible] כשלים – ושיבות התנועה.
23.55 שיחות חצות – עם פרופ' ברוך כורן – ראש המחלקה לפסיכולוגיה קלינית בתל השומר.

צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו.
20.05 סבבבבסים.
22.05 הפסקת עשר.
23.05 קול הג'ז הווה.

שידורים קבועים

05.45 פרקי אבות.
05.55 באופן מילולי – שירים אבשלום קור.
06.05 צלילי בוקר.
06.30 פוקחים עין.
07.07 שבע אפס שבע.
08.05 בוקר טוב ישראל.
09.05 אילה בוקר.
10.05 שעה עם אורלי יניב.
11.05 נבט לעכשיו.
13.05 אחר אחר.
14.05 דז זה מי.
15.05 שירים לוהט.
16.54 באופן מילולי.
17.00 ערב טוב ישראל.
18.45 משולש.
18.54 הודעות לחיילים.
19.05 שירים מכאן.
21.00 מבט אקטואלי.
22.05 על הדשא ועלא כיפק.
23.05 עשרים ושלוש אפס חמש.
00.05 ציפורי לילה.
02.00 לא רוצים לישון.
שימו לב לשידורי F.M.

סרטים

תל־אביב

אסתר: הקשר המקסיקני 9.45, 7.30, 5
אורלי: אשה מסודרה 9.30, 7.15, 5
בית ליסין: בלוז לחופש הגדול 11.15
בקיהודה: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
גורדון: 38 9.30, 7.30, 4.32
גת: המכשפות מאיסטוויק 9.45, 7.30, 5
דיזנגוף 1: לו היית שם 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דיזנגוף 2: שם הורד 9.45, 7.15, 4.45, 1.30, 11
דיזנגוף 3: גבר מאוהב 9.45, 7.30, 5, 3, 1, 11
דקל: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
[illegible]: קטורה לפשעים חמורים 9.30, 7.15 חצות – סקס
הוד: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5
הקולנוע (בית ציוני אמריקה): יומן אהבות 7.15, 4.30; לא שם זין 9.30
חן 1: מטאל ג'אקט 9.50, 7.30, 5
חן 2: הפורצת מסן פרנציסקו 9.50, 7.35, 5
חן 3: פגישה עיוורת 9.50, 7.35, 5
חן 4: הגולל האוהבת המאוהבת 9.50, 7.35, 5, 1, 11
חן 5: אני ההמרה 7.35, 5, 1, 11 – לבו של אנגל 9.50
לב 1: המשפחה 9.50, 7.20, 4.40, 2
לב 2: גברים גברים 10, 8, 5, 2
לב 3: משפחת המלוכלכים 5, 2, נדושי הפוק 10, 8
לב 4: חוטר מלך ירושלים 9.45, 7.30, 5, 2
לימור: מעקב חושני 9.30, 7.15, 4.30
מוגרבי: סגור לרגל שיפוצים
כרואן: זקוף ת'אחן 9.30, 7.15, 4.30
מקסים: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30, 4.30
פרון [illegible]: בייבי אריזונה 9.40, 7.30, 5
סינמה 1: סיפורו של שוטר 9.30, 7.15, 5
סינמה 2: משפחת פלוהר 9.30, 7.15, 5
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
הסינמטק הישראלי: הרגע הגדול 5; כקס 7, קסיטה כחולה 9.30
פאר: לחישה רועמת 9.30, 7.15, 4.30
פריז: לא יכולה בלי זה 9.50, 7.15, 4, 2, 12, 11.30 הסרק 2
צפון: לאן זה פלורס 9.30, 7
שחף: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
תמוז – רמת־אביב: הרפתקאותיו שלא יאמנו של בלשים בעל הביצים הענקיות 9.40, 7.30
תכלת: החצות מעבר לפינה 9.45, 7.30, 5
תל־אביב: היוזרה לפשעים חמורים 9.30, 7.15
התיבה הישראלית: רונה פלור בשאה לשניים 9.50

■ ירושלים

אדיסון: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורנע: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
אורין 1: בית האסירים 9.15, 7, 4.30
אור 2: חוטר מלך ירושלים 9, 7, 4.30
אור 3: זהב רשב 9, 7, 4.30 11.15 העך
אור 4: לא שם זין 9, 7, 4.30 בחזרה לעתיד 11.15 קברט
אור 5: לא יכולה בלי זה 9, 7, 4.30, 11.30 רובוקופ הבירה סגור
אור גיל: מטאל ג'אקט 9, 6.45, 4.30

בית אגרון: פרי פוטנם 4.00
קרוקודיל דנדי 6.20
סרט מסונן 8.15
קרוקודיל דנדי 10
מלחמה האהבה 6.20
חצות – משחק פראי
האולם הקטן בבנייני האומה: סגור
כפיר: הבלתי משוחדים 9.15, 7.00, 4.30
מוסטה: שבלול 9.30, 7
סמדר: אני ההמרה 9.15, 7.15
עדן: המדף 9, 7, 4.30
רון: הקשר המקסיקני 9, 7, 4.30
תיאטרון ירושלים: מחזר של סוכן 9.30, 7 / לאן זה פלורס 9.30, 7

■ חיפה

אורלי: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 4.30
אורה: החצות מעבר לפינה 9.15, 7, 4.30
אמפיתיאטרון: פעולת נקם 9.15, 7, 4.30
ארמון: סגור
חן: אני ההמרה 9.15, 7, 4.30
עצמון 1: קומנדו אמריקאי 9.15, 7, 4.30
עצמון 2: יהודה לפשעים חמורים 9.15, 7, 4.30
עצמון 3: הקשר המקסיקני 9.15, 7, 4.30
פאר: המכשפות מאיסטוויק 9.15, 7, 4.30
קריאות: חוטר מלך ירושלים 9.30, 7.15, 4.30
רון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
רב גת 1: מטאל ג'אקט 9.15, 6.45, 4.30
רב גת 2: בייבי אריזונה 9.15, 6.45, 4.30

■ קרית חיפה

מפרץ: פגישה עיוורת 9.15, 7
מבוק: מטאל ג'אקט 9.15, 7
אורות: היוזרה לפשעים חמורים 9.15, 7
בית העם: רובוקופ 7.00, 9.15
הזהבה: משפחת פלוהר 9.15, 7
ביצק: נערת ליזי 9.15, 7

■ אשדוד

אסתר: משפחת פלוהר 9.30, 7.15
אשדוד: המדף 9.30, 7.30

■ אשקלון

אסתר: מעקב חושני 9.30, 7.15
מאור: פוטו רוקן 9.30, 7.15
רחל: אהבה על הזולגה 9.30, 7.30

■ באר־שבע

חן: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
מועצת הפועלים היכל התרבות: התיזות בקרוב

■ הרצליה ■ רמת השרון

היכל: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30, 4.30
מלון דניאל: לבו של אנגל 9.30, 7.00
כוכב: התיך אמריקאי 7, בלוז לחופש הגדול 9.30, [illegible]

■ עפולה

מועדונית: רובוקופ 9.00

■ חולון ■ בת ים

ארמון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.30
מגדל: מטאל ג'אקט 9.30, 7.15
מתנ"ס קרית שרת: בסוף עשות של אבא 9.30, 7.15, 4.00 קינג קונג
סביון: הבלתי משוחדים 9.30, 7.30
רינה: שם הורד 9.30, 7
עצמאות: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7.15, 5

■ כפר־סבא ■ רעננה

עמל: האלמנה השחורה 9.15, 7
אתי: בלוז לחופש הגדול 9.15, 7
ארדוף: סגור
בית בויל: בקורת חצות 8.30

■ לוד ■ רמלה

אורלי: סגור
נוה ויתק: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15
אוריון: קרוקודיל דנדי 9.30, 7.15

■ נהריה ■ עכו

היכל: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.15
רון: זהב רשב 9.30, 7
אודיטוריום: סגור

■ נתניה

דורה: אני ההמרה 9.30, 7.15
סטודיו: מטאל ג'אקט 9.15, 7, 5
אסתר: השוטר מבוורלי הילס 2 9.15, 7, 5
שרון: שם הורד 9.30, 7, 5

■ קרית אונו

מרכז קהילתי: פוטו רוקן 8.00

■ פתח־תקוה

שלום: לבו של אנגל 9.30, 7.15
היכל 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7.15, 4.30
היכל 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9, 7.15, 5
היכל 3: הגיגה האמריקאי 9.30, 7.15, 5

■ ראשל"צ ■ רחובות

ג.ג. רון 1: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
ג.ג. רון 2: השוטר מבוורלי הילס 2 9.30, 7, 4.30
עצמון: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7
ראשון: בלוז לחופש הגדול 9.30, 7.30
בית העם: האלמנה השחורה 9.30, 7.15
חדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7.00
חן: הגולל האוהבת המאוהבת 9.30, 7.15

■ רמת־גן וגבעתיים

ארמון: מטאל ג'אקט 9.30, 7.20
ארמון 2: הקשר המקסיקני 9.45, 7.30
לילי: מעקב חושני 9.30, 7.15
הדר: הבלתי משוחדים 9.30, 7, 4.30
רב חן 1: המכשפות מאיסטוויק 9.30, 7.30, 5
רב חן 2: הגולל האוהבת המאוהבת 9.35, 7.30, 5
רב חן 3: הפורצת מסן פרנציסקו 9.30, 7.30, 5
רב חן 4: שם הורד 9.30, 7.15, 4.30
ישראל: לא שם זין 9.40, 7.15

לבנט בונדד חברת אחסנה בע"מ
THE LEVANT BONDED WAREHOUSES CO. LTD.
המשרד הרשום: חיפה, שער פלמר 1

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי
באסיפה הכללית הרגילה ה־105
במספר של החברה
אשר התקיימה ביום 11 באוקטובר 1987
בשעה 11.00 למנהי"צ במשרדי החברה בתל אביב, רחוב לבונטין 1
הוחלט לחלק דיבידנד בסך 0.736718 ש"ח לכל מניה
לפי תלוש מס' 60
הבעלים שבידם מניות של החברה רשאים לפנות למשרדי החברה ולקבל את הדיבידנד המגיע להם למספר המניות שבידם.

ת"א, 27.10.87
בפקודת מועצת המנהלים
ג. משעל, מזכיר

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי בת־ים
הודעה לפי סעיף 149 (1)
לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים בקשה למתן הקלה בניה על חלקה מס' 56 בגוש 7134 הנמצאת ברחובות רב הרו 12. לפי תכנית מפורטת נמצאת החלקה הנ"ל באיזור שיעוד מגורים א'. מבקשים הקלה של 1.5% באחוזי בניה והקלה מתכנית הבינוי מס' 34 ב'.
לכל מי שיש התנגדות מאיזה סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יגיש התנגדותו לועדה המקומית תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו.
אשר קובמן
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה בת־ים

סוף לוח מעמוד 11

● דרוש מוסכמך ״רשיון ב׳ למשרה מלאה טלפון 02-535252 (22614)

● סטודנטים, ע. סטודים מגישים/ות שוב-דיעות/ות כלליים למשמרת עובדים בי-רושלים 03-224567 (18547)

מכוניות

● 1980, 1985, ביואל, סקודה, מונטי, סוזוקי, 02-282263 (22901)

מציעים למכירה

ריפוי והרזיה

● ליווי ברמה מטג׳ מטנק דיסקרטיות מובטחות לנשים גברים 02-383393 (22650)

● לעיסוי המושלם ברמה גבוהה למלון 02-384107 ״דרושות״ (22594)

● הי.ג.פי. ויואל בעזרת ויפות ברמה בינלאומית ״הזמנות״ 02-422405 (18556)

● ג׳יפסי מסג׳ מרענן ומהנה מבסג׳יסטיות ״לבית הלקוח״ 02-232085 (18548)

● פלאות, מסג׳ אינטימי והנאה מבטחת הגלו׳יצ׳ורג׳ 31. 02-244826 (18543)

שרותים

הכרויות

● אסקורט לשרותך ליווי דיסקרטי מגוון לנשים וגברים 02-383676 (18555)

חיפה

מציעים למכירה

הלוואות

● ביידי עד 2000 ש״ח לשכירים 04-661955 עד 18.00. (19895)

נתניה

● סקסית אינטלגנטית דיסקרטית לליווי בלתי נשכח נוגה 03-241089 (22647)

● ״HOLIDAY״ חברה המובילה לשירותי ליווי ע״י צעירות/ות נאות דיסקרטיות, אפשרות בברכיים אחרים 05-288449 (20333)

● אל תבחין לזול בפני להגות בזר רת מלוות של ״פרסטי״ שרות. אבין ודיסקרטי 05-6574546 03-5101331. (18428)

● רק לאמידים ועצמאים על רמה אנו מציעים צעירות ויפות לליווי בכל הארץ ר״ג-ת״א 05-5464514 (17506)

● ״ישר״ צעירות יפות המוכות על רמה לבילוי. מהנה ודיסקרטי 05-349526 03-348532 (17447)

ירושלים

דירות

וילות ובתים

● בשכונתי בקעה משכנות פאר קוטגים ללא, 5 חדרים בסטנדרט בניה גבוה. 02-224181 (18823)

דירות למכירה
4 חדרים ויותר

● להתיים בבית-הכרם דירות מרווחות 3, 4, 5 חדרים 02-224181 (19113)

● להתיים בהר-מסדריק׳ דירות 3, 4, 5 חדרים (בסטנדרט גבוה) 02-224181 (18680)

דירות בשכ״ח

● בנבעה-הצרפתית 3 ״סלמן לזוג בלי ילדים״ 340. 816668 (18530)

הצעות עבודה

חוק הזדמנויות שווה בתעסוקה, תשמ״א 1981

לפי חוק זה אסור לסרב לקבל אדם לעבודה מחמת מינו או מחמת היותו נשוי או הורה, אלא אם אופיו או מהותו של התפקיד מונעים קבלתו של בן אחד המינים לעבודה הנדונה. העבריינים צפויים לעונש על-פי החוק.

נתניה

דירות

● בקרית-נורדאו 2 חדרים קרוב להים 03-804978 053-54740 (21895)

● בגאות-כנלה 4 ק״ש גוף ליס ״דריש״ טלפון 03-471942 (27582)

● בקרית-נורדאו נתניה 4 חדרים כמו כח אמריקאי מסודרת 053-57287 (24612)

אילת

● ״למכירה, הולנד 3 חדרים״ מעל כ׳ מבנים 03-867782 (23659)

למלון ימית

דרושים

● טבח/ית לטבבה הלבי

● מלצריות נאות

לראיון: הירקון 79, ת״א ימים ביום 14.00–10.00

למכירה למרפאות האזור

דרושים

אנשי מכירות מנוסים

(מחשבים)

לכל רחבי הארץ עם רכב

טל. 03-941530

הזדמנות לאנשי מכירות

(גברים ונשים)

לבעלי קשרים עם קבלנים ואדריכלים פנים וגינה, לעסק יחודי בעל משטחאל.

שעות גמישות

טלפון 052-552765 בערב.

מוסך אחים ולצמן

ראשל״צ – נחלת יצחק

דרושים

מכונאי

רכב בנזין רצוי מתמודים בפורד: 5 ימי עבודה בשבוע. תנאים טובים.

לפנות למוסך 10.00–14.00

טל. 03-9613271, 9612337

לחברה מסחרית גדולה

מנהל/ת חשבונות

סוג ג׳

נא לפנות לעמרם או סוזאן

טל. 03-247203

כימיקום

ציוד ומכשירי אוטטיקה

דרוש

שליח

רשיון וספה – תנאים טובים

03-300698, 03-301492

לבית לינה נשים בת״א דרושה:

פקידה

למשרה מלאה

03-283194

למוסך מבוסס בהרצליה

דרוש

חשמלאי מבוסס

052-88701-3

עמרינח

למפעלנו בניר צבי

(ליד רמלה)

דרושים

מנהל/ת מתפרה

לניהול מתפרה (כולל גזירה) בהיקף של כ־20 עובדים.

★ מספר שנות נסיון כגזרנית ובניהול צוות תופרות

★ רצוי בוגר/ת מכללת שנקר

תופרות

★ מספר שנות נסיון על מכונה תעשייתית מחט אחת

5 ימי עבודה, תנאים סוציאליים מלאים, הסעות מהאזור. תנאי שכר טובים.

המעונינים יפנו טלפונית לאגף כח אדם

טל. 08-220777

למלון קרלטון ת״א

(5 כוכבים)

מורד הירקון 10, ת״א

דרושים:

★ **כתבנית אנגלית**

– טלקס – לשעות אחר הצהריים בין 20.00–15.00. שפת אם אנגלית או ידיעת השפה על בוריה.

★ **אחראיות קומה**

– למשמרות ערב ובוקר. בוגרות תדמור או בעלות נסיון

★ **חדרניות**

– תושבות גוש דן בלבד.

★ **DOOR WOMEN**

– לחצי משרה משמרות ערב וסופי שבוע. רצוי בוגרות קומה.

★ **מזכירה / כתבנית עברית אנגלית**

– שעות העבודה 16.30–8.00. ידע במעבד תמלילים יתרון.

★ **פקידה למחלקת כח אדם**

– אחרי צבא, אריאת, דייקנית ומסודרת מאוד. ידע בהדפסה יתרון.

נא להתקשר למשרד כח אדם 03-201467

דרושים

לחברה בינלאומית ברמת־גן

דרושה

למשרה מלאה

מזכירה צעירה

★ עברית על בוריה כולל הדפסה.

★ אנגלית מדוברת הכרחית.

★ רצוי נסיון בעבודה על מעבד תמלילים/מחשב.

לתאום פגישה נא להתקשר

לטלפון: 03-7511287

הדיראן

דרוש

סוכן מכירות

למכירות אלקטרוניקות וטלפונים

בעל נסיון וקשרים בענף הטלפונים והתקשורת

טלפון 03-5420257

אמקור

לאמקור בע״מ

דרושים

★ **מהנדס**

בחור עצמאי ומנוסה בניהול פרויקטים בתכנון ועיצוב מזגני אוויר ביתיים.

★ **הנדסאי**

בעל ניסיון בעיבוד פח, להכנת דגמים חדשים לייצור השוטף, וכן בעל יכולת קישור בין המחלקה הטכנית למחלקות הייצור.

★ **רתך אוטוגן בעל ניסיון**

נא לפנות בכתב לת.ד. 2850 ת״א מיקוד 61027 או טלפונית 03-627575

אורט ישראל

דרושים

גבעתיים

למכללה הטכנולוגית אורט

רח׳ גולומב 15, טל׳ 03-316555/6

★ **מורה לאלקטרוניקה**

בת־ים

לבי״ס תיכון טכנולוגי אורט

ע״ש מילטון

רח׳ הרב לוי 4, רמת הנשיא

טלפון 03-5510324 03-55199543

★ **מדריך/ה לעיבוד שבבי**

★ **מהנדס/ת הנדסאי/ת אלקטרוניקה**

(להוראה)

★ **מורה לספרות**

(משרה חלקית)

★ **מורה לתנ״ך**

(משרה חלקית)

אשדוד

לבי״ס ימי טכנולוגי אורט

ע״ש רוטזין

רח׳ אורט 11, טלפון 08-521255/6

★ **מורה לאלקטרוניקה ולחשמל**

(מהנדס/ת – הנדסאי/ת)

★ **מורה לפיסיקה**

★ **מדריך/ה חינוכי/ת בפנימיה**

בית אל

לבי״ס תעשייתי אורט

סדנת בית אל

טלפון 02-976822

★ **רכז/ת חברה ונוער**

ירושלים

לבי״ס לחניכים אורט

ע״ש קנדי

רח׳ פייר קניג, מקור חיים

טלפון 02-715837/8

★ **מורה יועץ/ת,**

(משרה מלאה)

★ **מורה לתנ״ך**

(משרה חלקית)

כתיבה טכנית והנדסה בע״מ

שד׳ ירושלים 164, חולון

דרושים:

★ **מהנדס חשמל**

– לתכנון שינויים ומערכות למטוסים

★ **מכנאי בקרת יד׳**

– עדיפות למטוס פאנטום

★ **מכנאי חימוש מטוסים**

– עדיפות למטוס פאנטום

★ **מכנאי/חש״מ**

– המכיר היטב את מערכות מטוס פאנטום

★ **עורך** – אנגלית, מנוסה, רצוי על חומר טכני.

★ **תגיה** – אנגלית, מנוסה, רצוי על חומר טכני

★ **קלדנית** – אנגלית/עברית, מנוסה על מעבד תמלילים, רצוי מסוג WANG (אפשרות למשרה חלקית בשעות אחה״צ)

העבודה במשרה מלאה, באווירה נעימה, 5 ימים בשבוע. העבודה מיועדת לגברים ולנשים כאחד.

נא לפנות בטלפון 03-5562555 לברמן ריקי.

מושב נתיב הגדוד

דרושים

★ **מנהל חשבונות**

★ **פקידת בית אריזה**

★ **מדריך נוער**

טלפונים: 02-941062

02-941375 02-941928

לחברת יוזמה גליל בע״מ

בנשר ובאשדוד

דרושים

1. נהגי סמיטריילר

2. מחסנאי

חלקי חילוף (מפ״ט)

3. מכונאי לרכב כבד

מועמדים מתאימים יתקשרו לטלפונים: 04-220186 04-233641 לצורך קביעת ראיון. תנאים הולמים למתאימים.

לחברה ציבורית

דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

לתפקיד בכיר

★ נסיון רב שנתי בניהול

★ בקיאות בהנה״ח ממוחשבת

המעונינים יפנו בכתב בציון קורות חיים נסיון והשכלה לת.ד. 20258 תל־אביב 61202

דרושים באיזור המרכז

★ **טבחים/ות** – בכל הדרגות

★ **אחראי/ת על ניקיון**

★ **אחראי על משלוחים DISPATCHER**

★ **עובדים/ות לעזרה במטבח**

★ **עובדים/ות לניקיון**

למשמרת בוקר

בימי א׳ עד ה׳ בלבד

נא לפנות לגברת דבורה: 03-809771

לחברה מסחרית גדולה בענף הרכב

דרושים:

בוחן רישוי מנוסה

מוסמך ע״י משרד התחבורה

פחחי רכב מנוסים

מכל הרמות.

טכנאי תביעות

נסיון ורקע במכונאות רכב

שליטה בצרפתית.

למועמדים המתאימים ינתנו תנאים טובים.

נא לפנות טל. 03-7550233, 03-7550755

דרוש

מורה/מדריך

למכונאות רכב

03-217233/4

דרוש

מנהל עבודה לשלד

רצוי מפתח תקוה והסביבה

03-9325483

לחברת יבוא דקים

איש מכירות

נמרץ ומנוסה לתעשיה.

למתאים – רכב, משכורת ואחוזים.

03-723949

דרושה

מזכירה מעולה

למשרד עו״ד בכיכר מלכי ישראל

דרושים: הדפסה עיוורת, על מחשב ויכולת נהול משרד.

6 ימים, 15.30–8.30

טל: 03-265-134-7

למשרד שגיא את שיפמן עו״ד בחיפה

דרוש

עורך דין

טל. 04-672993 04-672923

לחברת מזון ארצית בגוש־דן

דרושים

מחלקים

הכישורים הדרושים:

★ נסיון מעשי במכירת מוצרי מזון לקימעונאים ולרשתות שיווק.

★ רשיון נהיגה ב׳

★ ערבות בנקאית נדרשת

עדיפות לתושבי גוש־דן

לתאום ראיון נא להתקשר 03-9233284

לחברה קבלנית גדולה

דרושים

מכנאי צנרת אינסטלציה ומיזוג אויר

לפנות לת.ד. 10474

רמת־גן

לחברת יבוא בתל־אביב

דרושה

פקידה/מזכירה

השולטת בשפה האנגלית, עם נסיון בעבודה על מחשב, ליום עבודה מלא.

נא לפנות: בטלפון 03-660747 לתעיתה.

למוסד ציבורי דרוש/ה

מנהל/ת חשבונות

בגוש דן מהנה״ח מסחרי והתאמות.

לפנות בטל: 245211 בין השעות 13.00–15.00 לדורי קאופמן

ORS שרותי כח אדם

מלחימות/מחווטות מרכיבות/מבקרות איכות

★ נסיון של שנתיים לפחות.

★ בכל איזור המרכז, גוש דן ואיזור השרון.

★ משמרות ראשונה ושניה.

★ הסעות וארוחות.

★ שכר גבוה ותנאים סוציאליים מלאים.

מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות אל אגי או ציפי בימים א–ה בין השעות 16.00–08.30 וביום ו׳ עד 12.00

אין צורך בתאום טלפוני מראש.

כתובתנו: כיכר אתרים 134, תל־אביב.

טלפון: 03-202460

הטובים עובדים קבוע ORS

לחברה מסחרית בהקף ארצי

דרוש/ה

מהנדס/ת תעשיה וניהול

בנושאים הבאים:

א. הכנסת תהליכי מיכון

ב. ייעול ושיפור תהליכי עבודה

ג. קביעת תיקני כ״א

ד. עריכת נהלי עבודה

ה. תיכנון מערכים

הכישורים הדרושים:

1. נסיון של שנתיים לפחות בנושאים בתחומים דומים.

2. ידע בתחום המחשבים

3. שליטה טובה בשפות עברית ואנגלית

(כולל קריאה וכתיבה)

4. תושב/ת גוש דן

המעונינים יפנו/תפנינה בכתב בצרוף תולדות חיים ונסיון קודם

לת.ד. 8751 תל־אביב־יפו.

סודיות מובטחת

למושב מגדים דרושים:

מוביל לפרי ומעמיס לפרי

בעלי כלים מתאימים המעונינים להגיש הצעותיהם, מתבקשים לפנות למזכירות המושב לפגישה בימים א׳־ה משעה 8.00–13.00

טל. 04-575070 04-574882

קריידה שרותי כח אדם

מלחימים/ות

לתיקוני הלחמות מעגלים מודפסים

עדיפות ליוצאי יח״א (במצ״א), חילאויר, חמ״ן, חי״ק (משא)

תנאים מצוינים למתאימים!

תל־אביב, דיזנגוף 155 טל׳ 03-240291/2

נתניה, שמואל הנציב 17 טל. 053-338901

רחובות, הרצל 185 טל. 08-465277

הכח שלנו הוא כח אדם, קריידה.

לבית הסוהר גדול ומבוסס דרושים

טכנאי מכונות

עובדים בנוסים

בעלי ידע טכני רחב ונסיון בעסק מוכח.

קידום בתפקיד אפשרי

לפנות 03-348032

לאדריכל שרל דוראל

דרוש ה

אדריכל/ית מנוסה

טל: 03-5463566

לחברה תעשייתית גדולה בענף הבניה

דרושה

פקידה טכנית

רצוי הכנאות שרטוט בנין

לשלוף: 03-7519464

לחברת נורקיס בע״מ

דרושים:

טבחים עוזרי טבח עובדי נקיון

נא לפנות לשף ביטל

טל 03-5574440

למפעל כשר הר־טוב

באזור בית־שמש

דרושים

★ **מסגרים מכניים**

בוגרי בית־ספר מקצועי

★ **חשמלאי תעשיה**

בעלי תעודה.

★ **מהנדס מכונות**

מועמדים מבית שמש והסביבה, רמלה ורחובות. מתבקשים לפנות בכתב לת.ד. 64 בית שמש מיקוד 99100 למחלקת כח אדם.

לחברת פירא בע״מ

דרושים

1. GRUNDIG

סוכן מכירות

לאזור המרכז

★ נסיון במכירת מוצרי חשמל ואלקטרוניקה – חובה.

★ רכב – חובה.

2. ROWENTA

סוכני מכירות

למוצרי חשמל רוונטה לאזור הצפון והמרכז.

★ ★ ★

3. צעירים/ות

משוחררי/ות צבא. לתפקידים מגוונים בשיווק.

נא לפנות לחברת פירא בע״מ, רחוב הצפירה 19 תל־אביב, טל. 03-383235

דרוש/ה

מפעיל/ה למחשב

הכישורים הנדרשים:

★ נסיון קודם של שנתיים לפחות.

★ עדיפות בהכרת מחשבי Borroughs-Ls

★ השכלה תיכונית

★ לאחר שירות צבאי.

★ תושב גוש דן.

התפקיד כרוך בעבודה במשמרות.

המועמדים העונים על הכישורים יפנו לגב׳ זיוה נפני, טל. 03-627755 בין השעות 9.00–14.00.

כלל חברה לביטוח בע״מ

נציבות שירות המדינה

משרות פנויות בשירות המדינה

היום ד׳ בחשון התשמ״ח (27.10.87) פורסמה חוברת מכרזים פומביים (חוברת מס׳ 3 מכרזים מספר 299 עד מכרז מספר 466).

החוברת כוללת משרות בתחומים הבאים:

רופאים/אות, רוקחים/ות, מרפאים/ות בעיסוק, אחים/ות, ביוכימאים/ות ומיקרוביולוגים/ות, מהנדסים/ות, הנדסאים/ות וטכנאים/ות, משפטנים/ות, עובדים סוציאליים/ות, אקדמאים/ות במדעי החברה והרוח, מינהל ואמרכלות.

החוברת נמצאת בסניפי הדואר ובלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, לעיון המעוניינים. בקשות בצרוף העתקי מסמכים יש להגיש על גבי טופס מדף 2115 לאחת הלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה לפי הכתובות הבאות: (טפסים ניתן להשיג בכל סניפי הדואר):

★ **ירושלים** – הקריה, רח׳ קפלן 3, ת.ד. 766 – 91007.

★ **תל אביב** – הקריה, רח׳ קלמן מגן 10 – 61070.

★ **חיפה** – רח׳ חסן שוקרי 11 – 33105.

★ **באר שבע** – שכונה ד׳ (צפון) רח׳ הצדיק בירושלים, בנין לשכת הבריאות המחוזית, ת.ד. 4368 – 84170.

מועד אחרון להגשת הבקשות הוא: כ״ה בחשון התשמ״ח (17.11.1987). לרופאים: ה׳ בכסלו התשמ״ח (26.11.1987).

רימון טיולים

למשרד נסיעות גדול

דרושה

כתבנית עברית מנוסה

נסיון במעבד תמלילים הכרחי.

לפנות לטל: 5102333 אל גילה.

הלוח הכללי

בשבילך ובשבילי!

مكان الاصل

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

מרים בן שלום מתה בת 110

השאירה 6 בנים ובנות, 100 נכדים ונינים

מרים בן שלום מתה בת 110 ביום ששי האחרון בנתניה. הלווייתה נערכה בו ביום והיא נטמנה במרחק מטרים ספורים מהבית שהתגוררה בו בבית העלמין הישן של נתניה.

מרים (לבית שערי), ילידת תימן, נמנתה על מייסדות שכונת יוצאי תימן בעיר, בן ציון, שהוקמה בשנות ה־30. בשכונה זו גידלה ששה ילדים שמהם נולדו כ־100 נכדים ונינים.

עד יומה האחרון תפקדה בצלילות דעת. בשנים האחרונות התגוררה בבית בתה יונה והיתה בו עד מותה. בשבועות האחרונים סרבה להתאשפז, למרות המלצת רופאה, בנימוק: „מה כבר יעזרו לי שם?"

מרים זכרה את שמות כל ילדיה, נכדיה ונינים. גם זכרה את כל הקשור בפרטים אישיים של כל אחד מהם: באיזה בית ספר הוא לומד, באיזה חיל הוא משרת, מתי ישתחרר מהצבא, מתי יוצא למילואים, עם מי התחתן.

לפני שנים אחדות, כשהיתה בת יותר מ־100, רציתי לראיין אותה ל„דבר", אך היא סרבה באומרה: „לא צריך שתכתבי עלי בעיתון. זה לא טוב". אך לא בשביל העיתון הסכימה ברצון לשוחח עמי. היא גילתה בקיאות רבה בנעשה בנתניה ובארץ בכלל.

אחת ממשאלותיה האחרונות היתה שיום מותה יהיה יום ששי ואכן כך היה: ביום ששי האחרון, ראש חודש חשון, הלכה לעולמה. על פי המסורת זה שילוב של יום ותאריך השמורים למות צדיקים.

בהלווייתה השתתפו רק גברים. היא ביקשה זאת ברצונה להקפיד על דיני טהרה מאחר שהיתה רווית סאר. הנשים המתינו בכניסה לבית העלמין.

השאירה כאמור ארבעה בנים ושתי בנות: עובדיה (נשיא האגודה לטיפוח חברה ותרבות בישראל), שלמה (רכז התרבות של מועצת פועלי נתניה), יהודה, אהרון, יונה ורחל.

קצין הדליף על השוד

(ע). – צוות החקירה של משטרת המחוז הדרומי במשטרה, שבדק את ההדלפה לעיתונות בעניין חקירת הפריצה לסניף בנק הפועלים בירושלים, גילה כי חלק מהמידע שנמסר לכלי התקשורת בפרשה הועבר לעיתונות על ידי קצין במשטרת ירושלים.

מסקנות החקירה הועברו אתמול למפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס ולמפקד המחוז הדרומי ניצב רומים קמפורט.

★ 17 תושבי חיפה והקריות הגישו אתמול תלונות למשטרת זבולון על נזקים שנגרמו להם בעקבות הפיצוץ שאירע שלשום במפעל פרוטאום שבו נפצע עובד. סופר „דבר" מזכיר כי זה מקרה שלישי של תקלות במפעל. בכל הפעמים נפגעו פועלים.

רוזוליו מבקש מהלל להסיר חסינות שמאי

ועדת האתיקה של הכנסת תדון בבקשה

מאת דני גוב, סופרו הכלכלי של „דבר"

מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו ביקש אתמול מיו"ר הכנסת שלמה הלל להסיר את חסינות ח"כ יעקב שמאי מהליכוד בגלל השמצותיו, כדברי רוזוליו, את מנכ"ל כור ישעיהו גביש.

רוזוליו אומר כי לא יתכן שחבר כנסת יסתתר מאחורי החסינות ויתקוף וישמיץ ככל העולה על רוחו.

יו"ר הכנסת העביר את בקשת רוזוליו לויקטור שם־טוב, יו"ר ועדת האתיקה של הכנסת, וביקשו להעלות את הנושא בוועדה, וכך ייעשה.

הפנייה של רוזוליו להלל היא בהמשך למהלכים שנוקטים גביש ואחרים בחברת העובדים להסרת חסינותו של ח"כ שמאי.

מפוטרי סו"ב הקימו חברות בניה ובונים בשבילו

מאת שמשון וייס, סופר „דבר" בצפון

מנהלי עבודה ועובדים בכירים לשעבר בסולל בונה בסניפי קריית שמונה, צפת והאיזור, שפוטרו בחודשים האחרונים מעבודתם, הקימו חברות בניה קבלניות המתמודדות גם במכרזים של הקונצרן ההסתדרותי וזוכים בחלק מהם.

עד היום הוקמו לפחות שש חברות פרטיות ומרביתן גייסו עובדי בניה שפוטרו מסו"ב לאחר הצמצומים בקונצרן וסגירת הסניפים בגליל. כל העבודות מטעם סו"ב שבהן זכו המפוטרים הן באזורי חצור, קריית שמונה, צפת, טבריה וקיבוצי הגליל העליון.

אחד הקבלנים שהקימו חברה אמר כי בכך מבקשים העובדים לשעבר להוכיח לראשי הקונצרן כי יש עבודות בצפון וסגירת הסניפים בגליל היתה מוטעית. לדבריו, הוא משלם להם משכורות כמעט כפולות לעומת אלה שקיבלו מסו"ב.

אחד הקבלנים, לשעבר עובד סו"ב, זכה לא מכבר בחלק ממכרז לבניית מלון בטבריה. קבלן מפוטר אחר זכה במכרז בקיבוץ מתניים והוא מעסיק קבוצת בנין שאנשיה נמנים על מפוטרי סו"ב בצפון.

(דנקה הרניש). — „קופת חולים הכללית נושאת את דגל הרפואה הציבורית־השוויונית במדינת ישראל" — אמר מזכ"ל ההסתדרות ח"כ ישראל קיסר בטקס חתימת ההסכם על הקמת בית חולים מרכזי לילדים בישראל ליד המרכז הרפואי בילינסון, שנערך אתמול בטרקלין הכנסת בהשתתפות יו"ר הכנסת שלמה הלל, שרת הבריאות שושנה ארבלי אלמוזלינו, יו"ר הנהלת קופת חולים הכללית פרופ' חיים דורון, סגן יו"ר מועצת הנאמנים של המרכז הרפואי היהודי בלונג איילנד ארווין שניידר ונשיא ויו"ר מ.ד.אי, המוסד לפיתוח הרפואה בישראל, ג'רלד סילברס. בית החולים יוקם על ידי קופת חולים הכללית בעזרת מימון תרומות בארה"ב. עלות הפרוייקט כ־64 מיליון דולר, שמתוכם נתרמו 20 מיליון על ידי ארווינג שניידר, שגם הבטיח לאסוף את יתרת הכסף מקרב יהדות התפוצות. בתמונה: חותמים על ההסכם ג'ראלד סילברס (מימין) ופרופ' דורון (צילום: יצחק הררי)

„בבתי הסוהר קל יותר לקבל אדולן מאשר להשיג כוס מים"

גורמים במשרד הבריאות מתריעים על חלוקה בלתי מבוקרת של תחליף הסם שנזקו מרובה ושוללים הרקע לכך: רצון השב"ס לשמור על „שקט תעשייתי"

מאת נתן רועי
סופר „דבר"
לענייני משטרה

שירות בתי הסוהר חייב להפחית את כמויות האדולן (תחליף סמים נוזלי) שהוא מחלק לאסירים בגלל נזקו הרב, אומרים גורמים במערכת הבריאות.

לדבריהם מחלק השב"ס כמויות מופרזות של אדולן כמעט ללא הגבלה כדי לשמור על „שקט תעשייתי" מאחורי הסורגים. „בבתי הסוהר יותר קל לקבל אדולן מאשר כוס מים ואסור שדבר כזה יקרה", הם אומרים.

סופר „דבר" לענייני משטרה מציין כי רוב האסירים הפליליים צורכים סמים קשים, אך שב"ס מאייש רק כמה עשרות מיטות במרכזי הגמילה בגלל מחסור בתקציב. כדי למנוע מתיחות על רקע רעב לסמים קשים, מחלק השב"ס כמויות גדולות של אדולן שהשפעתו קטלנית במינונים גבוהים.

בדו"ח השנתי של שירות בתי הסוהר (1986/תשמ"ו) נרשם: „מטרת הטיפול במשתמשים בסמים להביא לכך שהאסיר יתפקד בבית הסוהר וישתלב בפעילות היום־יומית המתבצעת בו. המשתמשים בסמים נמצאים בטיפול של הצוות המתמחה בכך ותחת השגחתו אם על ידי טיפול מרוכז במרכזי הטיפול לנפגעי סמים או באגפים הרגילים בבית הסוהר בהכוונת ענף טיפול בנפגעי סמים ובפיקוחו".

עד כתיבת הידיעה לא נתקבלה תגובה משב"ס.

מפוטר התבצר בדירתו עם שני ילדיו וירה לכל עבר

שוטרים השתלטו על ברוך אשטמקר אחרי שפתחה הדלת לאשתו

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

כוח של משטרת לוד הצליח להשתלט על ברוך אשטמקר, בן 30, שהתבצר אתמול כמה שעות בדירתו בבית משותף ברחוב רשת אשכול 54 בלוד, וירה ברובה „גליל" לכל עבר.

אתמול בסביבות השעה 1300 התקבלה במשטרת לוד הודעה על אדם שהתבצר בבנין ויורה לכל עבר. התברר כי אשטמקר, איש מילואים, שפוטר באחרונה מעבודתו, נטל רובה „גליל" שקיבל במילואים, התבצר בביתו וירה לכל עבר. אחר כך החל לנהל מ"מ עם האנשים שנקבצו מחוץ. כל זאת כשעוד שני ילדיו, בני 4 ו־7, לכודים בדירה.

בשלב מסויים הגיעה אשתו ודפקה בדלת. כשפתח לה, פרצו השוטרים פנימה ועצרוהו.

10,000 דולר למסייע בגילוי הילד החטוף

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

איש העסקים החרדי שבנו נחטף על ידי אמו מוכן לתת 10,000 דולר לכל אדם שיסייע בידיו לגלות את בנו.

מקורביו ציינו אתמול כי האב הגיע למסקנה כי פרס יכול לסייע בגילוי הילד „נוכח עבודת המשטרה".

גורם בכיר במטה הארצי אמר אתמול ל„דבר" כי החוטפים אינם נמנים כנראה על חצר חרדית גדולה אלא על חצר קטנה וקיצונית. „ההוראה לא יצאה מרב גדול או אדמו"ר אלא מרב מקומי קטן", אמר המקור, הסבור כי קרוב גילוי הילד.

מנהל „עזרה ובצרון" מתפטר כדי לפנות הקריה

מאת נתן רועי
סופר „דבר"
בתל־אביב

ליאור רושניצקי, מנהל החברה העירונית בתל אביב „עזרה ובצרון", מתפטר מתפקידו ויתמנה למנהל אחד הפרוייקטים הגדולים במדינה – פינוי הקריה בתל־אביב („פרוייקט שלום").

בישיבת מועצת המנהלים האחרונה של „עזרה ובצרון" ביקש רושניצקי להתפטר. הוא לא נימק, אך לסופר „דבר" נודע כי ראש העירייה שלמה להט מועיד אותו לניהול הפרוייקט הנזכר.

במסגרת הפרוייקט, המשותף לעירייה ולמינהל מקרקעי ישראל, יפונו משרדי החקלאות, הביטחון, מבקר המדינה, נציבות שירות המדינה, הסדנה הצבאית, הטלוויזיה הכללית, פוספטים בנגב, נציבות המים, ספריית המטכ"ל, הפרקליטות הצבאית וההוצאה לאור של משרד הביטחון. ייהרסו הבניינים בין הרחובות קפלן, ליאונרדו דה וינצ'י, הארבעה ודרך פתח תקוה ויוקמו 16 מבנים בגבהים שבין 10 ל־32 קומות.

סופר „דבר" בתל־אביב מציין כי באיזור חניון נהגי התברואה בתל־אביב עומד לקום הקניון הגדול במדינה. תוכניותיו עוד לא הוגשו לוועדה המחוזית לתכנון ובניה.

ציפורי הורה לשקם משפחה אחרי שראה תגאיה ב„דבר"

מאת נתן רועי, סופר „דבר" בתל אביב

מנכ"ל הביטוח הלאומי מרדכי ציפורי הורה למנהל מחוז תל אביב של הביטוח הלאומי לטפל במשפחת אהרון מרחוב אור החיים 61 על גבול יפו־תל אביב לאחר שקרא את הידיעה על מצבה הקשה ביום ששי ב„דבר".

לדברי מקור המקורב לו תמונות שפורסמו ב„דבר" זעזעו אותו והוא הורה לשלוח מיד צוות לטיפול במשפחה.

משפחת בן אהרון, שראשה נפגע בתאונת עבודה ומאז איננו יכול לקום ממיטתו, מתקיימת מקצבת נכות, אך אין זה מספיק לשיקומה. אם המשפחה חולת נפש ואיננה יכולה לטפל בבעלה. במשפחה ארבע בנות.

נעצרו שני אחיו של החשוד ברצח סמרגנדי, שותפו וערבי ממזרח י־ם

מאת נתן רועי
סופר „דבר"
לענייני משטרה

בלשי צוות החקירה של משטרת מרחב ירקון עצרו אתמול את שני אחיו של עזרא שנסי, אשר רצח שלשום את אברהם סמרגנדי בתחנה המרכזית בתל־אביב.

כן נעצרו שותפו לעסקים של שנסי וערבי ממזרח־ירושלים.

עזרא שנסי, הנחשב לאחד מבעלי העסקים הגדולים ביותר בתחנה המרכזית, רצח שלשום ביריות את סמרגנדי, בן 57, אב לארבע בנות ושני בנים, תושב גבעתיים. מחקירת המשטרה עולה עד כה, כי בין השניים היה סכסוך ממושך על „שטחי מחייה".

הבלשים פשטו אתמול על מגרש המכוניות של עזרא שנסי ברחוב שדרות הר ציון ותפסו 40,000 דולר.

היום יובא בפני שופט להארכת מעצרו.

השופטת הורתה להביא את הסרבן אנג'ל אפילו בכוח

(ע). – „ביצעתי מספר רב של נתיחות גופת והשתתפתי בנתיחות רבות במקומות שונים בעולם, אך אף פעם לא נתקלתי במספר כה גדול של דקירות", אמר אתמול ד"ר היס, פתולוג מהמכון לרפואה משפטית באבו כביר, על 131 הדקירות שמצא בגופתו של האסיר חיים שעשן שברציחתו נאשמים שמעיה אנג'ל, הראל אביטן ויעקב שמש.

יום ההוכחות השני במשפטם של השלושה החל בהקרנת סרט הוידאו שתיעד את כל התנועות שהיו באגף „רקפת" בכלא רמלה ביום הרצח.

לאחר מכן עלו מספר עדים, כולם סוהרים ואנשי יחידה מיוחדת שהחזיקה את אגף „רקפת". יצחק זר סיפר כי אנג'ל סירב להדביק בקשר לתוך שהיה בידו וצעק „המנוולג לא יוכה לגעת בגופו". יוסף פינטו מסר כי גם על ידו של אביטן היתה שריטה וכששאל אותו לפשרה השיב שהוא מתעסק עם חתול, נותן לו אוכל מהחלון וכך הוא נשרט.

גם אתמול החל המשפט בתקרית מקבילה כמו שלשום. בשעה היעודה לפתיחת הדיון התברר כי אנג'ל סירב לבוא ונשאר בכלא רמלה. השופטת אבנור מיאנה לקיים את הדיון בלעדיו והורתה להביאו אפילו בכוח. בינתיים החל בהקרנת סרט הוידאו באולם.

לאחר הפסקה שהתקיימה במיוחד עד לבואו של אנג'ל, החל הדיון עם הגעתו של אנג'ל לשופטת: „בכוח, אם הייתי יודע שהובאתי בכוח, לא הייתי בא". כששאלה אותו מדוע, הסביר שמעבירים אותם ב־4 לפנות בוקר ובאו במשך כל היום לא נותנים להם לאכול אלא מדוך לבית המשפט.

השופטת הורתה לשנות מצב זה.

וולבר מועמד יחיד

מאת יעל פישביין

התא הארצי של מורי מפלגת העבודה בחר את יצחק וולבר כמועמד יחיד לכהן כמזכ"ל הסתדרות המורים לקדנציה נוספת של ארבע שנים. כן נבחרו גילה רם כמשנה למזכ"ל, דליה איציק לסגן מזכ"ל, אברהם בן שבת כיו"ר הנהלת הסתדרות המורים וד"ר שלום לוין כנשיא.

כצמן פועל להקמת חזית נגד צ'יץ'

(ע). – יו"ר הפורום המוניציפאלי של מפלגת העבודה בתל־אביב עו"ד חיים כצמן אמר אתמול במסיבת עיתונאים בבית סוקולוב בתל אביב כי הוא פועל להקמת חזית מוניציפאלית של מפלגת העבודה, מפ"ם, ר"צ ושינוי, שתלך במשותף נגד הליכוד בראשותו של שלמה להט בבחירות לעירייה בשנה הבאה.

התארגנות ע, המונה כ־100 חברים, היא בניגוד לעמדתו של סגן ראש העירייה חבר מפלגת העבודה דב בן־מאיר, שפנה למפלגה להקים רשימה משותפת עם הליכוד בראשות להט לבחירות הבאות.

כצמן אמר כי בעמדתו של בן־מאיר תומך גם נתן ולך, יו"ר הסיעה בעירייה. למרות זאת מתכוונים חברי הפורום, שהעמידו את כצמן כמועמדם לתפקיד ראש העירייה, לפעול להקמת החזית נגד צ'יץ'.

נמשכים העיצומים בנמלים

מאת יוסף מיכלסקי
סופר „דבר"

העיצומים בנמלים נמשכים ולפי מקורות מוסמכים לא נראה סיכוי לפתרון בימים הקרובים. אתמול גם הוכית הדין לעבודה בנושא והזמין למתר את מנכ"ל רשות הנמלים וועדי העובדים. הוא ביקש שהעובדים יחזרו לעבודה אך חברי הוועדים הסיעו כי יעבירו את פנייתו לאסיפת הפועלים.

עצמות שני אנשים שמתו לפני 20 שנה נחשפו בר"ג

עצמות בני־אדם שמתו כנראה לפני יותר מ־20 שנה, התגלו ברחוב 20 ברמת־גן. גילה אותן טרקטוריסט שעסק בחפירות במקום.

פתולוג שבדק הסיק כי אלה עצמות של שני בני אדם שמתו לפני יותר מ־20 שנה. המשטרה חוקרת.

בת 30 ירתה בעצמה ברכבה

(ע). – גופת אשה כבת 30 מאיזור חדרה נתגלתה אתמול לפנות בוקר בתוך מכוניתה על ידי „סיור משטרתי" לא הרחק מצומת ברקאי. הסיור הבחין במכונית פיאט 127 חונה בשולי הדרך ואורות החנייה דלוקים. האשה נמצאה רכונה על הגה, מראשה זב דם ולידה אקדח.

בחקירה ראשונית נמצא כי היא מאיזור חדרה והאקדח שבו כנראה ירתה בעצמה היה מצוי אצלה ברשיון.

שמה עוד לא נמסר לפרסום.

★ מפכ"ל המשטרה רב־ניצב דוד קראוס דיווח לוועדה לביקורת המדינה שהמשטרה הצליחה להדביק את הפיגור הרב שנוצר בטיפול במאות תיקי־חקירה נגד שוטרים החשודים בביצוע עבירות פליליות.

יום עיון פתוח וראשון מסוגו בנושא מניעת מחלת הסרטן

מאת דנקה הרניש, סופרת „דבר"

יום עיון ראשון בארץ, המוקדש כולו לנושא מניעת מחלות הסרטן, ולא לריפוי המחלה, ייערך היום באולם קנדי שבמרכז הרפואי של „הדסה" בעין־כרם, בין השעות 9.00 בבוקר ו־1.00 בצהריים. הדיון פתוח לקהל הרחב תמורת דמי כניסה בסך 5 ש"ח.

המארגן את יום העיון הוא ד"ר ג'רי וסטין מהמחלקה לאקולוגיה רפואית שבבית־הספר לבריאות הציבור ולרפואה קהילתית של האוניברסיטה העברית ו„הדסה", שהתפרסם לא מזמן במאבקו, שהוכתר בהצלחה, כנגד חומרים מסרטנים במוצרים ששווקו בארץ. ד"ר וסטין טוען, כי הכספים הרבים המושקעים בארץ ובעולם לחקר הסרטן וריפויו עדיין לא הביאו לתוצאות המקוות, ואת הדגש צריך לשים בראש וראשונה על מניעת הסרטן.

לפי הנתונים שבידי ד"ר וסטין לגבי סוג סרטן הנפוץ ביותר, סרטן הריאה, 30 שנות המחקר האחרונות הצליחו להביא לעלייה של 5 אחוזים בלבד במספר המבריאים מסרטן זה, מ־8 אחוזים ל־13 אחוז.

לדעת ד"ר וסטין, אפשר למנוע מראש 90 אחוז ממקרי סרטן הריאה על־ידי נקיטת פעולות שונות, בין היתר מניעת עישון.

יום העיון יעסוק ברובו במחולל הסרטן בסביבה ובמזון. על חומרים מסרטנים בתפרים ירצה פרופ' פ. רוזן מבית־החולים „איכילוב" בתל־אביב, ועל נזקי העישון ירצה ד"ר מ. גרין מבית־החולים „לוינשטיין". על היחשפות תעשייתית לסכנה ידבר ד"ר א. ריכטר מהמחלקה לאקולוגיה רפואית, וברב־שיח ישתתפו ד"ר נ. אגוד מחיפה, פרופ' ב. טריינין מהאגודה למלחמה בסרטן, ד"ר ק. למש ממשרד העבודה והרווחה וד"ר א. סרף ממשרד הבריאות.

הטור השבועי

ישיבת המזכירות
מזכירות הסתדרות הגמלאים בישיבתה מיום 21.9.87 קיבלה לפי הצעת החי אוריאל אברהמוביץ את ההחלטות הבאות:

שרותי הבריאות
1. מזכירות הסתדרות הגימלאים מביעה דאגתה העמוקה ממצב בשרותי הבריאות שעבודתם התקינה מופסקת לעיתים קרובות ע"י עיצומים ושביתות. בין החולים הסובלים ביותר מן המצב בשרותי הבריאות בבתי חולים הכלליים, בבתי חולים גריאטריים וסיעודיים, במרפאות ובבתי המרקחת – אחוז גדול של אנשים מבוגרים שאיכות חייהם נפגעת באופן חמור ע"י הפסקת או צימצום השרותים במוסדות הנ"ל.
הסתדרות הגימלאים קוראת למשרד הבריאות, להנהלת קופ"ח ולעובדי הרפואה בארץ, לפעול בדחיפות כדי לשים קץ למצב בלתי נסבל שנוצר.

שרות השידור
2. זה שבועיים ששרות הרדיו והטלביזיה הפסיקו פעולתם. בשביל חלק ניכר מן הקשישים בארץ מהווים שידורי ישראל כלי תקשורת והאזנה בילוי בלעדי. הפסקת השדורים היא פגיעה רצינית באיכות החיים של הזקנים.
הסתדרות הגימלאים פונה לשר החינוך הממונה על הרדיו והטלביזיה, להנהלת שדורי ישראל ולציבור העובדים בשרות זה, להתחשב בדור המבוגרים בארץ ולאפשר לו בהקדם להנות משדורי ישראל.

הסכם קיבוצי
3. מזכירות הסתדרות הגימלאים מציינת בחיוב כי ההסכם הקיבוצי שנחתם בין ההסתדרות לבין הנהלות השרותים הצבוריים חל על הגימלאים בפנסיה תקציבית.
יחד עם זה מביעה הסתדרות הגימלאים את אכזבתה על כך שניתנה רק מפרעה קטנה יחסית על חשבון פיצוי השחיקה בשיעור של 26.7% כפי שקבעה ועדה מוסמכת של האוצר וועדת הכספים של הכנסת.
המזכירות תובעת מן הועדה שהוקמה בתוקף ההסכם לדון בעדיפות ראשונה בשאלת השלמת פיצוי השחיקה ולסיים את המו"מ בהקדם.
המזכירות פונה לראשי ההסתדרות להוסיף את מלוא משקלם לפתרון הדחוף של בעיית פצוי השחיקה.

„מקפת" ב„נתיב"
4. המזכירות תובעת מן הועדה המרכזת של ההסתדרות והאגף לבטחון סוציאלי לפעול לבצוע דחוף של החלטותיהם בענין התשלומים (פיצויי שחיקה) המגיעים לגימלאי „מקפת" ו„נתיב". מזכ"ל ההסתדרות מתבקש לפעול אצל שר האוצר להזזיר את עיכוב האישור הדרוש להנהלת „נתיב" כדי לבצע את ההחלטה המוסכמת של ההסתדרות בנדון.

פניה לשדולה
5. המזכירות פונה לשדולה למען הגימלאים הקשישים בכנסת בראשותה של החי נאוה ארד, לפעול לסיום מהיר לחקיקת החוקים שנתקבלו ערב פגרת הכנסת בקריאה טרומית.

ועדת ששינסקי
6. נוכח הדלפות שפורסמו בעתונות על כוונות הוועדה לרפורמה במס הכנסה בראשות פרופ' ששינסקי, מכריזה המזכירות שהיא תאבק בכל לוחה נגד הטלת מס על קצבאות הזיקנה של הביטוח הלאומי, אם אמנם תופיע הצעה זו מחדש.

גימלאי הדסה
7. המזכירות מטילה על המזכירות הפעילה, לפעול יחד עם הסתדרות הפקידים על־מנת שהפנסיונרים של „הדסה" ירושלים, לא יקופחו בשיעורי הפנסיה שלהם לעומת הפנסיונרים האחרים המקבלים תוספת שכר ותוספת יוקר דומות לפנסיונרים התקציביים.

האירועים בסניפים יפורסמו בטור הבא. החברים מתבקשים לדווח קורות.

מכללות
בין ה־18 ל־21 באוקטובר ש.ז. התקיימו טקסי פתיחת שנת הלימודים כדלקמן:
תל־אביב – בית תבורי פתח הנהלה אריה לין ברכו דוד עזרא, חנן מאירי, הרצאת הפתיחה נשא אליס עשור קרייזר.
ראשון לציון – פתחה והנחתה החי חיה אוית הרכות, ברכו החי יעקב כהן, נסים זכי מזכיר מועצת הפועלים והחי חיים סלמה.
בית חנן – פתח והנחה משה אריה, יעקב כהן הרצה על יעדים הרכי פעלה ואת הרצאת הפתיחה נשא ברוך גבוביק.
נתניה – פתח והנחה החי שלמה בן שלום, בירכו מאיר בוסקילה, מזכיר מועצת הפועלים, והחי יובל אליטור מנהל המרכז לתרבות, יעקב כהן רכז המכללות. א. גבך יו"ר סניף הגימלאים, החי יהודה שחור רכז המכללה.
חולון – פתח והנחה אליעזר גפן, ברכו משה רינת מזכיר מועצת הפועלים שישיבו את עבודתם של אליעזר גפן ועמנואל אהרוני, החי דוד עזרא מנהל המח' לתרבות וחברה, עמנואל אהרוני רכז התרבות.
חיפה – קרית חיים – הפתיחה בהשתתפות יוסף בלשמיין יו"ר מחוז חיפה, מרדכי זילברשטיין אחראי על המכללות. לילות דורורי יו"ר גימלאי קרית־מוצקין, יעקב לבב המרצה הקבוע ונעמן דונין מרכז המכללות.
תל־אביב מכללת המורים – פתח והנחה יהודה ליינטון, מרכז המכללה, ברכו: ד"ר שלום לוין, נשיא הסתדרות המורים, אוריאל אברהמוביץ יו"ר הסתדרות הגימלאים, טוני קאופמן, מזכיר מועצת פועלי ת"א, יצחק וולבר מזכ"ל הסתדרות המורים, רחל טוקטלי יו"ר מח' ההשתלמות, במשרד החינוך והתרבות, הרצה: ד"ר אברהם צגוון, על הרב קוק ומשנתו, פרופ' גבוביץ, על העם היהודי בגולה ובארץ.
ארגון גימלאי קופת־חולים – מודיע: הוד ד. לנדיו לשעבר מנהל מח' שכר ותנאי עבודה מח' המנגנון בהנהלה המרכזית, יקבל גימלאי קופת־חולים לבירור אישיותיהם, הרכב הפנסיה ומענקי פרישה בימי שלישי בשבוע במשרדי קפ"ח ברח' ביאליק מס' 155 רמת־גן. בשעות 9.30–11.00 בצהריים. על הפונים להביא תלוש הפנסיה והחשבון הסופי לקראת הפרישה שקיבל הגימלאי מאת ההנהלה.
המועצה הארצית הראשונה של ארגון ותיקי התנועה והגמלאים בהשתתפות ח"כ ישראל קיסר מזכ"ל ההסתדרות, שלמה הלל יו"ר הכנסת תתקיים ביום שלישי, 3 בנובמבר ש.ז. בגמלאי בית וגן ירושלים. דברי פתיחה ישא החי ירוחם מגל יו"ר ארגון ותיקי התנועה והגימלאים. בהמשך יוקדש דיון מיוחד במעמדו של הגימלאי.

לחברינו **שושנה ושלמה אנג'ל**
איחולי מזל טוב בהיות בתכם
ליאת
בת־מצוה
בית „דבר"

פקסימיליה MURATA
מורטה
מהירה ביותר!
נציגים מקבוצת כלל
רח' ירמיהו 4 ת"א טל. 03-5463714
יבוא, שיווק ושרות בכל רחבי הארץ

במלאת עשר שנים לפטירתו
של יקירנו
אורי זמירי (בנזינגר) ז"ל
תתקיים אזכרה מחר יום רביעי
ה' בחשון תשמ"ח 28.10.87 בשעה 15.30
בבית העלמין בבית יצחק
המשפחה

מפלגת העבודה הישראלית – המרכז
המשמרת הצעירה
הזמנה
בהמשך לפנייתם בכתב של רבים מחברי הלשכה הנכם מוזמנים
לישיבת לשכת המשמרת הצעירה
שתתקיים היום יום שלישי 27.10.87 בשעה 16.00
במרכז מפלגת העבודה, רח' הירקון 110 ת"א.
סדר היום: 1. בירור והסקת מסקנות לגבי תפקוד המשמרת בתנע"צ לאור הבחירות לקונגרס הציוני.
2. שונות.
השיבה שאמורה היתה להתקיים בירושלים נדחית למועד אחר.
בברכה
אפרים זינגר, מזכיר ארצי

במלאת שנה לפטירת חברתנו
נורית גולדשטיין ז"ל
נעלה לפקוד את קברה ולהתייחד עם זכרה ביום רביעי
ה' בחשון תשמ"ח, 28.10.87, בשעה 16.00.
בשעה 20.30 בחדר האוכל יוגש קרב לקטנים ולמבוגרים לזכרה.
המשפחה
ובית נתיב הל"ה

בית אבות
גאולה בע"מ
★ לפנסיונרים ולגיל הזהב
★ לעצמאים ותשושים
★ השגחה רפואית 24 שעות ביממה.
★ עזרה ברחיצה ובאכילה
כשר – מקום יפה ומפואר
בת־ים – רח' בר־יהודה 51
03-861144
סניף גבעתיים – רח' רמב"ם 29
03-313846

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
המכון היהודי־ערבי
المعهد اليهودي - العربي
التابع للهستدروت
في بيت بيرل

סימפוזיון בנושא:
„מערכת הבריאות – יעדים ואתגרים"
יערך באולם המכון בבית־ברל ביום החמישי ו' בחשון תשמ"ח, 29.10.8, בשעה 18.00.
בהשתתפות שרת הבריאות
הח' שושנה ארבלי אלמוזלינו.
דברי פתיחה: הח' **נואף מצאלחה** –
סגן יו"ר האגף לארגון ומועצות פעלים.
המנחה: **אבנר רגב.**
הציבור מוזמן
ישיבת ההנהלה המורחבת שנועדה להתקיים ביום ה' 29.10.87 נדחית ליום הרביעי 4.11.87 בשעה 13.00 במכון בבית ברל.

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה
של אשתי אמנו וסבתנו היקרה
יפה טנא ע"ה
ההלוויה התקיימה אתמול ג' חשון תשמ"ח 26.10.87.
יושבים שבעה בבית המנוחה
רח' אסף 8 רמת־גן.
המשפחה המתאבלת